

Ministerstwa Poczt i Telegrafów

Nr. 6.

WARSZAWA, DNIA 24 LUTEGO 1927.

ROK IX.

TREŚĆ: *Ustawy i rozporządzenia.*

18. Ustawa z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.
19. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r. wydane: co do §§ 54—64, 68—73, 78—80, 96 i 97 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości; co do § 102 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych; co do §§ 107 i 175 w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu; co do § 122 w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej; co do §§ 123, 124, 167 i 168 w porozumieniu z Ministrem komunikacji; co do §§ 99—101 oraz 103—106 w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych; co do §§ 163, 171 i 178 w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych— a zawierające przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.
20. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 grudnia 1926 r. w sprawie opłat stemplowych od weksli.
21. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 29 grudnia 1926 r. zawierające postanowienia przejściowe w zakresie naruszeń przepisów o opłatach stemplowych.
22. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 grudnia 1926 r. wydane co do §§ 8—12 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, celem wykonania w zakresie opłat stemplowych rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 grudnia 1926 r. w sprawie pobierania w roku 1927 nadzwyczajnego 10%-owego dodatku do podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłaconych, względnie przymusowo ściąganych zaległości wyżej wymienionych danin (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 697).

Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 4 stycznia 1927 r. w sprawie sprostowania omyłek w tekście ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.

Ustawy i rozporządzenia.

18.

U S T A W A

z dnia 1 lipca 1926 r.

o opłatach stemplowych *).

CZEŚĆ PIERWSZA.

Postanowienia ogólne.

Rozdział pierwszy.

Przedmioty opłat stemplowych.

Art. 1. Opłatom stemplowym podlegają pisma, wymienione w części drugiej niniejszej ustawy, oraz czynności prawne, wymienione w art. 71, 75, 89, 96, 103 i 109.

Ilekroć w ustawie niniejszej jest mowa o piśmie, stwierdzającym umowę, należy przez to rozumieć nie tylko pismo, podpisane przez obie strony, lecz także podpisane przez jedną stronę, jeżeli zostało bądź wręczone stronie drugiej, bądź przedstawione sądowi celem dokonania wpisu w księdze wieczyste, bądź sporządzone albo uwierzytelnione sądowo lub notarialnie.

Art. 2. Jedno pismo, stwierdzające kilka czynności prawnych, podlega opłacie od każdej czynności z osobna.

Jeżeli jednak czynności prawne między temi samemi osobami, stwierdzone tem samym pismem, pozostają w tak ścisłym z sobą związku, że jedna z tych czynności (uboczna) nie mogłaby istnieć sama przez się bez drugiej (głównej), to opłatę oblicza się tylko według czynności głównej. Do czynności ubocznych zalicza się w szczególności: ustalenie sposobu spłacenia ceny sprzedaży, potwierdzenie odbioru ceny, ustanowienie kary umownej, postanowienia o zabezpieczeniu hipotecznem i t. p.

Art. 3. W razie sporządzenia wtóropisów, t. j. pism równobrzmiących, lub choćby tylko co do treści zgodnych z pismem pierwszym, albo odpisów lub tłumaczeń, opłata należy się tylko raz jeden, a mianowicie od pisma pierwszego. Wyjątki są przewidziane: co do pełnomocnictw w art. 111, a co do weksli w art. 122.

W razie wątpliwości, zachodzących co do uiszczenia opłaty od pisma pierwszego uiszczenie winno być udowodnione.

Ustęp drugi stosuje się do odpisu i tłumaczenia tylko w przypadkach następujących:

a) jeżeli zgodność z pierwopisem zaświadczyła osoba, która podpisała pierwopis, lub

b) jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty od pierwopisu, przedstawiła odpis lub tłumaczenie sądowi, notariuszowi lub innemu urzędowi państwowemu.

*) Ogłoszona w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 98 z dn. 30.IX. 1926 r. poz. 570.

Art. 4. Pismo, stwierdzające umowę o zniesienie istniejącego między stronami stosunku prawnego i powstanie natomiast stosunku nowego, podlega opłacie, odpowiadającej treści stosunku nowego. Wyjątek jest przewidziany co do konwersji wierzytelności w art. 121.

Pismo, tylko zmieniające istniejący już stosunek, przy którego zawiązaniu lub pisemnem stwierdzeniu uiszczono należną opłatę stemplową, podlega:

a) w razie zwiększenia przedmiotu zobowiązania — opłacie od nadwyżki;

b) w razie innych zmian — opłacie, przewidzianej w art. 139, jeżeli zachodzą warunki, wymienione w tym artykule.

Art. 5. Pisma, sporządzone zagranicą, podlegają przepisom niniejszej ustawy tylko wówczas, gdy stwierdzają czynność prawną, tycającą się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, lub gdy zobowiązanie, z czynności prawnej wynikające, ma być wykonane albo jest wykonywane w Polsce. Pisma, sporządzone w Polsce przed konsulem obcego państwa, uważane będą — pod warunkiem wzajemności — za sporządzone zagranicą.

Rozdział drugi.

Sposób obliczenia opłaty.

Art. 6. Opłatę stemplową oblicza się stosownie do rodzaju czynności prawnej, którą stwierdza pismo; nazwa niezgodna z treścią nie ma znaczenia.

Jeżeli według części drugiej niniejszej ustawy należy wziąć za podstawę wymiaru wartość rzeczy, to wartość tę ma podać podatnik. Opłatę wymierza się od wartości podanej; wyjątki są przewidziane w art. 7 — 12 oraz w ustępie trzecim art. 70.

Za podstawę wymiaru opłaty od pisma, stwierdzającego umowę, bierze się wartość całego przedmiotu umowy, choćby z treści pisma wynikało, że umowa została już częściowo albo całkowicie wykonana przed sporządzeniem pisma.

Art. 7. Jeżeli według treści pisma dłużnik ma wykonać jedno z dwu lub więcej świadczeń różnej wartości, to za podstawę wymiaru służy wartość najwyższa.

Jeżeli strona, otrzymująca rzecz, obowiązana jest do świadczeń wzajemnych, to wartości rzeczy (art. 6) nie można przyjąć w sumie niższej, niż łączna wartość wszystkich świadczeń wzajemnych. Za świadczenia wzajemne uważa się: przyjęcie długu do zapłaty, ustanowienie użytkowania, potrącenie wierzytelności z ceny sprzedaży, zrzeszenie się prawa majątkowego i t. p.

Wartość świadczeń wzajemnych ma być podana przez podatnika.

Art. 8. Papiery wartościowe ocenia się poza przypadkami sprzedaży (art. 78, punkt a) — jeżeli kwota, podana przez podatnika (art. 6), nie jest wyższa — według najniższego kursu giełdowego z dnia, poprzedzającego sporządzenie czynności prawnej, jeżeli w miejscowości, w której sporządzono czynność prawną, względnie w której zobowiąza-

nie ma być wykonane (art. 5), znajduje się giełda; jeżeli w owej miejscowości giełdy niema, jak również gdy dany papier wartościowy nie był w dniu poprzedzającym notowany na giełdzie miejscowej bierze się za podstawę wymiaru najniższy kurs, notowany na najbliższej terytorjalnie giełdzie polskiej w ostatnich trzech dniach, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej. Wartość papierów, nienotowanych w sposób powyższy, może być ustalona zgodnie z opinią izby handlowo-przemysłowej lub innej organizacji gospodarczej, którą wskaże rozporządzenie.

Złote w złocie ocenia się według ogłoszonej w „Monitorze Polskim“ najniższej równowartości z ostatnich trzech dni, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej (§ 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 kwietnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 385 oraz ustawa z dnia 1 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 534).

Przepisy powyższe stosuje się również do walut zagranicznych; wyjątek jest przewidziany co do ubezpieczeń w art. 99.

Art. 9. Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzaniu pisma, to ustalenie podstawy wymiaru następuje w miarę wykonywania zobowiązania (art. 22; 28, ustęp piąty; 29, ustępy: pierwszy i drugi; 30, punkt 3; 31 ustęp przedostatni; 32).

Jeżeli jednak znana jest najniższa ilość świadczenia, albo zostaje wypłacona zaliczka, to za podstawę wymiaru należy przyjąć narazie tę ilość najniższą lub zaliczkę, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Kwotę opłaty, uiszczoną na tej podstawie, potrąca się następnie od sumy kwot, obliczonych w miarę wykonywania zobowiązania.

Art. 10. Jeżeli pismo zawiera zobowiązanie do świadczeń periodycznych, to celem ustalenia podstawy wymiaru należy roczną wartość świadczeń pomnożyć:

- a) w razie ustanowienia świadczeń na wieczne czasy — przez 17;
- b) w razie ustanowienia świadczeń na czas, ściśle ograniczony co do ilości lat lub ich części, — przez tę ilość lat lub ich części;
- c) przy ustanawianiu świadczeń na czas życia jednej osoby w wieku do lat 50 włącznie — przez 10, w wieku ponad lat 50 — przez 5;
- d) w razie uzależnienia terminu trwania świadczeń od czasu życia dwu lub więcej osób — przez mnożnik (punkt c.) odpowiedni do wieku osoby najstarszej lub najmłodszej, stosownie do tego, czy świadczenia mają trwać do śmierci osoby, która umrze pierwsza, czy do śmierci osoby, która umrze ostatnia;
- e) w razie ustanowienia świadczeń na czas, nieokreślony w sposób wyżej podany, — przez 5, a następnie dokonywać ponownie, co pięć lat wymiaru opłaty na dalsze pięciolecie, o ile zobowiązanie trwa dalej (art. 22).

W razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony (punkt e), z oznaczeniem jednak pewnego terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, podstawę wymiaru opłaty za czas ściśle określony ustala się w sposób, przewidziany w punkcie b), a za czas dalszy — w sposób, przewidziany w punkcie e).

Przepisy artykułu niniejszego stosują się również do służebności, do użytkowania, prawa używania lub mieszkania, ciężarów rzeczowych, oraz do długu rentowego (§§ 1199 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego).

Roczna wartość użytkowania bierze się w sumie, wynoszącej 6% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że wartość wyższa lub niższa jest niewątpliwa.

Art. 11. W przypadkach wymienionych w ustępie drugim art. 9 oraz w punkcie b) art. 10, — jeżeli zobowiązanie ma trwać dłużej, niż przez pięć lat — bierze się na żądanie podatnika za podstawę wymiaru sumę, obliczoną za pierwszy okres pięcioletni; po upływie tego okresu ustala się podstawę wymiaru na drugi okres pięcioletni i tak postępuje się w dalszym ciągu aż do wygaśnięcia zobowiązania. Tak samo należy postąpić na żądanie podatnika w przypadku, przewidzianym w ustępie drugim art. 10.

Art. 12. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Robót Publicznych władny jest wydawać normy o najniższym szacunku („szacunku prawnym“), rzeczy nieruchomości, który ma być wzięty za podstawę wymiaru, jeżeli jest wyższy od sum, ustalonych według postanowień art. 6 — 11.

Szacunek prawny może być oparty na podatkach gruntowym i budynkowym oraz na ustalonych poraż ostatni przed dniem 1 sierpnia 1914 r.: cenie sprzedaży lub oszacowaniu, dokonaniem przez instytucję kredytową celem udzielenia długoterminowej pożyczki hipotecznej. Mnożnik, przez który ma być pomnożona kwota podatku gruntowego, względnie budynkowego, oraz sposób przewalutowania wyżej wymienionych ocen przedwojennych mają być ustalane corocznie.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia własności jest nieruchomości stanowiąca gospodarstwo rolne, wraz z przynależnościami, to szacunek prawny nieruchomości ma być wzięty w kwocie, równąjącej się dziewięciu dziesiątym częściom podanych przez podatnika wartości; rzeczy nieruchomej i przynależności razem wziętych (art. 6, ustęp drugi i art. 13, ustęp pierwszy). Jeżeli jednak wartość takiej nieruchomości ustalona na podstawie prawnego szacunku, przewidzianego w ustępie pierwszym i drugim niniejszego artykułu, to szacunek prawny przynależności ma być wzięty w kwocie, równąjącej się jednej dziesiątej części wartości nieruchomości.

Przepisy niniejszej ustawy o rzeczach nieruchomych (nieruchomościach) stosuje się jedynie do:

- 1) gruntu, oraz przedmiotów, z nim złączonych (budynków, roślin od gruntu nieoddzielonych i t. p.);
- 2) prawa wieczystej dzierżawy;
- 3) prawa zabudowy;
- 4) prawa żądania, aby rzecz nieruchoma (punkty 1, 2, 3, 5) została oddana na własność;
- 5) prawa do majątku spadkowego — o tyle, o ile składa się z rzeczy nieruchomych.

Art. 13. Jeżeli pismo, podlegające opłacie, dotyczy dwu lub więcej przedmiotów, które według przepisów części drugiej ustawy niniejszej podlegają różnym pod względem stopy opłatom stempowym, to podatnik jest obowiązany podać wartość każdego przedmiotu oddzielnie: bądź w treści pisma, bądź przy przedstawieniu go organowi, powołanemu do wymierzania opłaty, bądź w podaniu o zwrot nadpłaty (art. 45), lub w odwołaniu (art. 46).

Gdy tego nie uczyniono i podano tylko wartość w sumie ogólnej, to tę sumę bierze się jako podstawę wymiaru i stosuje się do niej stopę, przypadającą od tego przedmiotu, który podlega opłacie najwyższej.

Art. 14. Nie pobiera się opłaty stempowej, wynoszącej mniej niż 10 groszy.

Groszową końcówkę opłaty, obliczonej według właściwej stopy, przewidzianej w części drugiej ustawy niniejszej, jeżeli przewyższa 10 groszy, a jest niepodzielna przez 10, zaokrągla się wzwyż do kwoty w ten sposób podzielnej.

Rozdział trzeci.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty.

Art. 15. O ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono, na kim ciąży obowiązek uiszczenia opłaty stempowej, są wobec Skarbu Państwa solidarnie obowiązani:

- 1) co do pism, stwierdzających umowę:
 - a) osoby będące stronami w umowie,
 - b) osoba, która zawarła umowę, prowadząc interes cudzy bez zlecenia (negotiorum gestor),
 - c) każdy posiadacz pisma (art. 3), albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, jeżeli jest prawonabywcą osoby, która zawarła umowę;
- 2) co do orzeczeń — wszystkie osoby, które na mocy orzeczenia nabywają prawo.

Art. 16. Wolne są od obowiązku uiszczenia procentowej opłaty stempowej od pisma, stwierdzającego umowę obustronnie obowiązującą, fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego albo działalność naukowa, oświatowa lub dobroczynna.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może przyznać powyższe uwolnienie również fundacjom, zakładom i zrzeszeniom tego rodzaju, mającym siedzibę zagranicą.

Kontrahent, zawierający umowę z osobą wolną od obowiązku uiszczenia opłaty, ma uiszczyć połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Rozdział czwarty.

Uiszczenie opłaty stempowej.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 17. Uiszczenie opłaty stempowej następuje bądź według obliczenia podatnika — bez wymiaru urzędowego — bądź na zasadzie

wymiaru, dokonanego przez właściwy organ urzędowy. Organami urzędowymi, właściwymi do wymierzania opłat stemplowych są: notariusze (art. 27), organa sądowe (art. 30), urzędy skarbowe (art. 23, 24, 33, 60, 102, 110, 124) i inne urzędy państwowe (art. 32, 61, 71, 109).

Opłatę stemplową uiszcza się bądź przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, bądź przez wpłacenie gotówką do kasy skarbowej lub do rąk innego organu, uprawnionego do poboru (specjalnego poborcy).

Wybór sposobu uiszczenia opłaty, należy do podatnika, o ile przepisy art. 18, 22, oraz 25 — 33, jako też właściwych rozdziałów części drugiej ustawy niniejszej nie wskazują, jaki z powyższych sposobów uiszczenia ma być zastosowany w przypadku poszczególńm.

Art. 18. Minister Skarbu określa rodzaje papieru stemplowego i znaczków stemplowych, sposób ich wyrobu, sprzedaży, użycia i urzędowego kasowania; określa również najwyższą kwotę opłaty, która może być uiszczona przez użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, tudzież najniższą kwotę, do której użycie papieru stemplowego lub znaczków stemplowych jest obowiązujące.

Art. 19. O ile w części drugiej ustawy niniejszej, ani też w art. 25, 28, 29, 30, 32 i 33 nie wskazano, w jakim terminie należy uiścić opłatę stemplową, obowiązują postanowienia ogólne, zawarte w art. 20 — 22.

Art. 20. Opłatę od pisma, sporządzonego w Polsce, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym pismo sporządzono.

Posiadacz takiego pisma, albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia, będący prawonabywcą osoby, która zawarła umowę (art. 15 punkt 1, lit. c), ma uiścić opłatę, przez poprzednich posiadaczy nieuiszczoną, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma (odpisu, tłumaczenia).

Jeżeli jednak przez upływem terminu, przewidzianego w ustępie pierwszym lub drugim, ma być wykonana umowa, którą stwierdza pismo, lub jeżeli przed tym terminem pismo zostaje złożone sądowi lub innemu urzędowi publicznemu celem dokonania jakiegokolwiek czynności urzędowej, to opłatę należy uiścić przed rozpoczęciem wykonania umowy lub przed złożeniem pisma. Wyjątek co do sądowego uwierzytelnienia podpisu, lub znaku ręcznego jest przewidziany w art. 31 (zdanie drugie ustępu przedostatniego).

W razie złożenia pisma notariuszowi stosuje się art. 28, względnie 29.

Art. 21. Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą (art. 5), należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 15), albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, pismo lub urzędownie uwierzytelniony odpis bądź z zagranicy do Polski wprowadzili, bądź w Polsce otrzymali. Opłatę od pisma, którego niewierzytelniony odpis został przez te osoby złożony sądowi lub innemu urzędowi publicznemu, należy uiścić przed złożeniem odpisu. Przepisy powyższe, o ile dotyczą odpisów, stosuje się również do tłumaczeń.

W razie wprowadzenia do Polski pisma, sporządzonego zagranicą, które podlega opłacie dopiero na skutek wykonywania zobowiąza-

nia w Polsce, (albo urzędownie uwierzytelnionego odpisu lub tłumaczenia) należy uiścić opłatę zanim rozpoczęło się wykonywanie zobowiązania.

Ustawowy zastępca lub pełnomocnik w razie nieuiszczenia w przepisany terminie opłaty od pisma, sporządzonego zagranicą, winien w ciągu tygodnia po upływie terminu złożyć urzędowi skarbowemu odpis pisma, podlegającego opłacie, podając adresy osób, obowiązanych do jej uiszczenia (art. 15).

Ustępy drugi i następne art. 20 stosuje się odpowiednio do pism, sporządzonych zagranicą.

Art. 22. W przypadkach przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim artykułu 10 oraz w art. 11, terminy, w których mają być uiszczone poszczególne raty opłaty stempłowej, oznacza urząd skarbowy. W tym celu osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty stempłowej, winny zgłosić urzędowi skarbowemu pismo, podlegające opłacie, a mianowicie złożyć mu pierwopis albo odpis (poświadczony lub niepoświadczony) w terminie, przewidzianym w art. 20, względnie 21.

Na żądanie podatnika, w razie złożenia bądź pierwopisu i odpisu, bądź dwóch odpisów, urząd skarbowy zaświadcza zgłoszenie na pierwopisie lub na jednym z odpisów.

W razie sporządzenia pisma przed notariuszem lub sądem odpis przesyła notariusz lub sąd (art. 28 i 29, względnie 31). Jeżeli zaś jedną ze stron umawiających się jest urząd państwowy, to stosuje się art. 32.

Poszczególne raty (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) należy uiszczać gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 24 punkt a).

B. Uiszczenie opłaty z inicjatywy podatnika.

Art. 23. Celem uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stempłowych lub papieru stempłowego winien podatnik — o ile w części drugiej ustawy niniejszej nie postanowiono inaczej —

a) bądź skasować znaczki stempłowe przez przepisanie ich początkowymi lub końcowymi wyrazami pisma lub stwierdzającymi zawarciu umowy podpisami stron, względnie użyć papieru stempłowego;

b) bądź przedstawić pismo w oryginale lub w odpisie urzędowi skarbowemu, celem urzędowego skasowania.

Art. 24. Celem uiszczenia opłaty gotówką podatnik:

a) może wnieść do kasy skarbowej sumę, którą sam obliczył, i kwit kasowy załączyć do pisma, podlegającego opłacie;

b) może również przedstawić pismo, podlegające opłacie, w oryginale lub odpisie urzędowi skarbowemu, a ten określa sumę opłaty i wydaje polecenie jej przyjęcia przez kasę skarbową.

Art. 25. Przypadki, w których uiszczenie opłaty bez względu na jej sumę ma być dokonane gotówką, bez wymiaru urzędowego, są przewidziane w art. 71, 80, 89, 92, 94, 100, 103 i 114.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłat w sposób powyższy, winny przed rozpoczęciem działalności, obejmującej sporządzanie pism,

względnie czynności prawnych, które podlegają opłatom, unormowanym w powołanych artykułach, zawiadomić o tem urząd skarbowy.

Poza temi przypadkami władza skarbową może zezwolić poszczególnym osobom na uiszczanie opłat stemplowych gotówką; zezwolenie to jednak może w każdym czasie odwołać, a podatnik może w każdym czasie zrzec się udzielonego mu prawa.

Rozporządzenie postanowi, czy i w jakiej formie ma podatnik prowadzić rejestr opłat stemplowych, w jakich terminach ma nastąpić wpisanie opłat do rejestru i wniesienie ich do kasy skarbowej, oraz ustali formę poświadczeń na pismach, od których opłata została uiszczona w sposób, przewidziany w niniejszym artykule.

Art. 26. Minister Skarbu może zarządzić, że pewne rodzaje pism, podlegających opłacie stemplowej, winny być wydawane z ksiąg grzbietowych z pozostawieniem talonu lub kopji, oraz określić sposób uiszczania opłat stemplowych od pism, tak sporządzonych.

C. Współudział notarjuszów.

Art. 27. Notarjusz, mający siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, jest obowiązany wymierzyć opłatę stemplową:

1) od sporządzonych przed nim aktów notarjalnych, z wyjątkiem uchwał o powiększeniu kapitału zakładowego spółek akcyjnych i komandytowo - akcyjnych (art. 102);

2) od przedstawionych mu celem dokonania czynności urzędowej pism oryginalnych, ich wtóropisów, odpisów lub tłumaczeń (art. 3);

3) od sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Notarjusz wymierza opłatę o tyle, o ile nie została już poprzednio uiszczona w należnej kwocie, względnie nie podlega odroczeniu na mocy art. 9, albo punktu e), lub ustępu drugiego artykułu 10, albo na mocy art. 11. Notarjusz nie bada jednak prawidłowości uiszczenia, gdy ono opiera się na wymiarze urzędowym (art. 17), lub gdy przedstawiono zaświadczenie urzędu skarbowego o uiszczeniu należnej opłaty.

Art. 28. Opłatę stemplową, wymierzoną przez notarjusza, należy uiszczyć do jego rąk gotówką, o ile nie została odroczone na mocy art. 177.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 1 i 2 art. 27, notarjusz uzależnia dokonanie czynności urzędowej od uiszczenia opłaty.

Prócz tego w przypadku, przewidzianym w punkcie 2 art. 27 — jeżeli już upłynął termin uiszczenia opłaty, lub gdy opłatę uiszczono nieprawidłowo — ma notarjusz wymierzyć podwyżkę stemplową (art. 42) i przed dokonaniem czynności urzędowej wezwać strony, by podwyżkę do jego rąk uiszczyły. Jeżeli strony tego nie uczynią, to notarjusz na żądanie stron dokona czynności urzędowej, ale zawiadomi urząd skarbowy o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki.

Co do terminu uiszczenia opłaty od sprzedaży drogą licytacji (art. 27 punkt 3) oraz skutków nieuiszczenia opłaty stosuje się postanowienia ustawy niniejszej, dotyczące opłaty od sądowej sprzedaży drogą licytacji (art. 59 i 71).

W przypadkach, przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim art. 10, oraz w art. 11 i 177, notariusz przesyła urzędowi skarbowemu w terminie, który oznaczy rozporządzenie, uwierzytelniony odpis i zaświadcza to na pierwopisie.

Notariusz zaświadcza na akcie, względnie na dokumencie, przedstawionym mu celem dokonania czynności urzędowej, uiszczenie opłaty wraz z ewentualną podwyżką, ich sumę i sposób obliczenia lub pówód niepobrania opłaty.

Opłaty stemplowe, wpłacone do rąk notariusza, wnosi notariusz do kasy państwowej, w terminie i w trybie, które oznaczy rozporządzenie.

Rozporządzenie ustali również wzór ksiąg poborowych, które mają być prowadzone przez notariuszów, jako też rodzaj i treść sprawozdań okresowych z czynności notariuszów w zakresie opłat stemplowych.

Art. 29. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, notariusz jest obowiązany przysyłać urzędowi skarbowemu uwierzytelnione odpisy:

1) sporządzonych przed nim aktów notarialnych — niewyluczając dokumentów prywatnych, którym nadano formę aktu notarialnego (§ 54 ustawy z dnia 25 lipca 1871 r., austr. Dz. P. P. Nr. 75);

2) tych pism, na których notariusz uwierzytelnił podpis lub znak ręczny;

3) aktów sprzedaży drogą licytacji, przed nim odbytej.

Przesłanie odpisu ma nastąpić w ciągu trzech dni od daty czynności urzędowej.

Notariusz uzależnia nadanie dokumentowi prywatnemu formy aktu notarialnego, względnie uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego, od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego.

Przepisów powyższych nie stosuje się:

a) do pełnomocnictw, nie zawierających zarazem umowy o wynagrodzenie pełnomocnika (art. 113) jeżeli opłatę przewidzianą w art. 111, uiszczono, lub jeżeli pełnomocnictwo jest wolne od opłaty stemplowej (art. 112);

b) do zezwolenia na wykreślenie długu pieniężnego w księdze wieczystej, jeżeli dokument oprócz zezwolenia na wykreślenie oraz pokwitowania z uiszczenia długu, który ma być wykreślony, nie zawiera żadnych innych postanowień, a uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 139, lub dokument jest w myśl tegoż artykułu wolny od opłaty;

c) do pism, zaopatrzonych przez właściwy organ urzędowy (art. 17) w dowód uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177).

Przesłanie odpisu urzędowi skarbowemu nie zwalnia stron od obowiązku uiszczenia opłaty w przepisany terminie (art. 20. 21. 22. 59 i 138) w sposób, przewidziany w art. 23, względnie 24.

Jeżeli w przypadku poszczególnym opłata musi lub może być uiszczona znaczkami stemplowymi (art. 18), to uiszczenie może nastąpić również drogą skasowania znaczków stemplowych przez notariusza przed uwierzytelnieniem odpisu (art. 37).

D. Współdział sądów.

Art. 30. Kancelarja sądowa wymierza opłaty stemplowe:

1) od aktów sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez sąd, oraz od dokonywanych w toku postępowania egzekucyjnego sprzedaży z wolnej ręki; na obszarze jednak, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, kancelarja sądowa nie wymierza opłaty od licytacji, celem zniesienia wspólności, przewidzianej w punkcie 2 art. 131;

2) od orzeczeń sądowych, wydawanych w toku postępowania egzekucyjnego, na mocy których przedmioty majątkowe, będące własnością dłużnika, przechodzą na własność wierzyciela;

ponadto na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

3) od pism, sporządzonych w formie aktów sądowych, o ile opłata nie podlega odroczeniu na mocy art. 9, albo punktu e) lub ustępu drugiego art. 10, albo na mocy art. 11; kancelarja sądowa nie wymierza jednak opłat od uchwał o powiększeniu kapitału spółek akcyjnych i komandytowo - akcyjnych (art. 102);

4) od przewłaszczenia (powzdania) i innych oświadczeń zgody oraz od wniosków o wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym (art. 66, ustęp ostatni i art. 87);

na obszarze zaś, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie (tom X, cz. I, Zb. pr. ces. ros.) — oprócz opłat, wymienionych w punktach 1 i 2;

5) od orzeczeń sądowych w przedmiocie wykupu majątków rodowych (art. 52, punkt 4).

Kancelarja sądowa wymierza opłaty, wymienione w punktach 1 i 2, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; to samo dotyczy opłat od ugód (art. 133), wymierzanych przez kancelarję sądową na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki (punkt 3).

Sporządzenie pism, wymienionych w punktach 3, 4 i 5 — z wyjątkiem ugód (art. 133) — jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty stemplowej, wymierzonej przez kancelarję sądową — o ile opłata nie została odroczone na mocy art. 177.

Od sprzedaży, dokonywanych na polecenie sądu przez maklera przysięgłego (art. 67, ustęp ostatni i art. 75), kancelarja sądowa opłat nie wymierza.

Od pisma, stwierdzającego sprzedaż, dokonaną przez sądowy organ wykonawczy, organ ten wymierza opłatę.

Art. 31. Opłatę, wymierzoną przez kancelarję sądową, należy wnieść do kasy sądowej.

Kancelarja zaświadcza uiszczenie opłaty na właściwym akcie sądowym.

Opłaty od pism, stwierdzających czynności, dokonane przez sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), pobiera ten organ i wnosi do kasy skarbowej; drogą rozporządzenia może być zarządzone uiszczenie opłat takich zapomocą znaczków stemplowych.

Odwwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

O ile wymiar opłaty od pism, sporządzonych w sądzie, nie jest doręczony kancelarji sądowej, względnie sądowemu organowi wyko-

nawezemu, kancelarja przesyła odpowiedni wyciąg z pisma urzędowi skarbowemu (art. 33) i czyni o tem zaświadczenie na właściwym akcie sądowym.

Jeśli sądowi przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego, pismo, podlegające opłacie stempłowej, to sąd dokona uwierzytelnienia tylko w razie dostarczenia dowodu uiszczenia opłaty lub odroczenia płatności (art. 22 i 177). Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, może uwierzytelnienie nastąpić również bez takiego dowodu; w takim razie sąd uzależnia uwierzytelnienie podpisu (znaku ręcznego) od dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego i złożenia opłaty za uwierzytelnienie tego odpisu, poczem przesyła urzędowi skarbowemu ów odpis, zaświadczywszy zgodność z pierwowpisem.

Rozporządzenie określi sposób przymusowego ściągnięcia opłaty stempłowej, wymierzonej przez kancelarję sądową, zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi), a nieuiszczonej w przepisany terminie, oraz wydane zostaną szczegółowe przepisy o dowodzie uiszczenia lub odroczenia w przypadku uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego (ustęp poprzedni).

E. Współudział innych urzędów państwowych.

Art. 32. Od pisma, stwierdzającego umowę, zawartą przez urząd państwowy bez udziału notariusza lub sądu, wymierza opłatę tenże urząd.

Opłata winna być uiszczona przy podpisaniu umowy: bądź przez użycie papieru stempłowego lub znaczków stempłowych, bądź przez wpłacenie gotówką (art. 18); w razie uiszczenia gotówką urząd zatrzymuje kwit kasowy i stwierdza uiszczenie na egzemplarzu umowy, wydanym współkontrahentowi. W przypadkach, przewidzianych w art. 9, jak również w punkcie e) i w ustępie drugim art. 10 oraz w art. 11, urząd ustala wysokość rat opłaty i czuwa nad ich uiszczeniem. Kwoty, nieuiszczone w terminie wyznaczonym przez urząd, ulegają przymusowemu ściągnięciu według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich przez organa urzędowe, w przepisach tych wymienione.

Jeżeli urząd, który zawarł umowę, jest obowiązany na jej podstawie do wypłacenia kontrahentowi sum pieniężnych, to uzależnia wypłatę od uprzedniego uiszczenia odpowiedniej części opłaty stempłowej, lub potrąca ratę opłaty od należności kontrahenta.

F. Wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy.

Art. 33. Urząd skarbowy wymierza opłatę stempłową:

1) w przypadku przedstawienia mu pisma celem urzędowego skasowania znaczków stempłowych (art. 23, punkt b) lub celem uiszczenia opłaty gotówką (art. 24, punkt b);

2) w przypadku otrzymania od kancelarji sądowej wyciągu z pisma, sporządzonego w sądzie (art. 31);

3) w przypadku ustalenia drogą nadzoru (art. 35 i 38), że opłaty nie uiszczono mimo upływu terminu płatności lub uiszczono mniej, niż się należy.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 2 i 3, urząd skarbowy zawiadamia podatnika o wymiarze przez nakaz płatniczy; opłatę należy uiszczyć w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego. Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągnięte przymusowo według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich. Odwołanie (art. 46) nie odracza terminu płatności.

Rozdział piąty.

Przedawnienie.

Art. 34. Prawo państwa do żądania opłaty stemplowej przedawnia się z upływem lat pięciu. Termin pięcioletni biegnie od dnia, w którym opłata winna być uiszczona. Przedawnienie nie biegnie w czasie wykonywania umowy.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia opłaty, o ile podatnik został o tych czynnościach urzędownie zawiadomiony. Od dnia zawiadomienia liczy się nowy okres pięcioletni.

Rozdział szósty

Przepisy o nadzorze.

Art. 35. Jeżeli sąd lub inny urząd państwowy spostrzeże, że od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej, nie uiszczono należnej opłaty, albo, że ją uiszczono w niedostatecznej kwocie, lub po upływie przepisanej terminu, lub w sposób nieprawidłowy, to zawiadamia o tem urząd skarbowy.

Przepis powyższy stosuje się również do wtóropisu, odpisu lub tłumaczenia (art. 3), jeżeli nie dostarczono dowodu prawidłowego uiszczenia opłaty.

Artykułu niniejszego nie stosuje się do notariuszów, mających siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki (art. 27, zdanie ostatnie, oraz art. 28, ustępy drugi i trzeci).

Art. 36. Jeżeli urzędowi skarbowemu przedstawiono pismo celem wymierzenia opłaty stemplowej (art. 33, punkt 1) i zachodzi różnica zdań między urzędem a stroną co do wysokości opłaty, to urząd obowiązany jest przyjmując na razie kwotę, przez stronę obliczoną, a na przedstawionem piśmie wymienić wysokość należnej opłaty. Jeżeli termin uiszczenia już upłynął, względnie w razie nieuiszczenia żądanej przez urząd dopłaty przed upływem terminu, urząd wymierza nadto podwyżkę stemplową (art. 42).

Art. 37. Przy urzędowym zaświadczeniu zgodności odpisu lub tłumaczenia z pierwopisem, jako też przy wydawaniu wypisu, względnie wtóropisu z akt notarialnych lub sądowych albo z innych akt urzędowych, organ, dokonywający zaświadczenia lub wydający wypis (wtóropis), ma zaświadczyć również, że opłata stemplowa została uiszczona, oraz w jakiej wysokości i w jaki sposób, lub że jej nie uiszczono, względnie, że opłata została odroczone (art. 22 i 177).

Art. 38. Władze skarbowe celem wykonania nadzoru nad zachowaniem przepisów o opłatach stemplowych mają prawo i obowiązek badać:

1) te akta i księgi sądów, notariuszów, oraz innych urzędów państwowych, jako też związków samorządnych, które wymieni rozporządzenie;

2) pisma i księgi, znajdujące się u osób, obowiązanych do płacenia państwowego podatku przemysłowego lub ustawowo zwolnionych od tego podatku, a dotyczące się ich przedsiębiorstwa; przepisu tego nie stosuje się do osób, wymienionych w art. 9, ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), z wyjątkiem notariuszów (punkt 1).

Akta i księgi sądów, notariuszów, oraz innych urzędów państwowych, jak również Banku Polskiego bada izba skarbową.

Władze skarbowe mają prawo zabierania tych pism, znalezionych przy wykonywaniu nadzoru, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie użycia nieprawdziwych znaków stemplowych (art. 39), celem użycia tych pism, jako dowodów rzeczowych. Przepis ten nie dotyczy pism, przechowywanych u notariusza, w archiwum notarialnym lub w zbiorze dokumentów księgi wieczystej.

Szczegółowe przepisy o wykonywaniu nadzoru poda rozporządzenie.

Osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty, są na żądanie władzy skarbowej obowiązane wyjaśnić okoliczności, których znajomość jest niezbędna do wymierzenia opłaty.

Rozdział siódmy.

Naruszenia przepisów o opłatach stemplowych.

Art. 39. Winny sprzedawania papieru stemplowego lub znaczków stemplowych po cenie wyższej niż oznaczona przez władze skarbowe, ulega karze pieniężnej w wysokości do 100 zł. Karę wymierza urząd skarbowy.

Osoba, która z niedbalstwa:

a) sporządza pismo, podlegające opłacie stemplowej, na papierze stemplowym, podrobionym bądź całkowicie, bądź przez przerobienie sumy na wyższą, albo na papierze, który już był użyty do uiszczenia opłaty stemplowej, po wywabieniu poprzedniego tekstu;

b) użycie znaczka stemplowego podrobionego, przerobionego albo już skasowanego, celem uiszczenia opłaty od innego pisma;

c) ofiarowuje na sprzedaż papier stemplowy lub znaczki stemplowe podrobione, przerobione albo już poprzednio użyte celem uiszczenia opłaty stemplowej — ulega karze pieniężnej w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty nieuiszczonej (punkty a, b), względnie sumy znaczków stemplowych, na sprzedaż ofiarowanych (punkt c). Karę wymierza urząd skarbowy.

Winny świadomego spełnienia czynów, wymienionych w ustępie drugim, — o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa surowiej karanego — ulega karze pieniężnej w wysokości wyżej określonej, a nadto karze aresztu do sześciu miesięcy; na obszarze, na którym obowiązuje

niemiecki kodeks karny, zamiast kary aresztu powyżej sześciu tygodni będzie orzeczona kara więzienia do sześciu miesięcy. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 40. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, albo jej ustawowy zastępca lub pełnomocnik, jeżeli — bądź w piśmie, podlegającym opłacie stemplowej, bądź przy udzielaniu wyjaśnień (art. 38, ustęp ostatni) — poda świadomie stan faktyczny, niezgodny z rzeczywistością, i przez to spowoduje niepobranie opłaty lub za niski jej wymiar, ulega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnej kwoty nieuiszczonej. Orzecznictwo należy do sądów okręgowych.

Art. 41. Kara pieniężna, wymierzona przez sąd (art. 39, ustęp ostatni oraz art. 40), ulega zamianie na karę pozbawienia wolności według ogólnych przepisów ustaw karnych dzielnicowych, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Na obszarze mocy obowiązującej austriackiej ustawy karnej z 1852 r. przestępstwo, określone w ustępie ostatnim art. 39 oraz w art. 40, jest występkiem.

Zastosowanie punktów a), b), art. 39, względnie ustępu ostatniego tegoż artykułu, oraz art. 40 nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty stemplowej, względnie części niedopłaconej.

Art. 42. Osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej, jeżeli poza przypadkami, przewidzianymi w art. 39 i 40, nie uiściła opłaty w należnej sumie, we właściwym terminie i w prawidłowy sposób, ma zapłacić podwyżkę stemplową w wysokości 5-krotnej kwoty nieuiszczonej albo uiszczonej po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy.

W przypadkach, przewidzianych w artykułach 71, 74, 80, 90, 125 129 i 138, podwyżkę stemplową oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Izba skarbowa na skutek odwołania (art. 46) obniży podwyżkę lub zarządzi wymierzenie podwyżki w kwocie zmniejszonej, jeżeli nieuiszczenie opłaty stemplowej albo uiszczenie niedostateczne lub po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy widocznie nie zostało spowodowane zamiarem uchylecia się od uiszczenia opłaty.

Jeżeli dwie lub więcej osób dopuściły się co do jednej i tej samej opłaty naruszenia ustawy, przewidzianego w niniejszym artykule, to wymierza się jedną podwyżkę stemplową, do której uiszczenia osoby te obowiązane są solidarnie.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do podwyżek stemplowych.

Podwyżka stemplowa nie może być wymierzona w razie nieuiszczenia w przepisany terminie opłaty stemplowej, wymierzonej zapomocą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61), jak również w razie niedotrzymania terminu, wyznaczonego w przypadku poszczególnym przy odroczeniu płatności na mocy art. 177. Nie może też być wymierzona w razie uiszczenia opłaty w przepisany terminie i w kwocie, ustalonej przez właściwy organ urzędowy (art. 17), jeżeliby się okazało, że należy się więcej.

Podwyżkę stemplową wymierza urząd skarbowy (art. 33, punkty 1, 3; art. 36), względnie notariusz (art. 28, ustęp trzeci).

Przymusowe ściągnięcie podwyżki stempłowej może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się wymiaru podwyżki w administracyjnym toku instancyj.

Zastosowanie artykułu niniejszego w przypadkach, w których opłaty nie uiszczono weale lub uiszczono ją tylko w części, nie uchyla obowiązku uiszczenia opłaty, względnie części niedopłaconej.

Art. 43. Winni innego rodzaju naruszeń ustawy lub przepisów wykonawczych, wydanych na jej podstawie i w jej granicach, ulegają karze pieniężnej w wysokości od 5 do 300 zł., którą wymierza urząd skarbowy. Kara ta może być powtarzana.

Przepisy art. 34 o przedawnieniu mają zastosowanie również do kary, przewidzianej w artykule niniejszym.

Przymusowe ściągnięcie kary może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia o wymierzeniu kary (art. 48).

Artykuł niniejszy nie dotyczy się organów urzędowych, powołanych do wymierzania opłat stempłowych (art. 17). Organa te w razie niespełnienia obowiązku, nałożonego na nie przez ustawę niniejszą lub przepisy wykonawcze, podlegają odpowiedzialności według przepisów ogólnych.

Art. 44. Za przyczynienie się do wykrycia naruszeń ustawy o opłatach stempłowych Minister Skarbu może ustanowić nagrody, oznaczyć ich wysokość i warunki przyznawania nagród.

Rozdział ósmy.

Środki odwoławcze.

Art. 45. Kwoty, uiszczone tytułem opłaty stempłowej nienależnie, a bez wymiaru urzędowego, zostaną zwrócone na wniosek, złożony urzędowi skarbowemu; wniosek ten winien być przedstawiony w ciągu roku od dnia zapłacenia.

Przepisy o wymianie znaczków stempłowych i papieru stempłowego, uszkodzonych lub nieodpowiednio użytych, wydane będą rozporządzeniem.

Art. 46. W przypadkach wymierzenia opłaty stempłowej lub podwyżki stempłowej przez właściwy organ urzędowy (art. 17, ustęp pierwszy; art. 42, ustęp pierwszy) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od dnia dokonania wymiaru; w razie zawiadomienia o wymiarze drogą nakazu płatniczego (art. 30, ustęp drugi; art. 33, ustęp ostatni; art. 61) termin liczy się od dnia doręczenia nakazu.

Również można wnieść w ciągu miesiąca odwołanie od każdej innej decyzji, wydanej w zakresie ustawy niniejszej przez władzę skarbową w instancji pierwszej; termin miesięczny liczy się od dnia doręczenia decyzji.

Prawo odwołania się służy każdej osobie, która jest obowiązana do uiszczenia opłaty stempłowej (art. 15); związek rewizyjny (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733) może wnieść odwołanie w imieniu spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego.

Art. 47. Odwołanie należy złożyć temu organowi, który wymierzył opłatę lub podwyżkę albo wydał decyzję; organ ten przedstawia odwołanie wraz ze swoją opinią właściwej władzy skarbowej. Odwołujący się ma do odwołania załączyć pismo, podlegające opłacie, lub jego odpis uwierzytelniony, jeżeli owo pismo lub odpis uwierzytelniony nie znajduje się już w urzędzie skarbowym lub w izbie skarbowej.

Odwołanie rozstrzyga izba skarbowa. Jeżeli jednak decyzję wydała izba skarbowa w pierwszej instancji, rozstrzyga Minister Skarbu.

Gdy decyzję zaskarżoną wydała władza skarbowa, to może załatwić odwołanie we własnym zakresie działania, jeżeli uzna, że odwołanie jest całkowicie uzasadnione.

Instancja odwoławcza nie rozpoznaje odwołań, wniesionego pō upływie przepisanego terminu (art. 46). W przypadkach jednak, zasługujących na uwzględnienie, Minister Skarbu może, mimo uchybienia terminu, zezwolić na rozpoznanie odwołania.

Od decyzji wydanej na skutek odwołania, niema dalszego środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

Art. 48. Osoba, skazana przez urząd skarbowy na karę pieniężną, może wnieść odwołanie w terminie, wskazanym w art. 46, lub w tymże terminie zażądać od urzędu skarbowego przekazania sprawy właściwemu terytorjalnie sądowi powiatowemu (pokoju).

Na obszarze, podległym mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z dnia 1 lutego 1877 r., stosuje się w tym wypadku §§ 460—469 teje ustawy.

Art. 49. Izba skarbowa na wniosek podatnika zarządzi zwrot opłaty stemplowej lub uchyli wymiar opłaty, jeżeli czynność prawna stwierdzona pismem, od którego opłatę uiszczono lub wymierzono, była od początku nieważna lub na skutek zdarzenia późniejszego ma być uważana za nieważną od początku, jak również gdy stało się pewnem, że nie ziści się warunek zawieszający, od którego uzależniono czynność prawną. Przepis powyższy stosuje się również do opłaty stemplowej od orzeczenia, uchylonego lub zmienionego późnijszem prawomocnem orzeczeniem.

Izba skarbowa może orzec według swego uznania, że opłata stemplowa nie należy się lub ma być pobrana tylko w części, w przypadkach następujących:

a) jeżeli czynność prawna została w całości lub częściowo odwołana bądź za wzajemną zgodą stron, bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa;

b) gdy ziścił się warunek rozwiązujący.

Wniosek o zwrot opłaty, względnie o uchylenie wymiaru, należy złożyć do izby skarbowej w ciągu pięciu lat od dnia, w którym opłatę urzędownie wymierzono (art. 46, ustęp pierwszy) lub uiszczono bez wymiaru urzędowego. Jeżeli wniosek opiera się na orzeczeniu sądowem, wydanem w postępowaniu, rozpoczętem przed upływem powyższego pięcioletniego terminu, to należy go złożyć w ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

Od decyzji izby skarbowej w sprawach, objętych artykułem ni-niejszym, służy odwołanie, do którego stosuje się postanowienia art. 46 i 47.

R o z d z i a ł d z i e w i a t y .

Doręczenia i czasokresy.

Art. 50. Doręczenie nakazów płatniczych, jako też innych decyzji, wydanych przez władzę skarbową w zakresie ustawy niniejszej, skuteczna się przez pocztę; może być jednak dokonywane także przez inne organa urzędowe, państwowe lub komunalne.

Odbiór powinien potwierdzić podatnik, ktokolwiek z jego domowników, albo zarządzający jego majątkiem lub przedsiębiorstwem.

Jeżeli odmówiono przyjęcia, to należy pismo pozostawić na miejscu doręczenia i uczynić o tem na potwierdzeniu odbioru odpowiednią adnotację, która zastąpi doręczenie.

Kancelarja sądowa doręcza pisma, tyjące się opłat stemplowych, w sposób, przepisany ustawą postępowania cywilnego dla doręczania pism sądowych.

Art. 51. Koniec czasokresu, oznaczonego w ustawie niniejszej według tygodni, miesięcy lub lat, przypada w ostatnim tygodniu, względnie w ostatnim miesiącu czasokresu na ten dzień, który swą nazwą, względnie swą datą, odpowiada dacie rozpoczęcia czasokresu; jeżeli w ostatnim miesiącu takiego dnia niema, to koniec czasokresu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.

Koniec czasokresu, przypadający na dzień wolny od zajęć urzędowych, przesuwa się na najbliższy dzień powszedni.

CZĘŚĆ DRUGA.

Postanowienia szczegółowe.

R o z d z i a ł d z i e s i a t y .

Pisma, tyjące się przejścia własności rzeczy nieruchomości.

Art. 52. Opłacie stemplowej według rozdziału niniejszego podlegają:

1) pisma, stwierdzające umowę o nabycie nieruchomości (art. 12);

2) pisma, stwierdzające sprzedaż nieruchomości drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego nieruchomości dłużnika przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) orzeczenia sądowe, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomej, wymienione w § 367 austriackiej ordynacji egzekucyjnej, w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, w art. 1442 i 1443 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z r. 1914) i w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 669).

5) wyroki sądów polubownych, skutkujące przejście własności rzeczy nieruchomej;

6) akty wywłaszczenia rzeczy nieruchomej ze względów publicznych oraz inne orzeczenia władz administracyjnych, przenoszące

własność rzeczy nieruchomości, lub stanowiące tytuł prawny takiego przeniesienia;

7) pisma, stwierdzające wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży lub pierwokupu nieruchomości.

W razie stwierdzenia tego samego przejścia tytułu własności kilkoma pismami, wyżej wymienionemi, stosuje się art. 3.

Jeżeli osoba, która zawarła umowę o nabycie nieruchomości w imieniu własnym lub zofiarowała za nieruchomość najwyższą cenę na licytacji, oświadczy następnie, iż działała na rzecz innej osoby, to pismo, zawierające takie oświadczenie, uważa się za stwierdzenie przelewu prawa, nabytego drogą umowy, względnie licytacji, i podlega opłacie w myśl rozdziału niniejszego.

W razie zawarcia umowy, na mocy której jeden z kontrahentów zbywa swoje prawo żądania, aby nieruchomość, położona na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austriackiego, została mu oddana na własność (art. 12, punkt 4), uważa się za pisemne stwierdzenie tej umowy również dokument, którym właściciel tabularny zezwala na wpis w księdze wieczystej celem przeniesienia własności na ostatniego nabywcę.

Pisma, wyżej wymienione, podlegają opłacie według rozdziału niniejszego również wówczas, gdy tyczą się niewydzielonej (idealnej) części rzeczy nieruchomości.

O ile pisma, wyżej wymienione, mają za przedmiot nieruchomość (art. 12) wraz z przynależnościami, to postanowienie rozdziału niniejszego tyczą się również przynależności — z tym wyjątkiem, że do przynależności zamiast stopy 4% (art. 58, ustęp pierwszy) stosuje się stopę 1% (art. 66).

Art. 53. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające:

1) wniesienie do spółki nieruchomości, znajdującej się w Polsce, jako wkładu rzeczowego (art. 106);

2) dział majątku wspólnego (art. 131 i 132);

3) umowę przygotowawczą (art. 134), tyczącą się nieruchomości, jak również przelew prawa, wynikającego z takiej umowy albo z oferty (art. 66).

Art. 54. Wolne są od opłaty stemplowej pisma:

1) stanowiące tytuł przejścia własności, który według przepisów o podatkach spadkowych i od darowizn bądź podlega jednemu z tych podatków, bądź jest od nich zwolniony;

2) tyczące się nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa lub przez Państwowy Bank Rolny na zasadzie przepisów o reformie rolnej;

3) mające na celu regulację struktury gospodarstw rolnych, jako to: scalenie gruntów, likwidację serwitutów, zamianę gruntów, jeżeli podlegają zatwierdzeniu przez władze ziemskie;

4) tyczące się przeniesienia własności nieruchomości, przewidzianego w art. 14 i 30 ustawy z dnia 2 marca 1920 r. o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. Nr. 24 poz. 143) oraz w art. 4, 5 i 11 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 346);

5) dotyczące się nabycia przez gminę — drogą kupną, zamiany lub wywłaszczenia — gruntów, niezbędnych do wykonania planu regulacji ulic, zatwierdzonego przez właściwą władzę, albo do budowy szkół i domów ludowych;

6) dotyczące się przeniesienia własności budynku niewykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia rozpoczęcia budowy;

7) stwierdzające pierwszą po ukończeniu budowy umowę o przeniesienie własności budynku wykończonego, sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia, w którym zaczęto budynek używać.

Uwolnienie, przewidziane w punktach 6 i 7, tyczy się budynków mieszkalnych oraz budynków, przeznaczonych do celów przemysłowych i handlowych; obejmuje również grunt, na którym budynek stoi, oraz podwórze; nie tyczy się nadbudówek i przebudówek. Osoba, powołująca się na uwolnienie od opłaty, przewidzianej w punkcie 6 lub 7, ma udowodnić warunki uwolnienia.

Art. 55. Państwa obce są — z zastrzeżeniem wzajemności — wolne od obowiązku uiszczenia opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, w przypadku nabycia nieruchomości, znajdującej się w Polsce, dla celów urzędowania przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego.

Kontrahent, zawierający z państwem obcym umowę, przewidzianą w artykule niniejszym, ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 56. Za podstawę wymiaru opłaty procentowej (art. 58, ustępy pierwszy do czwartego) bierze się wartość rzeczy nieruchomej (art. 6 — 10 oraz 12).

Przy zamianie nieruchomości na inną nieruchomość przyjmuje się za podstawę wymiaru:

a) gdy zamieniane nieruchomości znajdują się w Polsce — wartość jednej z nich; jeżeli wartości nie są równe — kwotę wyższą;

b) w razie zamiany nieruchomości, znajdującej się w Polsce, na nieruchomość zagraniczną — wartość rzeczy nieruchomej, znajdującej się w Polsce (art. 6 — 10 oraz 12).

Art. 57. Na obszarze, na którym obowiązuje austriacka ordynacja egzekucyjna z dnia 27 maja 1896 r. (Dz. P. P. Nr. 79), uważa się za świadczenie wzajemne (art. 7) w przypadku zwiększenia ceny, przewidzianego w § 197 powołanej ustawy z 1896 r., kwotę, do której cenę pierwotną podwyższono (cena zwiększona).

Jeżeli szacunek prawny (art. 12) nie przewyższa ceny zwiększonej, to oprócz opłaty, obliczonej pierwotnie, należy uiścić opłatę dodatkową według kwoty, o którą cena zwiększona przewyższa pierwotną podstawę wymiaru; do tej opłaty dodatkowej stosuje się art. 30 i 31, o ile dotyczy sprzedaży licytacyjnej.

Art. 58. Opłata od pism, wyszczególnionych w art. 52, wynosi 4%.

Jeżeli jednak pismo stwierdza sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części nieruchomości, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny, — osobie, mającej udział w tejże nieruchomości z tych samych tytułów, to opłata wynosi 0,5%. Takiej samej opłacie

podlega pismo, stwierdzające oddanie na własność nieruchomości celem spłacenia długu pieniężnego z tytułu zapisu lub z tytułu obowiązku, przyjętego w akcie darowizny przez obdarowanego.

Pisma, stanowiące tytuł przejścia własności przy parcelacji, przeprowadzonej na zasadzie przepisów o reformie rolnej, podlegają opłacie w wysokości 1%. Takiejże opłacie podlegają pisma, stwierdzające sprzedaż karłowatego gospodarstwa celem uzupełnienia innego karłowatego gospodarstwa, jeżeli przedstawiono zaświadczenie okregowego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że sprzedawcy przyznano kredyt na zasadzie ustępu 2 art. 74 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1 poz. 1).

Przelew prawa, nabytego przez zafiarowanie najwyższej ceny na licytacji, sporządzony w ciągu trzech tygodni po licytacji, podlega opłacie w wysokości 0,2%.

Pisma, dotyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 3 zł.

Art. 59. Opłatę od sprzedaży nieruchomości drogą licytacji (art. 52, punkt 2) należy uiszczyć w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji.

Opłatę od orzeczenia sądowego, wymienionego w punkcie 3 art. 52, jak również opłatę dodatkową, przewidzianą w art. 57, należy uiszczyć w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o decyzji sądu, zawierającej przyjęcie jego wniosku.

Przepisy ustaw postępowania sądowego o skutkach nieuiszczenia ceny nabycia nieruchomości z licytacji lub z wolnej ręki stosuje się również w razie nieuiszczenia w przepisany termin opłaty stempłowej, przewidzianej w punkcie 2, względnie 3 art. 52.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego w razie uznania licytacji za niedoszłą do skutku, a na obszarze b. zaboru austriackiego w razie dokonania relicytacji (§ 154 oraz § 204, zdanie ostatnie, ordynacji egzekucyjnej z dnia 27 maja 1896 r., Dz. P. P. Nr. 79), jak również w razie udzielenia przybicia nadofierentowi (§ 199 powołanej ustawy z 1896 r.) izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty lub uchyli jej wymiar; stosuje się przytem przepisy art. 49.

W przypadkach, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 669 (art. 52, punkt 4 ustawy niniejszej), sąd uzależnia wydanie tytułu wykonawczego od uiszczenia opłaty.

Art. 60. Opłatę od wyroku sądu polubownego (art. 52, punkt 5) należy uiszczyć w ciągu sześciu tygodni od wydania wyroku. Jeżeli jednak przed upływem tego terminu wniesiono skargę o unieważnienie (uchylenie) wyroku, to termin płatności ulega odroczeniu do upływu trzech tygodni od daty uprawomocnienia się wyroku, oddalającego skargę o unieważnienie (uchylenie). W razie zawieszenia (spoczywania) postępowania za wzajemną zgodą stron, lub w razie odroczenia sprawy bez wyznaczenia nowego terminu, należy uiszczyć opłatę w ciągu 4 miesięcy od dnia, w którym postępowanie zostało zawieszona lub sprawa została odroczone, jeżeli przed upływem tego terminu jedna ze stron nie zażądała wznowienia lub wyznaczenia terminu. Celem uiszczenia opłaty mają osoby, obowiązane do jej uiszczenia (art. 15, punkt 2), przedstawić urzędowi skarbowemu oryginał lub odpis wyroku (art. 23, punkt b i art. 24, punkt b).

Art. 61. Opłatę od aktu wywłaszczenia (art. 52, punkt 6) należy uiszczyć po ustaleniu sumy odszkodowania. Jeżeli to ustalenie następuje drogą umowy, to co do terminu i sposobu uiszczenia opłaty stosuje się przepisy o opłatach od pism, stwierdzających umowę o nabycie nieruchomości. W razie ustalenia sumy odszkodowania orzeczeniem sądu lub władzy administracyjnej ma osoba, na której rzecz następuje wywłaszczenie (art. 15, punkt 2), uiszczyć opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 24, punkt a), w ciągu trzech tygodni od dnia, w którym orzeczenie o wysokości odszkodowania uprawomocniło się na skutek niewniesienia środka odwoławczego lub w którym osoba ta została zawiadomiona o decyzji, niepodlegającej zaskarżeniu.

Opłatę od innego rodzaju orzeczeń, wymienionych w punkcie 6 art. 52, wymierza władza, która wydała orzeczenie, zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza podatnikowi; opłata ma być uiszczona gotówką w kasie skarbowej przed wydaniem stronie orzeczenia.

Art. 62. Do uiszczenia opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa odkupu, odsprzedaży, lub pierwokupu (art. 52, punkt 7), jest obowiązana osoba, która pismo sporządza. Opłata ma być uiszczona w ciągu trzech tygodni od sporządzenia pisma, o ile nie zachodzą wypadki współdziałania notariusza albo sądu (przewidziane w art. 27, 28, 30 i 31) lub sporządzenia pisma zagranicą (art. 21).

Na poczet opłaty od pisma, stwierdzającego wykonanie prawa pierwokupu, zalicza się opłatę, uiszczoną od pisma, stwierdzającego umowę, która stała się bezskuteczną przez wykonanie prawa pierwokupu.

Art. 63. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki:

a) nie podlega opłacie stemplowej przewłaszczenie (powzwanie; § 925 kodeksu cywilnego) ani też wyrok, wymieniony w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, mający za przedmiot przewłaszczenie, jeżeli już uiszczono należną opłatę od pisma, uzasadniającego obowiązek przewłaszczenia; nie podlega również opłacie przewłaszczenie na mocy darowizny lub zapisu (§ 2174 kodeksu cywilnego);

b) jeżeli po uprzednio dokonaniem przewłaszczeniu sporządza się pismo, stwierdzające czynność prawną, z której wynikł obowiązek przewłaszczenia, to opłatę, uiszczoną od przewłaszczenia, zalicza się na poczet opłaty od owego późniejszego pisma;

c) jeżeli nabywca nie zawarł umowy, zobowiązującej zbywcę do przewłaszczenia, ale jest prawonabywcą osoby, która taką umowę zawarła, to opłaty od przewłaszczenia nie pobiera się (punkt a) lub zalicza się na poczet opłaty od pisma późniejszego (punkt b) tylko w tym przypadku, gdy zarówno pierwotna umowa jako też wszystkie umowy późniejsze są stwierdzone pismami i od pism tych uiszczono należne opłaty;

d) jeżeli po przewłaszczeniu nie zostanie dozwolony wpis do księgi wieczystej, to izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty, uiszczonej od przewłaszczenia; stosuje się przy tem przepisy art. 49;

e) art. 40 stosuje się do podatnika, który celem wymiaru opłaty od przewłaszczenia, opartego na umowie sprzedaży, podał wartość rzeczy nieruchomości (art. 6, ustęp drugi), względnie wartości rzeczy nie-

ruchomej i przynależności (art. 52, ustęp ostatni) w sumie niższej od umówionej ceny sprzedaży albo przy określaniu wartości nie uwzględnił świadczeń wzajemnych, do których zobowiązał się kupujący oprócz ceny sprzedaży.

Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do oświadczeń zgody (§ 873 kodeksu cywilnego), mających na celu przeniesienie własności nieruchomości.

Rozdział jedenasty.

Pisma, dotyczące się praw do ciał kopalnych.

Art. 64. Opłacie stemplowej w myśl rozdziału niniejszego podlegają pisma, stwierdzające umowę:

1) o ustanowienie lub przelew prawa wydobywania ciał kopalnych, a to zarówno minerałów, będących przedmiotem nadań górniczych, jak i wszelkich innych ciał kopalnych (np. żywie ziemnych, kamieni, piasku, gliny, wapna, marglu, gipsu, żwiru, torfu i t. p.), w szczególności także o przeniesienie kuksów dawnego typu (art. 228 i 229 powszechnej ustawy górniczej pruskiej);

2) o ustalenie wysokości odszkodowania należnego właścicielowi gruntu, jeżeli nadanie prawa wydobywania ciał kopalnych z tego gruntu nastąpiło drogą orzeczenia władzy;

3) o przelew prawa do liczbowo lub procentowo oznaczonej części wydobytych ciał kopalnych albo do ich pieniężnej równowartości (do olbory, procentów brutto i t. p.);

4) pisma, wymienione w punktach 2, 3, 4, 5 i 7 art. 52, o ile dotyczą się praw do ciał kopalnych (punkty 1 i 3 artykułu niniejszego).

Do pism, wymienionych w punkcie 1, względnie 3, zalicza się również pisma, stwierdzające ustanowienie lub przeniesienie prawa wydobywania ciał kopalnych drogą dzierżawy lub przelewu tego rodzaju praw dzierżawnych, względnie zezwolenie na wykreślenie w księdze wieczystej prawa, wymienionego w punkcie 3.

Art. 65. Podstawę wymiaru opłaty od pism, wymienionych w punktach 1, 3 i 4 art. 64, stanowi wartość prawa wydobywania ciał kopalnych, względnie prawa do części wydobytych ciał kopalnych (art. 6 — 10 oraz 12); od pism wymienionych w punkcie 2 art. 64, wymierza się opłatę według wartości odszkodowania. W przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 64, oraz co do tych pism, wymienionych w punkcie 4 tegoż artykułu, które mają za przedmiot prawo wydobywania ciał kopalnych (punkt 1), nie zalicza się do podstawy wymiaru wynagrodzenia, które nabywca zobowiązał się zapłacić w stosunku do ilości wydobytych ciał kopalnych (olbory, procentów brutto), jako też wynagrodzenia, uzależnionego od otwarcia ruchu kopalni lub jego rozmiarów (placowego, szybowego i t. p.).

Przy zamianie nieruchomości w Polsce na prawo do ciał kopalnych, wydobywanych w Polsce, którego wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, nadto opłatę od różnicy wartości według rozdziału niniejszego.

Opłata wynosi: od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punktach 1 i 2 art. 64 — 2%; od pism, mających za przedmiot prawa, wymienione w punkcie 3 art. 64 — 1%.

O ile jednak zachodzą warunki, przewidziane w ustępie drugim art. 58, pobiera się opłatę w wysokości 0,5%, o ile zaś chodzi o pisma, wymienione w ustępie czwartym tegoż artykułu, w wysokości 0,2%, a przy pismach, wymienionych w ustępie piątym tegoż artykułu w wysokości 3 zł.

Do opłaty, przewidzianej w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednio przepisy o opłatach od pism, dotyczących się przejścia własności rzeczy nieruchomości, zawarte w ustępach: drugim i następnym art. 52 oraz w art. 53, 54 (w punkcie 1), 56 (w ustępie drugim), 57, 59, 60, 62 i 63.

R o z d z i a ł d w u n a s t y .

Sprzedaż i zmiana rzeczy ruchomych oraz przelew¹ (cesja) praw.

A. Umowy i orzeczenia.

Art. 66. Opłacie, stemplowej w wysokości 1% podlegają pisma, stwierdzające:

1) umowę sprzedaży lub zamiany rzeczy ruchomych, nie wyłączając dostawy oraz przelewu (cesji) wierzytelności i innych praw;

2) sprzedaż rzeczy ruchomych drogą licytacji;

3) orzeczenia sądowe, na mocy których w toku postępowania egzekucyjnego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, przechodzi na własność wierzyciela lub zostaje sprzedana z wolnej ręki;

4) oddanie rzeczy ruchomej na własność celem spłacenia długu, jako też zrzeczenie się prawa do rzeczy ruchomej wzamian za sumę pieniężną lub za inną rzecz ruchomą.

Za stwierdzenie przelewu (punkt 1) uważa się także pismo cedenta, zawiadamiające dłużnika o przelewie, lub pismo dłużnika, zawiadamiające o przyjęciu przelewu.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie przelewu uważa się również wniosek o wpis przelewu w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub na zapisie (§ 2174 kod. cyw. niem.), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia przelewu nie tylko przez wniosek, lecz także innego rodzaju pismem, stosuje się art. 3.

Art. 67. Z pośród pism, wymienionych w art. 66, wyjątek stanowią pisma, stwierdzające:

1) umowę o sprzedaż rzeczy ruchomych, z wyjątkiem lasu na wyrab, którą bądź sprzedawca, bądź kupujący zawiera w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo od tego podatku zwolnionego; pisma te podlegają opłacie w wysokości 0,2%;

2) umowę o sprzedaż niewydzielonej (idealnej) części rzeczy ruchomej, nabytej przez sprzedawcę drogą dziedziczenia, zapisu lub darowizny — osobie, mającej udział w tejże rzeczy z tych samych tytułów; pisma takie podlegają opłacie w wysokości 0,5%.

Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a dotyczące się transakcyj giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej (§ 26 roz-

porządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 1019), podlegają opłacie w wysokości 0,1%.

Art. 68. Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, wymienione w art. 66, jeżeli tyczą się:

- 1) prawa do ciał kopalnych (art. 64);
- 2) sprzedaży papierów wartościowych, lub ich zamiany na inne papiery wartościowe (art. 75);
- 3) przelewu praw dzierżawcy lub biorącego w najem (art. 88);
- 4) działu majątku wspólnego (art. 131 i 132).

Art. 69. Wolne są od opłaty stempłowej pisma, stwierdzające:

- 1) sprzedaż za ogólną sumę, nie przewyższającą 20 zł;
- 2) sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź kupującym;
- 3) sprzedaż monet zagranicznych, jako też złota i srebra w sztabach;

4) umowę sprzedaży, którą bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo zwolnionego od tego podatku, jeżeli bismo takie jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest ani sporządzone, ani uwierzytelnione sądownie lub notarialnie;

5) przelew wkładki w Pocztovej Kasie Oszczędności;

6) sprzedaż materiałów budowlanych, przewidzianą w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346);

7) orzeczenia, wymienione w punkcie 3 art. 66, o ile mają za przedmiot gotówkę.

Wolne są od opłaty również indosy na wekslach, przekazach czechach, na obligacjach, wymienionych w art. 301 kodeksu handlowego austriackiego i w § 363 kodeksu handlowego niemieckiego, na dokumentach przewozowych, na składowym dowodzie posiadania, oraz indos drugi i następne na składowym dowodzie zastawniczym (warrantie).

Art. 70. Za podstawę wymiaru opłaty od pism, niniejszym rozdziałem objętych, bierze się wartość rzeczy ruchomej (art. 6 — 10).

Przy zamianie rzeczy ruchomej na ruchomości przyjmuje się jako podstawę wymiaru wartość świadczenia tylko jednej strony, a gdy wartości nie są równe — kwotę wyższą. Przy zamianie nieruchomości w Polsce lub prawa do ciał kopalnych (art. 64, punkty 1 i 3), w Polsce wydobywanych, na rzecz ruchomą, której wartość jest wyższa, należy uiścić oprócz opłaty, przewidzianej w rozdziale dziesiątym, względnie jedenastym, nadto opłatę od różnicy wartości według postanowień rozdziału niniejszego. Jeżeli nieruchomość, względnie kopalnia, znajduje się zagranicą, to opłatę uiszcza się od całej wartości rzeczy ruchomej w myśl rozdziału niniejszego.

Przy sprzedaży wierzytelności pieniężnej bez wymienienia ceny w piśmie, sprzedaż stwierdzającą, bierze się za podstawę wymiaru nominalną kwotę wierzytelności.

Art. 71. Do uiszczenia opłaty od karty umowy (art. 67, ustęp ostatni) jest obowiązany makler, może jednak od każdej ze stron żądać zwrotu połowy opłaty.

Opłatę od sprzedaży drogą licytacji, dokonanej przez przedsiębiorcę zawodowo zajmującego się licytacjami, ma uiścić przedsiębiorca i może ją potrącić z ceny sprzedaży; opłata należy się, choćby licytacji nie stwierdzono pisemnie.

W obu powyższych wypadkach należy uiścić opłatę gotówką, bez urzędowego wymiaru (art. 25); podwyżkę stempłową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Opłatę od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez sąd lub przez urząd administracyjny, wymierza sądowy organ wykonawczy (art. 30, ustęp ostatni), względnie urząd administracyjny, który licytacji dokonał. Opłatę taką, jak również opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma zostaje sprzedana z wolnej ręki (art. 66, punkt 3), należy uiścić niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży do rąk organu urzędowego, dokonywającego sprzedaży. Minister Skarbu może zarządzić uiszczanie opłat od sprzedaży, dokonywanych przez urzędy administracyjne, zapomocą znaczków stempłowych.

W razie nieuiszczenia opłaty od sprzedaży licytacyjnej, dokonanej urzędownie, względnie opłaty od sądowej sprzedaży z wolnej ręki, uważa się sprzedaż za niedoszlą do skutku.

Opłatę od orzeczenia sądowego, na mocy którego rzecz ruchoma, będąca własnością dłużnika, w toku postępowania egzekucyjnego przechodzi na własność wierzyciela, należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia zawiadomienia nabywcy o orzeczeniu.

B. Rachunki i inne pisma, stwierdzające wykonanie umowy.

Art. 72. Pismo, stwierdzające całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną, podlega opłacie w wysokości:

a) 0,2% od sumy należności, jeżeli bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku — z wyjątkiem przypadków kupna lasu na wyrąb;

b) 1% od sumy należności — w innych przypadkach.

Do pism, wyżej określonych, należą: rachunek, potwierdzenie odbioru towaru, wymieniające zarazem należność za towar, potwierdzenie odbioru ceny sprzedaży z zaznaczeniem, że otrzymano ją za dostarczone towary i t. p.

Forma pisma i sposób umieszczenia na niem nazwiska lub firmy wystawcy, nie mają znaczenia; również niema znaczenia, że pismo takie oznaczono jako odpis.

Jeżeli wykonanie umowy przez sprzedawcę stwierdzono kilkoma pismami wyżej wymienionymi, to stosuje się art. 3.

Postanowienia powyższe stosuje się również do pokwitowania, którym sprzedawca potwierdza odbiór ceny sprzedaży, otrzymanej zgóry (przy zawarciu umowy lub przed rozpoczęciem jej wykonania).

Opłatom, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają również wyżej wymienione pisma, wystawione zagranicą, a przeniesione do Polski.

Opłaty, przewidziane w niniejszym artykule, oblicza się bez zastosowania ustępu pierwszego, art. 14.

Art. 73. Nie podlegają opłacie, przewidzianej w rozdziale niniejszym, pisma, objęte artykułem 72, a stwierdzające:

1) należność, nie przewyższającą 20 zł.;

2) wykonanie umowy sprzedaży, od której już uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 66 lub 67;

3) wykonanie umowy o sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest bądź sprzedawcą, bądź nabywcą;

4) wykonanie umowy o sprzedaż papierów wartościowych, zagranicznych środków płatniczych, lub złota i srebra w sztabach;

5) wykonanie umowy sprzedaży materiałów budowlanych, przewidzianej w punktach a), d) art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346);

6) należność Banku Polskiego;

7) należność spółdzielni, określonej w ustępie trzecim art. 103, za towary sprzedane członkowi, lub za towary, przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione albo otrzymane w komis, o ile sprzedaż, względnie kupno, mieści się w granicach podstawowej działalności spółdzielni, określonej jej statutem. Uwolnienie to nie dotyczy się rachunków między związkiem spółdzielni a spółdzielniami, należącymi do związku;

8) należność związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), wynikłą z działalności związkowej.

Wolne są od opłaty rachunki aptekarzy, umieszczane na receptach lub na odpisach recept, załączonych do lekarstw.

Art. 74. Do uiszczenia opłaty od pisma (art. 72), sporządzonego w Polsce, jest obowiązany wystawca; ma ją uiścić przed doręczeniem pisma odbiorcy.

Opłatę od pisma, sporządzonego zagranicą, ma uiścić strona, w Polsce zamieszkała, w ciągu trzech tygodni od dnia otrzymania pisma.

Skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić nie tylko przez przepisanie początkowymi lub końcowymi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Do uiszczenia opłaty od rachunku, wystawionego przez spółdzielnię (art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), a wystosowanego do centrali handlowej, są obowiązane solidarnie spółdzielnia i centrala; opłata ma być uiszczona przed upływem dwóch tygodni od doręczenia rachunku z centrali.

Rozdział trzynasty.

Obrót papierów wartościowych.

Art. 75. Opłacie stemplowej, przewidzianej w rozdziale niniejszym, podlegają:

a) umowy o sprzedaż papierów wartościowych, lub o ich zamianę na inne papiery wartościowe, nie wyłączając umów o dostawę takich papierów;

b) pisma, wymienione w punktach 2 i 3 art. 66, o ile tyczą się papierów wartościowych.

Za sprzedaż uważa się również oddanie papieru wartościowego wierzycielowi, celem spłacenia długu pieniężnego, a za zamianę —

oddanie papierów wartościowych i otrzymanie wzamian za nie częściowo sumy pieniężnej a częściowo innych papierów wartościowych.

Jeżeli umowę sprzedaży lub zamiany zawarł komisant na rachunek komitenta, to opłacie podlega również wykonanie umowy, zawartej między komisantem a komitentem.

Jeżeli choć jeden z kontrahentów, którzy zawarli umowę sprzedaży lub zamiany, względnie umowę komisową, wykonywa czynności bankierskie, jak również jeżeli umowę zawarto za pośrednictwem maklera przysięgłego, opłata należy się bez względu na to, czy czynność prawna została stwierdzona pismem, czy sporządzona ustnie.

W innych przypadkach opłacie podlega pismo, stwierdzające czynność prawną. Za takie pismo uważa się również świadectwo, którym wystawca stwierdza, że papier wartościowy pochodzi od niego (świadectwo pochodzenia).

Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do kuksów dawnego typu (art. 64, punkt 1).

Art. 76. Za pisma, stwierdzające umowę (art. 75, punkt a), uważa się również:

- a) indos, umieszczony na imiennym papierze wartościowym;
- b) pismo, którym bądź posiadacz imiennego papieru zawiadamia instytucję emitującą o przelewie, bądź instytucja ta przelew przyjmuje.

Do pism powyższych stosuje się art. 3.

Przepisanie własności papieru wartościowego w księdze instytucji emitującej może nastąpić tylko w razie uprzedniego uiszczenia opłaty. Instytucja emitująca, która dokonała przepisania własności mimo nieuiszczenia opłaty, jest obowiązana solidarnie z podatnikiem (art. 80) do uiszczenia opłaty i podwyżki (art. 42 i art. 80, ustęp ostatni).

Artykułu niniejszego nie stosuje się, jeżeli przejście własności imiennego papieru wartościowego nie następuje na skutek sprzedaży lub zamiany, lecz wynika z innego tytułu.

Art. 77. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obrót obligów Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych oraz obrót wylosowanych papierów wartościowych i płatnych kuponów od papierów wartościowych;

2) sprzedaż zagranicznych środków płatniczych lub ich zamiana na inne zagraniczne środki płatnicze;

3) zamiana papierów wartościowych na inne odcinki papierów tego samego rodzaju, jeżeli łączna wartość nominalna jednych i drugich jest ta sama;

4) zamianę świadectwa tymczasowego na dowód ostateczny;

5) zamianę papierów wartościowych wskutek ich konwersji;

6) wymiana akcyj z powodu powiększenia lub zmniejszenia kapitału zakładowego, albo z powodu fuzji spółek akcyjnych;

7) kupno przez instytucję kredytową własnych listów zastawnych, lub innych obligacyj własnych, wypłaconych tytułem pożyczki, jeżeli następuje bezpośrednio po ich wydaniu dłużnikowi;

8) spłata pożyczki, otrzymanej od instytucji kredytowej w jej własnych obligacjach (listach zastawnych i t. d.), obligacjami tego samego rodzaju;

9) zamiana listów Państwowej Renty Ziemskiej na listy zastawne, przewidziane w art. 33 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Art. 78. Za podstawę wymiaru przyjmuje się:

a) przy sprzedaży — łączną wartość wszystkich zobowiązań kupującego; nie dolicza się jednak wartości odsetek bieżących, ani też wartości kuponów już płatnych, ale jeszcze nieodeciętych;

b) w razie stwierdzenia umowy zapomocą świadectwa pochodzenia (art. 75, ustęp przedostatni) — wartość papierów (art. 8); w braku daty na świadectwie pochodzenia i niemożności jej ustalenia przyjmuje się, iż świadectwo zostało sporządzone w dniu dojścia do rąk władzy skarbowej;

c) w innych przypadkach — wartość papierów (art. 8).

Przy zamianie należy uiścić opłatę dwukrotną, a mianowicie od nabycia papierów wartościowych przez każdego z kontrahentów.

Art. 79. Opłata wynosi:

a) o ile chodzi o akcje, kuksy, lub inne papiery wartościowe o niestałym oprocentowaniu — 0,2%;

b) o ile chodzi o papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu — 0,05%.

Jeżeli jednak obaj kontrahenci wykonywają czynności bankierskie, to stopa wynosi w przypadkach, przewidzianych w punkcie a) — 0,05%, w przypadkach, przewidzianych w punkcie b) — 0,01%.

Jeżeli — poza przypadkami, wymienionymi w ustępie poprzednim — umowa, zawarta za pośrednictwem maklera przysięgłego, nie jest transakcją giełdową (§ 26 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1019), jak również, gdy kontrahenci, z których żaden nie wykonywa czynności bankierskich, zawarli umowę bez pośrednictwa maklera przysięgłego, to opłata wynosi w przypadku, przewidzianym w punkcie a) — 0,5%, w przypadku zaś, przewidzianym w punkcie b) — 0,1%.

Minister Skarbu może obniżyć stawki opłat, wymienione w niniejszym artykule, nie więcej jednak niż do połowy, w wypadkach:

a) gdy się to okaże potrzebne w celu ożywienia obrotu papierów wartościowych;

b) na zasadzie wzajemności, jeżeli jeden z kontrahentów ma mieszkanie lub siedzibę w kraju, a drugi zagranicą.

Art. 80. Do uiszczenia opłaty, przewidzianej w niniejszym rozdziale, są obowiązani:

1) makler przysięgły, jeżeli pośredniczył przy sprzedaży lub zamianie;

2) w braku takiego pośrednictwa:

a) ten z kontrahentów, który ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce, jeżeli drugi z nich znajduje się zagranicą;

b) ten z kontrahentów, który wykonywa czynności bankierskie, jeżeli drugi z nich czynności takich nie wykonywa, a obaj mają mieszkanie lub siedzibę w Polsce;

c) zbytek, gdy obie strony wykonywają w Polsce czynności bankierskie;

d) obaj kontrahenci solidarnie, jeżeli obaj znajdują się w Polsce, a żaden z nich nie wykonywa czynności bankierskich;

e) nabywca — w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75.

Makler (punkt 1) może od każdego z kontrahentów żądać zwrotu połowy opłaty.

Makler, oraz osoby, wykonywające czynności bankierskie, uiszczają opłatę gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25) i bez zastosowania art. 14; nabywca w przypadkach, wymienionych w punkcie b) art. 75, uiszcza opłatę według zasad, podanych w art. 14 i 71, wszyscy inni według zasad ogólnych (art. 14, 20 — 24 oraz 27 — 32).

Minister Skarbu władny jest ustalić sposób stwierdzania transakcyj papierami wartościowymi, dokonywanych przez osoby, zajmujące się czynnościami bankierskimi, oraz przez maklerów.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział czternasty.

Pisma dotyczące się praw rzeczowych na rzeczy cudzej.

Art. 81. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie, względnie o przeniesienie:

- 1) służebności gruntowej;
- 2) prawa użytkowania;
- 3) prawa używania lub mieszkania albo służebności ograniczonej;
- 4) ciężaru rzeczowego —

podlega opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości (art. 6 — 10) prawa na rzeczy cudzej, o ile nie mają zastosowania przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Pisma, wyżej wymienione, dotyczące się nieruchomości, położonej zagranicą, podlegają opłacie w wysokości 0,1%.

Artykuł niniejszy nie dotyczy ciężarów rzeczowych, wymienionych w punkcie 3 art. 64.

Art. 82. Pismo, stwierdzające umowę o ustanowienie zastawy lub hipoteki tytułem kaucji, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,1% od sumy kaucji.

Opłacie w wysokości 3 zł. podlega pismo, stwierdzające ustanowienie kaucji:

- 1) na zabezpieczenie kredytu wekslowego;
- 2) służbowej;
- 3) na zabezpieczenie prawidłowego wykonania obowiązków opiekuna lub kuratora;
- 4) kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od śledztwa i kary;
- 5) kaucji na zabezpieczenie należności ubocznej (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.) przy wierzytelności, wynikającej z pisma, podlegającego opłacie — jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono;
- 6) kaucji na zabezpieczenie wierzytelności, mogących wyniknąć z otwartego kredytu — jeżeli uiszczono opłatę, przewidzianą w ustępie drugim art. 134.

Art. 83. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie zastawu ruchomego dla wierzytelności, już istniejącej, podlega opłacie według zasad, podanych w ustępach pierwszym i drugim art. 115.

Pismo, wyżej wymienione, jest wolne od opłaty w przypadku ustanowienia zastawu ruchomego dla wierzytelności, już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającym opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono.

Art. 84. Pismo, stwierdzające umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie hipoteki albo zastawu nieruchomości (art. 2085 — 2091) kodeksu cywilnego francuskiego; art. 1627 i następnie prawa cywilnego rosyjskiego) dla wierzytelności już istniejącej albo o ustanowienie długu gruntowego lub rentowego (§§ 1191 — 1203 kodeksu cywilnego niemieckiego), podlega opłacie w wysokości 0,5% od kwoty wierzytelności.

Opłata nie może jednak przewyższać 3 zł. w przypadku ustanowienia hipoteki albo zastawu nieruchomego dla wierzytelności już poprzednio stwierdzonej pismem, podlegającym opłacie, jeżeli opłatę od tego pisma uiszczono. Przepis ten dotyczy się również obciążenia nieruchomości długiem gruntowym lub rentowym, który już obciążał inną nieruchomość, jeżeli uiszczono opłatę od ustanowienia długu gruntowego lub rentowego.

Art. 85. Pismo, stwierdzające umowę, na mocy której nie dłużnik, lecz osoba trzecia ustanawia zastaw lub hipotekę dla wierzytelności już istniejącej, podlega opłacie, przewidzianej w art. 83, względnie 84.

Jeżeli jednak wierzytelność stwierdzono pismem, podlegającym opłacie, i uiszczono opłatę od tego pisma, to opłata od ustanowienia zastawu lub hipoteki wynosi 0,1% od kwoty wierzytelności.

Art. 86. Opłatom, przewidzianym w art. 82 — 84, nie podlegają pisma, podlegające opłacie w myśl innych rozdziałów części drugiej niniejszej ustawy, a zawierające też ustanowienie zastawu lub hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności, stwierdzonej takim pismem, albo ustanowienie kaucji na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i t. p.).

Pisma, stwierdzające umowy, wymienione w art. 82 — 85, nie podlegają opłacie, jeżeli dotyczą się zabezpieczenia wierzytelności, co do których ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia oblig od opłaty stemplowej.

Art. 87. Za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 82, 83 i 85, uważa się również pisma, któremi wierzyciel potwierdza odbiór rzeczy, oddanej mu w zastaw, z wyjątkiem pism tego rodzaju, wydawanych przez Bank Polski.

Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, za stwierdzenie umów, wymienionych w art. 81 — 85, uważa się również wnioski o wpis prawa rzeczowego w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Przepisu powyższego nie stosuje się, gdy wniosek opiera się na darowiźnie lub zapisie (§ 2174 kodeksu cywilnego niemieckiego), albo gdy wnioskowi odmówiono. W razie stwierdzenia umowy nie tylko przez wniosek, lecz także pismem innego rodzaju, stosuje się art. 3.

Rozdział piętnasty.

Dzierżawa i najem rzeczy.

Art. 88. Pisma, stwierdzające: umowę o dzierżawę lub najem rzeczy, przedłużenie takiej umowy albo przelew (cesję) praw dzierżawcy lub biorącego w najem, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1% od wartości zobowiązań dzierżawcy lub biorącego w najem, względnie cesjonariusza. Jeżeli jednak chodzi o dzierżawę lub najem nieruchomości, położonej zagranicą, to opłata wynosi 3 zł.

Nie podlegają opłacie według rozdziału niniejszego pisma, stwierdzające dzierżawę prawa wydobywania ciał kopalnych lub przelew tego rodzaju praw dzierżawnych (art. 64, ustęp drugi).

Wolne są od opłaty umowy o dzierżawę, przewidziane w art. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346).

Wolne są od opłaty — z zastrzeżeniem wzajemności — państwa obce co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych do urzędowania przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych. Wolni są również — z zastrzeżeniem wzajemności — szefowie i funkcjonariusze przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, będący obywatelami państwa wysyłającego i należący do uznanego personelu eksterytorjalnego, oraz szefowie zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, będących obywatelami państwa wysyłającego — co do najmu pomieszczeń, przeznaczonych według treści umowy na mieszkania wyżej wymienionych osób, członków ich rodzin i służby osobistej. Takie zwolnienie może Minister Skarbu przyznać państwu obcemu, względnie jego funkcjonariuszom również, gdy chodzi o misje zagraniczne, czasowo czynne w Polsce.

W przypadkach, przewidzianych w ustępie poprzednim, wynajmujący ma uiścić połowę opłaty, jeżeli sam nie jest zwolniony od obowiązku uiszczenia.

Art. 89. Umowa o najem skrzynki depozytowej (safe) lub o przedłużenie najmu, podlega opłacie w wysokości 10% od umówionej ceny za cały czas trwania stosunku najmu — bez względu na to, czy została zawarta pisemnie, czy ustnie.

Opłatę ma uiścić osoba, wynajmująca skrzynkę depozytową, gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25).

Rozdział szesnasty.

Pisma, dotyczące się umów o świadczenie usług.

Art. 90. Pisma, stwierdzające umowę o świadczenie usług — z wyjątkiem dokumentów przewozowych (art. 92 i 93) — podlegają opłacie stemplowej:

a) w wysokości 0,2% od umówionego wynagrodzenia, jeżeli choćby jeden z kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo od tego podatku zwolnionego;

b) w wysokości 1% — w innych przypadkach.

Rachunki i tym podobne pisma, wymienione w art. 72, a stwierdzające wykonanie umowy o świadczenie usług przez osobę, która się do nich zobowiązała, podlegają opłacie stemplowej według zasad podanych w art. 72 — 74.

Art. 91. Wolne są od opłaty pisma, stwierdzające:

- 1) umowę między służbodawcą a pracownikiem;
- 2) umowę z majstrem o przyjęcie ucznia;
- 3) umowę między komisantem a komitentem o sprzedaż, kupno lub zamianę papierów wartościowych (art. 75, ustęp trzeci);
- 4) umowę, wymienioną w punkcie a) art. 90, jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w podpis jednej strony i przytem nie jest sporządzone ani uwierzytelnione sądownie lub notarialnie;
- 5) wykonanie umów, wymienionych w punktach 1 — 3 niniejszego artykułu.

Wolne są od opłaty rachunki szpitali, nie będących przedsiębiorstwami zarobkowemi, w przedmiocie kosztów leczenia.

Art. 92. Bilet lub inny dokument, uprawniający do jazdy statkiem morskim, wystawiony przez przedsiębiorcę okrętowego, mającego siedzibę w Polsce lub tu działającego przez swe przedstawicielstwo albo przez pełnomocnika lub komisanta, a wręczony bądź w Polsce, bądź zagranicą osobie w Polsce zamieszkałej — podlega opłacie w wysokości 2% od sumy wynagrodzenia za przewóz statkiem, jako też ewentualnie za inne jeszcze usługi, do których przedsiębiorca okrętowy się zobowiązuje (przewóz koleją żelazną, żywienie podróżnego i t. p.).

Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: przedsiębiorca okrętowy i jego pełnomocnik lub komisant. Opłatę należy uiścić gotówką, bez wymiaru urzędowego (art. 25).

Nie podlegają opłacie bilety, uprawniające do jazdy statkami żeglugi przybrzeżnej.

Art. 93. List przewozowy lub inny tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego, a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu), podlega opłacie stemplowej:

- a) w wysokości 1 zł. od każdego arkusza, o ile chodzi o przesyłki kolejowe co najmniej półwagonowe;
- b) w wysokości 10 gr. od każdego arkusza, o ile chodzi o wszelkie inne przesyłki zarówno kolejowe jak i niekolejowe.

W razie niewystawienia dokumentu, wymienionego w ustępie pierwszym, takiej samej opłacie podlega pismo, którem przewoźnik stwierdza, że otrzymał rzecz do przewozu (dowód ładunkowy, receptis, kwit bagażowy i t. p.).

Dokument przewozowy, sporządzony zagranicą, podlega opłacie, jeżeli odbiór przesyłki następuje w Polsce.

Wolne są od opłaty dokumenty przewozowe, o ile chodzi o przesyłki pocztowe i abonamentowe przesyłki mleka.

Art. 94. Jeżeli miejsce nadania rzeczy do przewozu i miejsce jej odbioru leżą na obszarze Polski, to do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wysyłający i odbiorca; opłata ma być uiszczona przed odebraniem przesyłki. Przy wysyłce rzeczy zagranicę opłatę ma uiścić wysyłający przed wręczeniem listu przewozowego przewoźnikowi, względ-

nie przed otrzymaniem dokumentu, wystawionego przez przewoźnika. Opłatę od dokumentu przewozowego, wystawionego zagranicą, ma uiścić odbiorca przed odebraniem przesyłki.

W każdym wypadku do uiszczenia opłaty — solidarnie z osobami, wymienionymi w ustępie poprzednim — jest obowiązany przewoźnik, który może uzależnić przyjęcie rzeczy do przewozu lub jej wydanie od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Rozporządzenie może unormować sposób uiszczenia opłaty zapo-
mocą znaczków stemplowych oraz postanowić, że opłatę ma uiścić prze-
woźnik gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25); w takim razie wy-
syłający i odbiorca nie są — wobec Skarbu Państwa — obowiązani do
uiszczenia opłaty. Przewoźnik może w tym wypadku uzależnić przy-
jęcie lub wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk.

Rozdział siedemnasty.

Pisma, stwierdzające umowę składu.

Art. 95. Pismo, stwierdzające umowę o przyjęcie na skład rzeczy
ruchomych przez osobę, trudniącą się zawodowo przechowywaniem rze-
czy cudzych (świadcstwo depozytowe, składowy dowód posiadania
i t. p.) podlega opłacie:

a) w wysokości 0,02% od nominalnej wartości papierów warto-
ściowych, przyjętych na przechowanie;

b) w wysokości 50 gr. w razie przyjęcia na przechowanie innych
rzeczy ruchomych, gdy ich wartość nie przewyższa 1.000 zł. i wyso-
kości 1 zł., gdy wartość rzeczy jest wyższa.

Pisma, wyżej wymienione, wystawione przez Bank Polski, są
wolne od opłaty.

Rozdział osiemnasty.

Ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią.

Art. 96. Wpłaty, przyjęte przez zakłady ubezpieczeń (art. 98)
z tytułu stosunków ubezpieczeniowych, podlegają opłacie stemplowej
w wysokości 2%; wypłaty zaś dokonane przez te zakłady i z tegoż ty-
tułu, podlegają opłacie w wysokości 1%.

Za podstawę wymiaru przyjmuje się roczną sumę wpłat,
względnie wypłat.

Do wpłat zalicza się wszelkie świadczenia, które zakład ubezpie-
czeń otrzymał w ciągu roku operacyjnego od ubezpieczających.

Z ogólnej kwoty wpłat potrąca się jednakże:

a) sumy, zwrócone wskutek niedojścia do skutku ubezpieczeń
albo wskutek rozwiązania lub zmiany stosunku ubezpieczeniowego
(stornowania całkowitego lub częściowego);

b) kwoty wypłacone członkom zakładu ubezpieczeń wzajemnych
(nieakcyjnego) tytułem udziału w zysku (bonusu);

c) kwoty, wpłacone przez ubezpieczających na pokrycie danin
publicznych, obciążających zakład ubezpieczeń, w szczególności też
składek na rzecz straży ogniowych;

d) zapłacone przez ubezpieczających odsetki za zwłokę lub za rozłożenie składek na raty, kary umowne oraz koszty ustalenia szkód i postępowania przed sądem rozjemczym.

Do wypłat zalicza się wszelkie wydatkowania w ciągu roku operacyjnego z tytułu stosunków ubezpieczeniowych z wyjątkiem kwot, wymienionych w punktach a), b) ustępu poprzedniego.

Jeżeli wpłaty dokonywa się przez oddanie zakładowi ubezpieczeń nieruchomości na własność, to opłatę stemplową uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego.

Opłatom stemplowym, przewidzianym w artykule niniejszym, podlegają wypłaty i wpłaty niezależnie od tego, czy są, czy nie są stwierdzone pismem.

Art. 97. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96, są wolne od opłaty stemplowej, jeżeli są dokonywane z tytułu:

1) ubezpieczenia przymusowego lub nawet dobrowolnego, zawartego z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę. Podlegają jednak opłacie wpłaty i wypłaty w zakresie wszelkich, czy to przymusowych czy dobrowolnych ubezpieczeń (od ognia, gradu, ubezpieczeń transportowych i t. d.), zawieranych z zakładami ubezpieczeń przymusowych od ognia, oraz w zakresie ubezpieczeń, przewidzianych w §§ 843, 1029 i 1198 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509);

2) takiego ubezpieczenia dobrowolnego, które zwalnia od ubezpieczenia przymusowego;

3) umowy między pracodawcą a pracownikiem, zapewniającej pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą;

4) umowy między pracodawcą lub pracownikiem a osobą trzecią, która zapewnia pracownikowi lub jego rodzinie emeryturę, pensję wdowią lub sierocą, jeżeli umowa taka stanowi wykonanie obowiązku, przewidzianego w kontrakcie służbowym;

5) ubezpieczenia w „zarejestrowanej kasie zapomogowej“ (ustawa austriacka z dnia 16 lipca 1892 r. Dz. P. P. Nr. 202), w „kasie majsterskiej“ (§ 115-b i nast. austriackiej ustawy przemysłowej Dz. P. P. Nr. 199 z 1907 r.), albo w kasie zapomogowej zorganizowanej przez cech lub związek cechów (§§ 81-b lub 104-i niemieckiej ustawy przemysłowej);

6) reasekuracji;

7) ubezpieczenia, zawartego poza granicami Polski przez zagraniczny oddział polskiego zakładu ubezpieczeń.

Art. 98. Za zakłady ubezpieczeń w rozumieniu art. 96—100 uważa się:

1) przedsiębiorstwa, mające siedzibę lub przedstawicielstwo w Polsce, a prowadzące czynności ubezpieczeniowe jako zajęcie główne lub nawet uboczne;

2) zrzeczenia, obowiązane do wypłacania członkom, względnie ich rodzinom, emerytur lub zapomóg na wypadek niezdolności do pracy, starości lub śmierci albo zapomóg posagowych, w szczególności — na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki — wspólny zakład zaopatrzenia (§ 1287 powołanego kodeksu);

3) zrzeczenia, oparte na wzajemnem zobowiązaniu się członków do ponoszenia wspólnie pewnych określonych strat, dotyczących poszczególnych członków.

Art. 99. Wpłaty, względnie wypłaty, przewidziane w art. 96, podlegają opłacie stempłowej nie tylko wówczas, gdy są uiszczane kasowo, ale także w tych wypadkach, gdy są uiszczane rachunkowo (przez potrącenie). Jeżeli jednak przy zawarciu nowej umowy ubezpieczenia rozwiązuje się stosunek ubezpieczeniowy, poprzednio istniejący, a uiszczone składki (rezerwę premjową) zalicza się na poczet należności, wynikającej z nowej umowy, to tego rodzaju wpłaty przez zaliczenie nie podlegają opłacie stempłowej.

Wpłaty i wypłaty, dokonywane w walucie zagranicznej, powinny być zapisane do ksiąg zakładu ubezpieczeń w tejże walucie, z przeliczeniem co miesiąc na walutę polską — według najniższego kursu giełdy warszawskiej w ostatnim dniu miesiąca, a w braku notowania w tym dniu — według kursu, ostatnio notowanego.

Minister Skarbu może zezwolić, aby za podstawę do obliczenia opłaty zamiast rachunku kasy (wpłat i wypłat zrealizowanych) były przyjmowane rachunki wierzycieli i dłużników (wpłat i wypłat należnych).

Art. 100. Obowiązek uiszczenia opłat, przewidzianych w art. 96—99, ciąży na zakładzie ubezpieczeń, który może żądać od ubezpieczającego, względnie od uposażonego, zwrotu uiszczonych opłat albo wpłacenia zgóry zakładowi odpowiedniej kwoty.

Przypadające opłaty uiszcza się gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25), a mianowicie:

a) tytułem zaliczki za każdy miesiąc: w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca następnego — jedną dwunastą część całkowitej należności za poprzedni rok operacyjny;

b) resztę należności za każdy rok operacyjny: w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków rocznych.

Nowopowstałe zakłady ubezpieczeń do czasu zatwierdzenia pierwszego zamknięcia rachunków obliczają zaliczki według faktycznych obrotów miesięcznych.

Art. 101. Pismo, stwierdzające umowę ubezpieczenia, zawartą z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia — jeżeli dotyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli ubezpieczający ma mieszkanie lub siedzibę w Polsce.

Pismo, stwierdzające umowę o rentę dożywotnią, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości tej rzeczy, którą otrzymuje osoba, zobowiązująca się do płacenia renty.

Jeżeli jednak wzamian za rentę daje się na własność nieruchomość (art. 12), znajdującą się w Polsce, to opłatę uiszcza się według przepisów rozdziału dziesiątego, choćby była niższa od wskazanej w ustępie poprzedzającym. Jeżeli oprócz dania nieruchomości umówione zostało inne jeszcze wynagrodzenie to od wartości tego dodatkowego wynagrodzenia należy nadto uiścić opłatę, w ustępie drugim przewidzianą.

Gdy do płacenia renty dożywotniej zobowiązuje się zakład ubezpieczeń, wymieniony w art. 98, to zamiast artykułu niniejszego stosuje się art. 96 — 100.

Rozdział dziewiętnasty.

Spółki i inne zrzeszenia.

Art. 102. Opłacie stempłowej w wysokości 2% podlegają:

a) pismo, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, mającej siedzibę w Polsce;

b) uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółek tego rodzaju — bądź drogą emisji nowych akcji, bądź drogą zwiększenia wkładów spółników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) w spółce komandytowo-akcyjnej, bądź drogą dopłat innego rodzaju.

Za podstawę wymiaru opłaty bierze się: przy zawiązaniu spółki kapitał zakładowy, t. j. wartość nominalną wszystkich akcji, z doliczeniem sum, które pierwsi nabywcy akcji, wydanych za gotówkę, wpłacają ponad wartość nominalną, względnie z doliczeniem czystej wartości wkładów spółników osobiście odpowiedzialnych (firmowych) oraz dopłat innego rodzaju.

Przy powiększeniu kapitału za podstawę wymiaru bierze się wartość nowych akcji, względnie też wartość nowych wkładów spółników osobiście odpowiedzialnych, obliczone w sposób wyżej wskazany, oraz wartość dopłat innego rodzaju.

Opłatę stempłową od pisma, stwierdzającego umowę o zawiązaniu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, uiszcza się według zasad ogólnych (art. 24, punkt b; art. 27, 28, 30 punkt 3), a na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austriackiego: jedynie gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b); w razie nieuiszczenia należnej opłaty w przepisany terminie obowiązana jest do uiszczenia tylko spółka, a nie spółnicy. Opłatę od uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego winna uiszczyć spółka gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b) w ciągu miesiąca od dnia, rozpoczynającego okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat. Jeżeli powiększenie kapitału zakładowego nie doszło do skutku, izba skarbowa zarządzi zwrot opłaty; stosuje się przytem art. 49.

Zapisanie powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić dopiero po przedstawieniu zaświadczenia urzędu skarbowego o uiszczeniu opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Art. 103. Opłacie stempłowej w wysokości 2% podlegają wpłaty na udziały dokonane przez członków spółdzielni (ustawa z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733), bez względu na to, czy zostały stwierdzone pokwitowaniem czy przyjęte bez pokwitowania.

Opłatę ma uiszczyć spółdzielnia gotówką bez wymiaru urzędowego (art. 25) od ogólnej sumy wpłat, dokonanych w ciągu roku obrachunkowego. Za wpłaty uważa się też sumy, przypadające członkowi z tytułu podziału zysków, a zaliczone na poczet jego udziałów. Opłata winna być uiszczona w ciągu dwóch miesięcy po zatwierdzeniu spra-

wozdania rocznego przez walne zgromadzenie lub przez zebranie przedstawicieli, a jeżeli one się nie odbyły w przepisany terminie, to w ciągu dwóch miesięcy po upływie terminu statutowego.

Wolne są od opłaty stemplowej wpłaty na udziały w tych spółdzielniach, które według swych statutów mogą zawierać umowy, wchodzące w zakres ich podstawowej działalności, tylko ze swymi członkami albo nawet nie z członkami, jeżeli nadpłaty i zwroty, przypadające na osoby, nie będące członkami, są przelewane w całości do funduszu zasobowego lub do innych funduszy, nie podlegających podziałowi między członków. Nie uchyla uwolnienia od opłaty: a) zawieranie umów z osobami, które nie są członkami, jeżeli bez tych umów nie dałyby się spełnić podstawowe zadania spółdzielni; b) wykonywanie przez spółdzielnię takich czynności, w których ona występuje w charakterze pełnomocnika innej osoby.

Uwolnienie od opłaty, przewidziane w ustępie poprzednim, ustaje z dniem zarejestrowania zmiany statutu, na skutek której spółdzielnia traci warunki uwolnienia, jak również z dniem rozpoczęcia czynności, przekraczających zakres, wyżej przewidziany.

Art. 104. Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku, uiszczaly opłaty, przewidziane w art. 103, za pośrednictwem tegoż związku; zezwolenie jednak może być każdego czasu odwołane.

Minister Skarbu określi terminy uiszczania opłat przez związek rewizyjny, sposób sprawdzania prawidłowości obliczeń oraz odpowiedzialność związku i poszczególnych spółdzielni związkowych za nieuiszczenie opłat.

Sądy są obowiązane przysyłać izbom skarbowym, właściwym według siedziby spółdzielni, odpisy wyroków, orzekających kary za przekroczenia przepisów ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733).

Art. 105. Pisma, stwierdzające umowę o zawiązanie spółki, niewymienionej w poprzednich artykułach niniejszego rozdziału lub o powiększenie kapitału zakładowego takiej spółki, podlegają opłacie w wysokości 2% od sumy kapitału zakładowego, względnie od sumy, o którą kapitał ten się powiększa.

Do pism wyżej wymienionych zalicza się też: protokół ogólnego zebrania spółników, zapisanie do księgi uchwał tudzież podanie o wpis umowy lub uchwały do rejestru handlowego.

Zapisanie zawiązania spółki lub powiększenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego może nastąpić tylko w razie dostarczenia sądowi dowodu uiszczenia opłaty stemplowej w kwocie, ustalonej drogą wymiaru urzędowego (art. 17), albo zaświadczenia urzędu skarbowego z uiszczenia należnej opłaty albo zezwolenia na odroczenie terminu płatności (art. 177).

Pismo, stwierdzające umowę o przedłużenie pierwotnego terminu trwania spółki, jest wolne od opłaty, o ile przy zawiązaniu spółki oraz przy powiększeniach kapitału zakładowego uiszczono opłatę, przewidzianą w niniejszym artykule.

Do uiszczenia opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, jest obowiązana spółka solidarnie z osobami, tworzącymi zarząd spółki w dniu, w którym opłatę należy uiścić.

Art. 106. Pismo, stwierdzające umowę o wniesienie nieruchomości (art. 12), znajdującej się w Polsce, tytułem wkładu rzeczowego do spółki, wymienionej w art. 102 lub 105, podlega opłacie w wysokości 2% od wartości nieruchomości. W razie wniesienia tytułem wkładu rzeczowego prawa wydobywania ciał kopalnych w Polsce (art. 64, punkt 1), opłata od pisma, stwierdzającego wniesienie, wynosi 1%, w razie zaś wniesienia prawa do części ciał kopalnych, w Polsce wydobywanych (art. 64, punkt 3) — 0,5% od wartości wniesionego prawa.

Opłaty powyższe należy uiszczyć niezależnie od opłat, przewidzianych w art. 102 i 105.

Art. 107. Od pisma, stwierdzającego umowę lub uchwałę o przekształceniu spółki, już istniejącej, na spółkę innego rodzaju, ma spółka uiszczyć opłatę, stanowiącą połowę opłat, obliczonych według art. 102 — 106; tyczy się to w szczególności przekształcenia drogą likwidacji spółki dotychczasowej i wniesienia jej majątku tytułem wkładu rzeczowego do spółki nowoutworzonej. Przekształcenie gwarectwa dawnego typu na gwarectwo nowego typu (art. 235-a powszechnej ustawy górniczej pruskiej) nie podlega opłacie.

Jeżeli przy przekształceniu (ustęp pierwszy niniejszego artykułu) zostają wniesione do spółki nowej — prócz majątku spółki dotychczasowej — inne jeszcze wkłady (gotówkowe lub rzeczowe), to do tych wkładów stosuje się ogólne postanowienia artykułów 102 — 106.

Pismo, stwierdzające powiększenie kapitału spółki (art. 102, punkt b lub art. 105), spowodowane przejęciem majątków jednej lub kilku już istniejących spółek (fuzją), podlega opłacie w wysokości połowy opłat, obliczonych według art. 102 względnie 105 oraz 106.

W razie utworzenia nowej spółki celem przejęcia majątków spółek, już istniejących, wymierza się opłatę (art. 102, punkt a, względnie art. 105, oraz art. 106) od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, w takiej kwocie, jakaby się należała w myśl ustępu trzeciego artykułu niniejszego od przejęcia przez spółkę, posiadającą kapitał największy.

Ustępy drugi i trzeci art. 105 stosuje się również do przypadków, wymienionych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

W razie połączenia spółdzielni na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. o łączeniu się spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 265) nie będzie pobrana opłata ani od tej części kapitału, której użyto do przejęcia, ani z powodu przeniesienia majątku spółdzielni przejętej na spółdzielnię przejmującą.

Art. 108. Art. 105 — 107 stosuje się nie tylko do spółek, lecz i do innych zrzeszeń, których członkowie dzielą się osiągniętym zyskiem.

Przystąpienie w charakterze członka do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 212 i 213 z 1919 r.) nie podlega opłacie.

Art. 109. Spółki oraz inne zrzeszenia (art. 108), mające siedzibę zagranicą, winny przed rozpoczęciem działalności w Polsce, jako też przed każdym faktycznym powiększeniem kapitału, przeznaczonego do owej działalności, uiszczyć opłatę w wysokości, przewidzianej w art. 102,

względnie 105, dla spółek i zrzeszeń polskich. Za podstawę wymiaru bierze się kapitał, przeznaczony do działalności w Polsce, względnie każdorazowe powiększenie tegoż kapitału.

Opłatę ewentualnie podwyżkę (art. 42) wymierza Minister Skarbu, któremu spółka (zrzeszenie) ma dostarczyć danych, niezbędnych do obliczenia opłaty; od tego wymiaru niema środka odwoławczego w administracyjnym toku instancyj.

O ile do rozpoczęcia działalności lub powiększenia kapitału wymagane jest zezwolenie rządu, uzależnia się ogłoszenie zezwolenia od uiszczenia opłaty.

W razie nieuiszczenia opłaty w przepisany terminie, lub uiszczenia tylko w części, są obowiązane do uiszczenia opłaty i podwyżki solidarnie ze spółką (zrzeszeniem): osoby, stanowiące jej przedstawicielstwo, przewidziane w przepisach prawnych polskich, a w braku takiego przedstawicielstwa osoby, które przy rozpoczęciu działalności lub powiększeniu kapitału sprawują w imieniu spółki (zrzeszenia) czynności, należące do jej zakresu działania.

Art. 110. Papiery obiegowe, stanowiące dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej (akcje, świadectwa tymczasowe i t. p.), wypuszczone zagranicą, a przeniesione do Polski, podlegają opłacie w wysokości 2% od wartości nominalnej, niezależnie od tego, czy należność za nie została wpłacona całkowicie, czy częściowo.

Kwota uiszczona tytułem opłaty od świadectwa tymczasowego, podlega zaliczeniu na opłatę, należną od właściwego papieru obiegowego.

Opłatę uiszcza się od każdego odcinka raz jeden — przez urządowanie skasowanie znaczków stemplowych (art. 23, punkt b) lub wniesienie opłaty w gotówce według obliczenia urzędu skarbowego (art. 24, punkt b). Opłatę ma uiszczyć posiadacz papieru w ciągu trzech tygodni po otrzymaniu papieru; jeżeli jednak wręcza go przedsiębiorstwu bankierskiemu przed upływem trzech tygodni, to ma uiszczyć przed wręczeniem.

Rozdział dwudziesty.

Pełnomocnictwa.

Art. 111. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 3 zł. podlega:

1) pismo, stwierdzające umowę pełnomocnictwa, podpisane przez obie strony;

2) pełnomocnictwo, podpisane tylko przez mocodawcę, bądź sporządzone lub uwierzytelnione sądownie albo notarialnie, bądź wręczone pełnomocnikowi lub osobie trzeciej (w szczególności też sądowi lub innemu urzędowi publicznemu), wobec której pełnomocnik ma zastępować mocodawcę;

3) protokół, stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, spisany na skutek oświadczenia mocodawcy przez sąd lub inny urząd publiczny, wobec którego pełnomocnik ma zastępować mocodawcę.

Pełnomocnictwo (punkty 1, 2 i 3), upoważniające do zastępstwa w sprawie należącej w pierwszej instancji do sądu powiatowego (po-

koju) albo sądu przemysłowego lub kupieckiego lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, jak również pełnomocnictwo do odbioru sumy pieniężnej, przewyższającej 500 zł.—podlegają opłacie w wysokości 1 zł.

Opłatom powyższym podlega każdy egzemplarz pełnomocnictwa oraz każdy odpis, zaświadczony bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę lub przez pełnomocnika.

Odpisy pełnomocnictw, składane w postępowaniu, należącym w pierwszej instancji do sądu powiatowego (pokoju) albo do sądu przemysłowego lub kupieckiego lub urzędu rozjemczego do spraw najmu, podlegają—bez względu na swą treść—opłacie w wysokości 1 zł.

Do uiszczenia opłaty jest obowiązany mocodawca; pełnomocnik zaś—solidarnie z mocodawcą—jeżeli pełnomocnictwo przyjął.

Skasowanie znaczków stemplowych na pełnomocnictwie może nastąpić nie tylko przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu (art. 23), lecz także przez przepisanie datą, skasowania oraz nazwiskiem lub firmą mocodawcy albo pełnomocnika.

Pełnomocnictwo udzielone w jednym piśmie, dotyczącem jednej sprawy przez dwie lub więcej osób albo dwu lub więcej upełnomocnionym, uważa się za jedno pełnomocnictwo.

Art. 112. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) pełnomocnictwo, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

2) pełnomocnictwo, upoważniające do działania w sprawie sądowo-karnej lub w postępowaniu, przewidzianem w przepisach karnych administracyjnych lub karnych skarbowych;

3) pełnomocnictwa, udzielone przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski lub przez osoby, wymienione w art. 16;

4) pełnomocnictwo, upoważniające do uczestnictwa w walnem zebraniu akcjonariuszów Banku Polskiego;

5) pełnomocnictwa, składane komisjom rozjemczym dla załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami;

6) pełnomocnictwo, udzielone pracownikom związkowi zawodowemu lub jego funkcyjnarzuszom (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 209) albo przez taki związek, a upoważniające do zastępowania członków związku wobec sądów;

7) odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), załączone do skargi sądowej, o ile są przeznaczone dla pozwanych;

8) pełnomocnictwa oraz odpisy pełnomocnictw (art. 111, ustęp trzeci), składane w postępowaniu, należącym w pierwszej instancji do sądów powiatowych (pokoju) albo sądów przemysłowych lub kupieckich, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 100 złotych;

9) pełnomocnictwo, uprawniające do zastępstwa w postępowaniu sądowem, jeżeli mocodawcy służy w tem postępowaniu prawo ubogich;

10) upoważnienie do odbioru sumy pieniężnej, nie przewyższającej 500 zł., lub do odbioru rzeczy ruchomej innego rodzaju, bez względu na jej wartość, jak również — bez względu na kwotę — upoważnienie do odbioru sum, wypłacanych z tytułu stosunku służbowego, albo wkładki w Pocztowej Kasie Oszczędności;

11) pełnomocnictwa pocztowe.

Art. 113. Jeżeli pełnomocnictwo zawiera zarazem umowę o wynagrodzenie pełnomocnika, to opłatę należy uiszczyć stosownie do prze-

pisów o opłatach od umów o świadczenie usług (rozdział szesnasty), jeżeli opłata w myśl rozdziału niniejszego nie jest wyższa.

Rozdział dwudziesty pierwszy.

Obligi.

Art. 114. Opłacie stemplowej w zasadniczej wysokości 0,5% od sumy zobowiązania podlegają obligacje (listy zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych i t. p.) i inne pisma, stwierdzające przyjęcie nowego lub uznanie dawnego długu (obligi, skrypty dłużne, rewery), o ile nie są wymienione w innych artykułach części drugiej niniejszej ustawy.

Opłatę od obligacji, wypuszczonych w Polsce, obowiązana jest uiszczyć instytucja emitująca gotówką bez urzędowego wymiaru (art. 25) — przed wręczeniem obligacji pierwszemu nabywcy, względnie przed wypłaceniem ceny kupna w tym wypadku, gdy instytucja kredytowa, udzieliwszy pożyczki we własnych obligacjach, kupuje te obligacje od dłużnika bezpośrednio po ich wydaniu.

Opłatę w wysokości 0,5% od obligacji, wypuszczonych zagranicą, uiszcza się według zasad, przewidzianych co do akcji zagranicznych w art. 110.

Do uiszczenia opłaty od obligów niewymienionych w ustępie drugim i trzecim, są obowiązani solidarnie wierzyciel i dłużnik.

Art. 115. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają obligi, stwierdzające udzielenie pożyczki pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionej od tego podatku.

W innych przypadkach obligi, stwierdzający otrzymanie pożyczki pod zastaw przedmiotów ruchomych, podlega zasadniczo opłacie w wysokości 0,5% od sumy zobowiązania; w razie zastawienia papieru wartościowego opłata nie może przewyższać kwoty, obliczonej według wartości zastawionego papieru (art. 8) i według stopy, którą w myśl rozdziału trzynastego należałoby zastosować, gdyby dłużnik sprzedał ów papier wierzycielowi.

Obligi na zlecenie, wymienione w art. 301 kodeksu handlowego austriackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego jak również pierwszy indos na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie), podlegają opłacie stemplowej według zasad, przewidzianych dla opłat od weksli w rozdziale dwudziestym drugim.

Art. 116. Opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania podlegają pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od gminnej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej lub od instytucji drobnego kredytu. Za instytucję taką uważa się spółdzielnię, należącą do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733), której podstawowym zadaniem statutowym jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, dopóki wysokość kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46, punkt 2 powołanej ustawy) nie przewyższa kwoty, którą określi rozporządzenie.

Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zezwolić, aby spółdzielnie, należące do związku i mogące udzielać pożyczek tylko swym członkom, uiszczają opłaty (w wysokości 0,5% lub 0,3%) gotówką za pośrednictwem związku rewizyjnego. Do opłat, w ten sposób uiszczanych, stosuje się przepisy art. 104 o opłatach stemplowych od wpłat na udziały.

Minister Skarbu może zezwolić, aby spółdzielnie kasowały znaczki stemplowe na obligacjach przez przepisanie datą skasowania oraz od-ciskiem swej pieczęci.

Art. 117. Pismo, stwierdzające udzielenie poręczenia (porękę), podlega opłacie w kwocie 3 zł.

Wolne są od opłaty: poręka wekslowa i poręka na czeku; poręka przy pożyczce, udzielonej przez spółdzielnię członkowi; poręka za zobowiązanie, stwierdzone obligiem, który ustawa niniejsza (art. 120) zwalnia od opłaty stemplowej.

Art. 118. Pisma, stwierdzające przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwa, trudniące się czynnościami bankierskimi, jako to: wpisy w książeczkach wkładkowych, dowody przyjęcia wkładu na rachunek bieżący, asygnaty kasowe i t. p., podlegają opłacie 20 gr. Opłatę winien uiścić wystawca — przed wydaniem pisma odbiorcy — zapomocą znaczków stemplowych, które należy skasować przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wolne są od opłaty:

a) pisma, stwierdzające przyjęcie kwoty, nie przewyższającej 100 zł., jako też

b) bez względu na wysokość kwoty — pisma, wystawione przez: Pocztową Kasę Oszczędności, Bank Polski, Centralną Kasę Spółek Rolniczych, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733).

Art. 119. Wyciąg z rachunku bieżącego (konto-korentowego), stwierdzający saldo debetowe, względnie kredytowe, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankierskimi oraz takiż wyciąg, wydany przez przemysłowca lub kupca innemu przemysłowcowi lub kupcowi, podlega opłacie 20 gr. od arkusza.

Opłatę ma uiścić wystawca — przed doręczeniem wyciągu odbiorcy — zapomocą papieru stemplowego lub znaczków stemplowych, które należy skasować w sposób, podany w art. 118. Wyciągi z rachunku bieżącego, sporządzone przez Bank Polski, są wolne od opłaty.

Uznanie prawidłowości salda przez odbiorcę wyciągu nie podlega opłacie.

Art. 120. Wolne są od opłaty stemplowej:

1) obligacje oraz innego rodzaju obligi Skarbu Rzeczypospolitej, polskich państwowych zakładów i przedsiębiorstw, będących odrębnymi osobami prawnymi, związków komunalnych i innych związków przymusowych, Banku Polskiego, oraz fundacyj, zakładów i zrzesseń, wymienionych w art. 16;

2) obligacje (art. 114), wydane tytułem pożyczki osobom, wymienionym w punkcie 1 niniejszego artykułu, przez instytucję emitującą;

3) obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczki w listach zastawnych lub obligacjach fundowanych, od instytucji emitującej te listy lub obligacje;

4) obligacje oraz innego rodzaju obligi, dotyczące się pomocy kredytowej, przewidzianej w ustawach: o scalaniu gruntów, o państwowym funduszu kredytu na meljoracje rolne, o wykonaniu reformy rolnej, o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego, o rozbudowie miast, o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych;

5) listy zastawne Państwowego Banku Rolnego;

6) obligi studentów, stwierdzające otrzymanie pożyczki, przewidzianej w art. 6 ustawy z dnia 30-go października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 942);

7) kupony, załączone do papierów wartościowych.

Minister Skarbu może zwolnić od opłat obligi, stwierdzające otrzymanie pożyczek, udzielanych przez zakłady zastawnicze, na zysk nieobliczone, pod zastaw przedmiotów już używanych.

Art. 121. Obligacje oraz innego rodzaju obligi, stwierdzające zaciągnięcie nowej pożyczki na umorzenie poprzedniej wierzytelności tego samego wierzyciela (konwersja), są wolne od opłaty, jeżeli poprzednia wierzytelność była stwierdzona pismem, od którego należną opłatę uiszczono i jeżeli kwota nowej pożyczki nie przewyższa kwoty wierzytelności poprzedniej według stanu z dnia zaciągnięcia nowej pożyczki.

Jeżeli kwota nowej pożyczki przewyższa kwotę poprzedniej wierzytelności, to należy uiszczyć opłatę od nadwyżki.

Zasady powyższe stosuje się również: 1) do pisma, stwierdzającego umowę o uiszczenie długu pieniężnego w innej walucie; 2) do obligacji, wydanych przez wierzyciela dłużnikowi tytułem pożyczki, wymienionej w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Rozdział dwudziesty drugi.

Weksle.

Art. 122. Weksle, wystawione w Polsce, podlegają opłacie:

a) w wysokości 20 gr. przy sumie wekslowej do 50 zł.;

b) w wysokości 30 gr. od każdych pełnych lub zaczętych stu złotych sumy wekslowej, przewyższającej 50 zł., a nie przewyższającej tysiąca złotych;

c) w wysokości 3 zł. od każdego pełnego lub zaczętego tysiąca złotych sumy wekslowej, przewyższającej tysiąc złotych.

Przepis powyższy tyczy się również pism, zawierających prócz nazwy „weksel” jedynie podpis wystawcy lub akceptanta albo indos. Jeżeli w piśmie takim albo w piśmie, posiadającym jeszcze inne cechy wekslu, lecz nie wymieniającem sumy wekslowej, wpisano następnie sumę wyższą od tej, która odpowiada uiszczonej opłacie, to zostanie wymierzona podwyżka stemplowa (art. 42 oraz art. 125, ustęp ostatni): podwyżka nie zostanie wymierzona, jeżeli we właściwym terminie (art. 123) uiszczono tytułem opłaty stemplowej 30 zł. (lub więcej), a przed wpisaniem sumy wekslowej dopłacono (art. 124) kwotę, jaka jest potrzebna celem uzupełnienia opłaty do wysokości, odpowiadającej sumie wekslowej.

Oplacie według zasad powyższych podlega również każdy wtóropis weksłu, takiej samej opłacie podlega każdy odpis weksłu, zaopatrzony bądź w indos, bądź w porękę wekslową. Nie podlega jednak opłacie wtóropis, na którego stronie przedniej zaznaczono, że został sporządzony celem przesłania do przyjęcia, a z którego stronę odwrotną przekreślono.

Wolny jest od opłaty weksel własny nie na zlecenie, wystawiony w granicach kredytu budowlanego, przewidzianego w punkcie 1 art. 12 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 346).

Weksel wystawiony zagranicą, podlega opłacie według zasad, podanych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu, gdy zachodzi którykolwiek z warunków następujących:

- 1) gdy miejsce płatności lub miejsce, wymienione obok nazwiska trasata, znajduje się w Polsce;
- 2) gdy weksel opiewa na walutę polską;
- 3) gdy w Polsce następuje zapłata całkowita lub częściowa;
- 4) gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z weksłu.

Art. 123. Opłatę od weksłu, wystawionego w Polsce, należy uiścić przed umieszczeniem pierwszego podpisu; o ile jednak chodzi o weksel trasowany, płatny na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz, opłata winna być uiszczona przed przyjęciem lub przed umieszczeniem pierwszego indosu.

Opłatę od weksłu, wystawionego zagranicą, należy w przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 2 art. 122, uiścić w ciągu tygodnia od dnia wprowadzenia weksłu do Polski przez osobę, obowiązana do uiszczenia opłaty (art. 125), względnie od dnia otrzymania przez osobę taką weksłu, nadesłanego z zagranicy; jeżeli jednak przed upływem tego czasu nastąpi na obszarze Polski przyjęcie, umieszczenie indosu, wypełnienie indosu in blanco lub wręczenie weksłu, zaopatrzonego w indos in blanco, innej osobie, to opłatę należy uiścić przed dokonaniem pierwszej takiej czynności.

W przypadkach, przewidzianych w punktach 3 i 4 art. 122, należy uiścić opłatę przed przyjęciem zapłaty, względnie przed wytoczeniem skargi.

Art. 124. Opłatę od weksłu uiszczą się zasadniczo przez napisanie go na urzędowym blankiecie wekslowym. Jeżeli nie użyto blankietu urzędowego albo gdy chodzi o uzupełnienie blankietu urzędowego niedostatecznej wartości, uiszczą się opłatę przez skasowanie znaczków stemplowych lub gotówką na podstawie wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy art. 24, punkt b). Skasowania znaczków dokonywają urzędy skarbowe (art. 23, punkt b); poza przypadkami dopłaty, przewidzianej w ustępie drugim art. 122, mogą też kasować znaczki stemplowe na weksłach: notariusze, banki państwowe, Bank Polski i te banki prywatne oraz spółdzielnie, którym Minister Skarbu udzieli odpowiedniego zezwolenia; notariusz nie może żądać wynagrodzenia za kasowanie znaczków stemplowych na weksłach.

Art. 125. Do uiszczenia opłaty od weksłu, wystawionego w Polsce, jak również od weksłu, wystawionego zagranicą, a wymienionego w punkcie 1 lub 2 art. 122, są obowiązani solidarnie: wystawca, remitent (art. 1, punkt 6 oraz art. 99, punkt 5 rozporządzenia Prezydenta

Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926), wszyscy dłużnicy wekslowi oraz posiadacz weksłu (art. 15 i 101 powołanego rozporządzenia) — każda jednak z tych osób tylko wówczas, jeżeli weksel znajdował się w jej ręku na obszarze Polski.

Jeżeli osoba, obowiązana do uiszczenia opłaty w myśl ustępu poprzedniego, otrzymała weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony, to ma uiszczyć opłatę, zanim umieściła na wekslu swój podpis albo wypełniła indos in blanco, lub wręczyła innej osobie weksel, zaopatrzonej w indos in blanco; remitent zaś i posiadacz weksłu w każdym razie w ciągu tygodnia od dnia, w którym weksel otrzymał.

Osoba, która przedstawia do zapłaty weksel nieopłacony lub niedostatecznie opłacony lub wytacza przed sąd polski skargę o pretensję z takiego weksłu, ma — jeżeli nie należy do osób, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu — uiszczyć opłatę przed przyjęciem zapłaty (całkowitej lub częściowej), względnie przed wytoczeniem skargi.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty trzeci.

Przekazy, czeki i zlecenia wypłaty.

Art. 126. Przekaz, zawierający zlecenie wypłaty sumy pieniężnej lub zlecenie wydania papierów wartościowych albo innych rzeczy zamiennych, podlega opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy pieniężnej, względnie od wartości papierów lub innych rzeczy zamiennych, jeżeli bądź przekazujący, bądź osoba, której przekaz wykonać zlecono, jest handlującym w rozumieniu kodeksu handlowego.

Wolne są od opłaty:

- 1) przekazy, zawierające zlecenie wypłaty z rachunku bieżącego (on call);
- 2) przekazy, płatne nie później niż w tydzień po dacie wystawienia, jeżeli ta data nie jest późniejsza, niż dzień doręczenia przekazu uprawnionemu;
- 3) przekazy pocztowe i telegraficzne;
- 4) przekazy, przy których przekazującym jest Bank Polski.

Art. 127. Opłatę od przekazu, przerośnego zapomocą indosu, a wystawionego w Polsce w tym przypadku, gdy przekaz jest płatny na własne zlecenie wystawcy, należy uiszczyć przed przyjęciem przekazu, względnie przed umieszczeniem pierwszego indosu; w innych przypadkach — przed wręceniem przekazu osobie, uprawnionej do odbioru. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie: wystawca przekazu i wszyscy indosanci, oraz posiadacz przekazu. Opłatę należy uiszczyć zapomocą znaczków stemplowych, skasowanych w sposób, podany w punkcie a) art. 23, lub w sposób, przepisany dla weksli w art. 124; nadto stosuje się do przekazów przerośnych zapomocą indosów ustęp drugi art. 125.

Opłatę od przekazów innego rodzaju, aniżeli wymienione w ustępie pierwszym artykułu niniejszego, należy uiszczyć: przed wypłatą należności z przekazu, jeżeli przekaz płatny jest w Polsce, a przed podpi-

saniem przez wystawcę, o ile przekaz jest płatny zagranicą. Do uiszczenia opłaty od przekazu, płatnego w Polsce, są obowiązani solidarnie: osoba, uprawniona do odbioru należności, i osoba, której przekaz wykonać zlecono; do uiszczenia opłaty od przekazu, płatnego zagranicą jest obowiązany wystawca. Opłatę uiszcza się przez przepisanie znaczka stempłowego datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 123. Czek (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 927) podlega opłacie stempłowej—według zasad, podanych w ustępie pierwszym art. 126, oraz w ustępie pierwszym art. 127 — tylko w przypadkach następujących:

- 1) jeżeli wystawca czeku wręczył go innej osobie przed dniem, oznaczonym datą wystawienia;
- 2) jeżeli w czeku na rzecz określonej osoby lub na jej zlecenie wystawca jest zarazem trasatem; nie podlega jednak opłacie czek, w którym wystawcą i trasatem są dwa oddziały tego samego przedsiębiorstwa.

Zlecenie wypłaty (asygnacja), która ma być wykonana przez samego wystawcę, lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy, podlega opłacie stempłowej w wysokości 0,3% od sumy zlecenia jeżeli odbiorca otrzymał zlecenie niedatowane albo data zlecenia jest późniejsza niż dzień doręczenia zlecenia odbiorcy lub jeżeli zlecenie ma być wykonane nie za okazaniem lecz w oznaczonym terminie. Do uiszczenia opłaty są obowiązani solidarnie wystawca i odbiorca; należy ją uiszczyć przed podpisaniem zlecenia, kasując znaczki stempłowe bądź w sposób, podany w punkcie a) art. 23, bądź datą oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Art. 129. Podwyżkę stempłową (art. 42) oblicza się w przypadkach, przewidzianych w rozdziale niniejszym, w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty czwarty.

Pisma, dotyczące się umów majątkowych małżeńskich.

Art. 130. Pismo, stwierdzające umowę o wspólność majątkową małżeńską — między żyjącymi lub na wypadek śmierci — podlega opłacie w wysokości 1% od wartości poddanego wspólności majątku, istniejącego w dniu zawarcia umowy, po potrąceniu długów majątek ten obciążających, jeżeli wartość ta przewyższa 10.000 zł. Od pism, stwierdzających umowę o wspólność majątkową, obejmującą majątek teraźniejszy, którego wartość nie przewyższa 10.000 zł. lub jedynie majątek przyszły (dorobkowy), albo inne umowy majątkowe małżeńskie, należy uiszczyć opłatę w wysokości 10 zł.; opłacie tej nie podlegają pisma stwierdzające umowy, które bądź podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, bądź są od tych podatków zwolnione.

Ustępu poprzedniego nie stosuje się do umów o ponoszenie kosztów utrzymania współmałżonka lub dzieci (umów alimentacyjnych), które podlegają opłacie według art. 114.

Rozdział dwudziesty piąty.

Pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego.

Art. 131. Opłacie stempowej, ustanowionej w rozdziale niniejszym, podlegają:

1) pisma stwierdzające umowę o dział majątku wspólnego, na mocy której bądź każdy ze współwłaścicieli otrzymuje część majątku w naturze (część fizyczną), bądź też jeden lub kilku współwłaścicieli otrzymują cały majątek lub część majątku w naturze, a innych współwłaścicieli spłacają;

2) sprzedaż drogą licytacji celem zniesienia wspólności, jeżeli majątek wspólny nabywają z licytacji: jeden ze współwłaścicieli lub niektórzy z nich;

3) orzeczenie sądowe, dokonywające działu majątku wspólnego.

Pisma powyższe nie podlegają opłacie, jeżeli mają za przedmiot:

a) dział wspólności, która wynikła wyłącznie z dziedziczenia, zapisu lub darowizny;

b) podział wspólnoty gruntowej, podlegający zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

Art. 132. Opłatę oblicza się do każdego uczestnika działów, otrzymującego część fizyczną, której wartość jest wyższa niż wartość części idealnej, należącej do niego przed działem; przy obliczeniu wartości nie potrąca się długów. Obliczenia tego dokonywa się oddzielnie co do rzeczy nieruchomości (art. 12), a oddzielnie co do przedmiotów innego rodzaju; nieruchomości, znajdujące się zagranicą, nie wchodzi w rachubę.

Opłata wynosi:

a) 4% od nadwyżki w wartości rzeczy nieruchomości;

b) 1% od nadwyżki w wartości przedmiotów innego rodzaju.

Gdy wspólność wynikła częściowo z dziedziczenia, zapisu lub darowizny, a częściowo z innych tytułów, to ustala się nadwyżkę w sposób, wskazany w ustępie poprzednim. Opłatę wymierza się tylko od tej części nadwyżki, która odpowiada stosunkowi, w jakim wartość udziałów, nie wynikłych z dziedziczenia, zapisu lub darowizny (lecz opierających się na innych tytułach) pozostaje do wartości całego majątku, podlegającego działowi.

Nie oblicza się opłaty co do nabywcy, należącego do osób, wymienionych w art. 16. Osoby te są wolne od solidarnego obowiązku uiszczenia opłat, obliczonych co do innych nabywców.

Postanowienia artykułu niniejszego stosują się odpowiednio w razie przyznania całego majątku wspólnego jednemu z uczestników działu lub niepodzielnie niektórym uczestnikom.

Do orzeczenia sądu polubownego, którym dokonano działu majątku wspólnego (art. 131, punkt 3) stosuje się art. 60.

Rozdział dwudziesty szósty.

Pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy).

Art. 133. Ugoda, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynika z uprzednio sporządzonej czynności prawnej, pismem nie stwier-

dzonej, podlega takiej opłacie stempłowej, jaka się należy od pisma, stwierdzającego ową uprzednio sporządzoną czynność prawną.

Jeżeli uprzednio sporządzona czynność była już stwierdzona piśmem, od którego uiszczono należną opłatę stempłową, to ugodę uważa się tylko za ponowne stwierdzenie owej czynności i stosuje się art. 3.

Uгода, powodująca powstanie nowego zobowiązania, podlega takiej opłacie, jaka winna być uiszczona od pisma, stwierdzającego powstanie tego nowego zobowiązania.

Uгода, zawierająca uznanie zobowiązania, które wynikło nie z czynności prawnej, lecz z innego tytułu, podlega opłacie, która należy się od obliżu według przepisów art. 114.

Wolne są od opłaty ugody, zawarte w sądownym postępowaniu spornem, z wyjątkiem ugód, powodujących przejście własności nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych. Te ostatnie podlegają opłatom według przepisów rozdziału dziesiątego, względnie jedenastego ustawy niniejszej.

Opłatę od ugody, wymierzoną przez kancelarję sądową (art. 30, punkt 3) należy uiścić w ciągu trzech tygodni od doręczenia nakazu płatniczego.

Rozdział dwudziesty siódmy.

Pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje.

Art. 134. Pismo, stwierdzające umowę przygotowawczą, zobowiązującą do zawarcia w przyszłości umowy ostatecznej, podlega opłacie w wysokości 0,2% od sumy, która ma być podstawą wymiaru opłaty od umowy ostatecznej. Jeżeli jednak opłata od umowy ostatecznej jest niższa, aniżeli 0,2%, to od umowy przygotowawczej należy uiścić tę niższą opłatę.

Pismo, stwierdzające umowę w przedmiocie otwarcia kredytu, podlega — o ile chodzi o kredyt wekslowy — opłacie w wysokości 3 zł, w innych przypadkach — opłacie w wysokości 0,1% od sumy kredytu. Nie podlega opłacie pismo, stwierdzające przyrzeczenie udzielenia pożyczki w kwocie ściśle określonej.

Za pismo stwierdzające umowę przygotowawczą, uważa się również pokwitowanie z otrzymania zadatku.

Art. 135. Punktacje, t.j. pisma, tymczasowo stwierdzające istotne punkty umowy a wiążące kontrahentów tak, jak umowa ostateczna, podlegają opłacie, ustanowionej dla tego rodzaju umowy, jaką stwierdzają punktacje.

Opłatę, uiszczoną przy spisaniu punktacyj, potrąca się od opłaty, należnej od umowy ostatecznej w razie jej spisania.

Rozdział dwudziesty ósmy.

Pokwitowania.

Art. 136. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, papierów wartościowych i innych przedmiotów podlegają zasadniczo opłacie 20 gr.

Jeżeli jednak pokwitowanie zawiera zarazem zezwolenie na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, to podlega opłacie według art. 139.

Jeżeli pismo, stwierdzające czynność prawną, wymienioną w art. 72, 90, 93, 95, 96, 103, 114, 115, 116, 118 lub 134, ujęto w formie pokwitowania, to rozdział niniejszy nie ma zastosowania i pismo takie podlega opłacie stosownie do rodzaju tej czynności prawnej, która stwierdza.

Art. 137. Wolne są od opłaty stempłowej pokwitowania:

1) stwierdzające odbiór przedmiotów, których wartość nie przewyższa 50 zł.;

2) stwierdzające zwrot pieniędzy, złożonych na oprocentowanie przedsiębiorstwu, trudniącemu się czynnościami bankierskimi (art. 118), jeżeli zwrócona kwota nie przewyższa 100 zł.;

3) umieszczone w tekście tej umowy, której wykonanie stwierdzają (art. 2), oraz umieszczone na rachunkach, a dotyczące należności, stwierdzonej rachunkiem;

4) wydawane w obrocie wewnętrznym jednego i tego samego przedsiębiorstwa, w szczególności też między jego oddziałami;

5) dotyczące się uiszczenia daniny publicznej lub kary pieniężnej albo zwrotu nienależnie uiszczonej daniny lub kary;

6) stwierdzające odbiór wynagrodzenia za świadczenia, stanowiące obowiązek publiczno-prawny;

7) stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek w przypadkach pomocy kredytowej, przewidzianych w punkcie 4 art. 120;

8) wydane przez Skarb Rzeczypospolitej, przez Bank Polski oraz przez osoby, wymienione w art. 16;

9) stwierdzające odbiór kwot, należnych z tytułu stosunku służbowego;

10) stwierdzające odbiór od spółdzielni: udziału, dopłaty i udziału w zyskach, jak również uiszczenie dopłaty na rzecz spółdzielni;

11) stwierdzające uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży zagranicznych środków płatniczych lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych albo na mocy: weksłu, czeku, przekazu przenośnego zapomocą indosu (art. 127), składowego dowodu zastawniczego (warrantu), lub obligu na zlecenie (art. 301 kodeksu handlowego austriackiego i § 363 kodeksu handlowego niemieckiego);

12) dotyczące się obrotu pocztowego i telegraficznego, jako też przewozu kolejami żelaznymi i statkami;

13) dotyczące się obrotu oszczędnościowego i czekowego Pocztovej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych i spółdzielni, należących do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733);

14) dotyczące się stosunków prawnych między spółdzielnią a jej członkami, o ile te stosunki mieszczą się w granicach działalności podstawowej, określonej statutem,

Art. 138. Do uiszczenia opłaty jest obowiązana osoba, wydająca pokwitowanie, a przy pokwitowaniach, wystawionych zagranicą — odbiorca.

O ile opłaty nie pobiera notariusz lub sąd (art. 27, 28, 30, 31), należy ją uiszczyć przy podpisaniu pokwitowania — względnie w ciągu trzech tygodni po odbiorze pokwitowania z zagranicy — zapomocą

skasowania znaczków stemplowych przez ich przepisanie początkowymi lub końcowymi wyrazami tekstu albo datą skasowania i nazwiskiem lub firmą kasującego, a w przypadkach wydawania kwitów z księgi grzbietowej — w sposób, przewidziany w art. 26.

Podwyżkę stemplową (art. 42) oblicza się w wysokości 25-krotnej.

Rozdział dwudziesty dziewiąty.

Pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich.

Art. 139. Pisma, stwierdzające czynności prawne, unormowane przez prawo prywatne, a niewymienione w rozdziałach: dziesiątym do dwudziestego ósmego, jak również pisma, wymienione w punkcie b) art. 4, podlegają opłacie według artykułu niniejszego, jeżeli je sporządzono lub uwierzytelniono sądownie lub notarialnie albo zgłoszono do rejestracji (na obszarze, na którym obowiązuje prawo cywilne rosyjskie).

Opłata wynosi zasadniczo 3 zł. O ile jednak wartość przedmiotu może być określona i jest w treści pisma wyrażona sumą pieniężną, nie przynoszącą 1000 zł., ale wyższą niż 100 zł., to opłata wynosi 1 zł., o ile zaś suma ta nie przynosi 100 zł. — opłata nie należy się.

Wolne są od opłaty:

1) zezwolenia na wykreślenie wpisu w księdze wieczystej w przypadkach, wymienionych w art. 137;

2) wszelkie pisma, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli wystawcą pisma jest wyłącznie Bank Polski.

Rozdział trzydziesty.

Podania.

Art. 140. Opłacie stemplowej podlegają podania, wnoszone do urzędów państwowych oraz protokoły, spisane przez te urzędy, a zastępujące podania.

Podania, wnoszone do urzędów samorządowych w sprawach, należących do ich zakresu działania, nie podlegają opłatom w myśl niniejszej ustawy nawet w tych wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy jest niezbędny udział władzy państwowej.

Z postanowień części pierwszej ustawy niniejszej stosuje się do opłat od podań jedynie art.: 18, 34, 38, 39, 50 i 51.

Art. 141. Ustawy niniejszej nie stosuje się do podań, wnoszonych:

1) do sądów (powszechnych i szczególnych) w tych rodzajach postępowania, których tyczą się postanowienia o opłatach sądowych;

2) do polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i konsulatów;

3) do urzędów państwowych w Polsce za pośrednictwem konsulatów polskich; podania takie podlegają przepisom o opłatach konsularnych (art. 25 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 944);

4) do państwowych urzędów miar o dokonanie czynności legalizacyjnych lub rzeczoznawczych;

5) do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, dotyczących się ochrony wynalazków, wzorów lub znaków towarowych;

6) do archiwów państwowych;

7) do Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie oraz do podwładnych mu organów;

8) w postępowaniu przed urzędami rozjemczymi do spraw najmu (art. 14 — 22 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406);

9) w postępowaniu, tyczącem się operatów pomiarowych (katastralnych);

10) w postępowaniu, tyczącem się uregulowania struktury drobnych gospodarstw rolnych (scalania gruntów, podziału wspólnot, likwidacji lub ścisłego określenia rozmiarów serwitutów, zamiany gruntów) oraz w postępowaniu urzędów ziemskich, przewidzianem w art. 31 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706).

11) w postępowaniu, przewidzianem w ustawie elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 277);

12) w sprawie zezwolenia na publiczne wyświetlanie obrazów i reklam;

13) w gospodarczych sprawach urzędów państwowych, a w szczególności podań, tyczących się:

a) stosunku do kolei żelaznych, poczty i telegrafu, telefonu, pocztowej kasy oszczędności i innych urządzeń użyteczności publicznej, o ile te przedsiębiorstwa i urządzenia są własnością Państwa lub pozostają pod jego zarządem,

b) zezwolenia na produkcję lub sprzedaż przedmiotów monopolowych,

c) wynagrodzenia szkody lub zwrotu wydatków, poniesionych celem zapobieżenia szkodzie,

d) majątków prywatnych, pozostających pod zarządem Państwa.

Art. 142. Wolne są od opłat stemplowych podania:

1) zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości, udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy; w szczególności wolne są od opłat stemplowych podania w sprawach budowy szkół, regulacji rzek, zabudowania górskich potoków, meljoracji rolnych, budowy mostów i t. p.;

2) tyczące się wyborów do Sejmu i Senatu, do ciał reprezentacyjnych samorządowych i do komisyj podatkowych;

3) w sprawach służby wojskowej, osobistych świadczeń wojennych i obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych i wozów;

4) osób, odznaczonych za zasługi publiczne, jeżeli podanie tyczy się odznaczenia;

5) osób, które pozostają lub pozostawały w służbie Państwa, związków komunalnych lub innych związków przymusowych oraz członków rodzin tych osób — w sprawach, tyczących się stosunku służak również podania o posady w urzędach państwowych;

6) w sprawach nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej;

7) tyczące się ustawowo nakazanych zwolnień, obniżek lub odroczeń w zakresie danin publicznych;

8) o zwrot daniny publicznej, nienależnie pobranej, jeżeli ją uiszczono bez wymiaru urzędowego, lub w kwocie wyższej niż ustalona urzędownie;

9) w sprawie nadania ziemi na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej, nadania ziemi żołnierzom wojska polskiego lub inwalidom wojennym, jako też w sprawach, dotyczących się pomocy kredytowej dla osadników i reemigrantów;

10) w sprawie przymusowego wywłaszczenia na użytek publiczny, jak również w sprawie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości na cele parcelacji i osadnictwa, wnoszone przez osoby, których majątek ulega wywłaszczeniu lub przejęciu;

11) dotyczące się ubezpieczeń przymusowych;

12) w sprawach, należących do zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i podwładnych temuż Ministerstwu urzędów, o ile zawierają prośbę o pracę, ochronę lub opiekę albo zgłoszenie zapotrzebowania pracowników, lub o ile dotyczą się rejestracji związków zawodowych i pracowniczych kas przeczności, jak również w sprawach, dotyczących się umów zbiorowych;

13) wnoszone przez spółdzielnie i przez związki rewizyjne do Rady Spółdzielczej w zakresie jej właściwości, jako też wnoszone przez związki rewizyjne do innych władz państwowych w sprawach spółdzielni;

14) dotyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora stowarzyszeń przemysłowo-rzemieślniczych;

15) dotyczące się czynów, za które grozi kara, przewidziana w kodeksie karnym albo w przepisach administracyjnych lub skarbowych, w szczególności też występków i wykroczeń służbowych;

16) dotyczące się nabycia i utraty obywatelstwa drogą opcji, opartej na traktacie między państwami;

17) osób, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany urzędowi, mającemu załatwić podanie, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego;

18) osób, dotkniętych klęską żywiołową, o zapomogi lub ulgi;

19) w sprawach pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych na skutek działań wojennych;

20) wnoszone na mocy ustawy o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek (Dz. U. R. P. z r. 1920 Nr. 24, poz. 143); w sprawie świadczeń przymusowych, wywłaszczenia lub regulacji działek budowlanych;

21) w sprawach publicznych zgromadzeń i wykładów;

22) o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego, jeżeli dochód jest przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne;

23) o wydanie świadectw, których posiadanie jest nakazane przez obowiązujące przepisy ze względów publicznych, świadectw szczepienia ospy oraz świadectw ubóstwa;

24) o zezwolenie na przekazanie waluty obcej zagranicę, jeżeli kwota, która ma być przekazana, nie przewyższa 200 zł.;

25) o wydanie wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego;

26) o zaświadczenie na wtóropisie, odpisie lub tłumaczeniu (art. 3), iż opłatę od pisma pierwszego uiszczono.

Art. 143. Podanie, od którego opłatę uiszczono, wniesione do urzędu niewłaściwego, a następnie skierowane dokąd należy, nie podlega ponownej opłacie.

Art. 144. Uwolnienie osobiste od opłat, przewidzianych w rozdziale niniejszym, służy:

1) Skarbowi Rzeczypospolitej oraz osobom, wymienionym w art. 16;

2) związkom komunalnym i innym związkom przymusowym na obszarze Rzeczypospolitej;

3) kościołom i gminom wyznaniowym, przez Państwo Polskie uznanym;

4) Bankowi Polskiemu;

5) gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym;

6) państwom obcym — z zastrzeżeniem wzajemności.

Uwolnienie, służące fundacjom, zakładom i zrzeszeniom (punkt 1), tyczy się również podania o zatwierdzenie statutu.

Art. 145. Tytułem opłaty od podania należy uiścić zasadniczo:

1) w każdym przypadku 3 zł.;

2) po 50 gr. od każdego załącznika, jako też od każdego dalszego egzemplarza lub odpisu podania, wraz z nim złożonych. Opłata od załącznika należy się bez względu na to, czy jest nim oryginał czy odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek opłatę, czy nie uiszczono. Jeżeli jednak załącznikami do podania są papiery wartościowe, to nie podlegają opłacie jako załączniki.

Podanie ponowne, przy którym jedynie zostają złożone załączniki potrzebne do załatwienia pierwszego podania nie podlega opłacie; od załączników opłaca się jednak po 50 gr. od sztuki.

Art. 146. Opłacie w wysokości 10 zł. w każdym przypadku oraz w wysokości 50 gr. od każdego załącznika dalszego egzemplarza i odpisu (według zasad, podanych w art. 145) podlegają:

1) podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, albo na urządzenie lub zmianę instalacji w zakładzie takiego przedsiębiorstwa, jeżeli załatwienie podania według obowiązujących przepisów wymaga oględzin na miejscu;

2) podania o nadanie uprawnień górniczych;

3) podania o wpis do księgi wodnej.

Art. 147. Podanie, w którym petent żąda zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej (podatku, opłaty, cła), podlega opłacie w wysokości 2 zł. Jeżeli jednak suma sporna nie przewyższa 100 zł., to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł., wynosi 50 gr., przy sumie zaś, nie przekraczającej 50 zł., podanie jest wolne od opłaty.

Od załączników egzemplarza drugiego i następnych oraz odpisów opłata nie należy się.

Art. 148. Podanie, wniesione do urzędu państwowego przez jedną osobę, choćby dotyczyło dwu lub więcej przedmiotów, podlega jednokrotnej opłacie według stopy najwyższej.

Podanie, wniesione przez dwie lub więcej osób albo przez ustawowego zastępcę lub pełnomocnika dwu lub więcej osób, podlega opłacie jednokrotnej wtedy tylko, gdy pochodzi od współwłaścicieli i dotyczy ich majątku wspólnego lub jeżeli wyrażone w podaniu żądanie opiera się na tych samych tytułach prawnych. W braku powyższych warunków opłatę należy uiścić tyle razy, ile osób wymieniono w podaniu w charakterze petentów.

Art. 149. Na żądanie osoby, składającej podanie, będzie wydane pokwitowanie z przyjęcia podania, wymieniające: imię i nazwisko lub firmę petenta, krótką treść podania oraz kwotę uiszczoną opłaty stempłowej. Pokwitowanie takie podlega opłacie 20 gr.

Art. 150. Za załatwienie podań, wniesionych do urzędów państwowych, a nie wymienionych w art. 141, nie mogą być pobierane żadne opłaty, nieprzewidziane w niniejszej ustawie (w szczególności też opłaty tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku).

Postanowienie powyższe nie zmienia jednak obowiązujących przepisów w przedmiocie zwrotu kosztów podróży, oględzin (w szczególności też badań lekarskich, chemicznych i t. p.), oraz ogłoszeń.

Art. 151. Opłatę uiszcza się przez naklejenie znaczków stempłowych na pierwszej stronie podania. Można ją uiścić także gotówką w kasie skarbowej i dołączyć do podania kwit kasowy lub uzyskać pokwitowanie kasy na samem podaniu.

Przy wniesieniu podania drogą telegraficzną umieszcza się znaczki stempłowe lub kwit kasowy na blankiecie telegramu. Urząd, przyjmujący telegram, wymienia kwotę uiszczoną opłaty w tekście telegramu lub zaznacza, że opłaty nie uiszczono; przy ustaleniu należności za telegram liczy się również wyrazy, tyjące się opłaty stempłowej.

Art. 152. Podaniu, podlegającemu opłacie; jeżeli jej wcale nie uiszczono lub uiszczono niedostatecznie, urząd nadaje bieg właściwy dopiero po uiszczeniu należnej opłaty. Urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, do uiszczenia kwoty, której brakuje. Przeciw temu wezwaniu niema środka odwoławczego.

Urząd ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty:

- a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta;
- b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;
- c) jeżeli podanie wniosła osoba, zamieszkała zagranicą, bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

W przypadkach, przewidzianych w punktach a), b), urząd wzywa petenta, względnie jednego z petentów, aby w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania uiścił opłatę stempłową wraz z kosztami doręczenia; w razie bezskutecznego upływu tego terminu urząd zarządza przymusowe ściąganie kwot, wymienionych w wezwaniu wraz z kosztami egzekucyjnymi; sposób ściągnięcia określi rozporządzenie.

W przypadku, przewidzianym w punkcie e), urząd przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatu polskiemu, który ją doręcza petentowi za uprzednim pobraniem opłaty konsularnej.

Art. 153. Opłata, niezależnie od podania uiszczona, zostanie zwrócona na wniosek petenta, złożony — nie później niż w ciągu miesiąca od dnia uiszczenia — temu urzędowi, do którego wniesiono podanie, względnie temu, od którego otrzymano wezwanie do uiszczenia opłaty (art. 152).

Urząd przesyła wniosek wraz ze swą opinią tej izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, celem wydania decyzji co do zwrotu opłaty. Zwrot opłat, nienależnie uiszczonych od podań, skierowanych do Ministerstwa Skarbu, zarządza to Ministerstwo.

Rozdział trzydziesty pierwszy.

Świadcetwa.

Art. 154. Świadcetwa, wydawane przez urzędy państwowe, nie wyłączając sądów i notariuszów, podlegają zasadniczo opłacie w wysokości 3 zł.

Świadcetwa szkolne, dowody osobiste, zawierające zezwolenie na wyjazd zagranicę, protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez urzędy pocztowe, jako też świadectwa, wydawane w postępowaniach, wymienionych w art. 141, nie podlegają opłatom stemplowym, przewidzianym w ustawie niniejszej.

Poza przypadkami, przewidzianymi w ustępie poprzednim, za wydanie świadectwa przez urząd państwowy nie ma być pobrana żadna opłata, nieprzewidziana w niniejszej ustawie (w szczególności też tytułem zwrotu kosztów papieru lub druku); postanowienie to nie dotyczy kosztów ogłoszeń.

Z postanowień części pierwszej niniejszej ustawy stosuje się do opłat od świadectw jedynie art. 18, 38, 39, 50 i 51.

Art. 155. Wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego (z ksiąg metrykalnych) podlegają od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci:

a) opłacie w wysokości 3 zł, jeżeli są wydawane poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, o ile koszty utrzymania urzędu stanu cywilnego ponosi Państwo;

b) opłacie w wysokości 1 zł. w innych przypadkach.

Wolne są od opłaty — pod warunkiem wzajemności — wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, dotyczące się wymienionych w art. 88 osób urzędowych, wchodzących w skład przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych oraz członków ich rodzin.

Art. 156. Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art. 155) podlegają:

1) akt nadania obywatelstwa polskiego 50 zł.

2) akt zezwolenia na zmianę nazwiska 200 zł.

Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę nazwiska, może zwolnić petenta od opłaty całkowicie

lub częściowo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.

3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez obco krajowca . . . 1% od nominalnej sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 178), nie więcej jednak jak 500 zł.

4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmian w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskiem lub na powiększenie kapitału , , , 100 zł,

5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji 20 zł,

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może obniżyć opłatę dla niektórych kategorii przedsiębiorstw do 3 zł.

6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji i t. p.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż 3 doby 50 zł.

7) akt nadania górniczego 25 zł,

8) karty łowieckie, wydane na czas dłuższy niż 1 dzień . 10 zł.

Wolne są od opłaty karty łowieckie, wydawane funkcjonarzom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.

Art. 157. Opłacie w wysokości 1 zł. od każdej strony pełnej lub zaczętej podlegają: wypisy z aktów notarialnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe, z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notariusz; te ostatnie podlegają opłacie po 20 gr. od każdej pełnej lub zaczętej strony.

Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony), podlegają:

a) w razie poświadczenia przez notariusza — opłacie po 20 gr. od każdej pełnej lub zaczętej strony;

b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy — opłacie w wysokości 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej strony.

Jeżeli pierwopis podlega opłacie stemplowej w myśl niniejszej ustawy, to kwota opłaty, przewidzianej w niniejszym artykule, nie może przewyższać opłaty, należnej od pierwopisu.

Art. 158. Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notariusza — podlega opłacie w wysokości 1 zł.; opłatę pobiera się od każdego poświadczanego podpisu; suma opłat za poświadczenie podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, nie może jednak przewyższać 3 zł.

Poświadczenie własnoręczności przez notariusza nie podlega opłacie stempłowej. Poświadczenie zdolności osobistej, dokonane jednocześnie z poświadczeniem własnoręczności podpisu (znaku ręcznego), nie podlega opłacie.

Art. 159. Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez notariusza, podlegają opłacie, gdy suma dokumentu przewyższa 250 zł., a mianowicie: przy sumie wyższej niż 250 zł., a nie przewyższającej 500 zł. — w wysokości 50 gr., przy sumie ponad 500 zł., a nie przewyższającej 1000 zł. — w wysokości 1 zł., przy sumie ponad 1000 zł. do 2000 zł. — w wysokości 2 zł., a przy sumie wyższej niż 2000 zł. — w wysokości 3 zł.

Opłatę oblicza się od każdego zaprotestowanego dokumentu, choćby protest dwóch lub więcej dokumentów był objęty jednym aktem

Art. 160. Wolne są od opłaty:

- 1) świadectwa, wydawane w sprawach, wymienionych w punktach 1 — 24 art. 142;
 - 2) zaświadczenia o dokonaniu zgłoszeń, przewidzianych w art. 21 (ustępie przedostatnim) i w art. 22;
 - 3) świadectwa, wydawane osobom, wymienionym w art. 144.
- Uwolnienia te nie dotyczą się opłat, przewidzianych w art. 157.

Art. 161. Opłatę od świadectw uiszcza się za pomocą znaczków stempłowych, albo gotówką w kasie skarbowej. Wyjątek stanowią świadectwa, wydawane przez notariusza, mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki; opłatę od tych świadectw uiszcza się gotówką do rąk notariusza (art. 28).

W razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie skarbowej urząd, wydający świadectwo, ma na niem wymieniść kwotę opłaty, datę i miejsce jej uiszczenia oraz pozycję dziennika kasowego. Wydanie świadectwa lub umieszczenie w gazecie urzędowej ogłoszenia, zastępującego świadectwo, jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty; przeciw decyzji w tym przedmiocie niema środka odwoławczego.

Osobie, zamieszkałej zagranicą, może być wydane świadectwo mimo nieuiszczenia opłaty, za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, który doręcza świadectwo za uprzednim pobraniem opłaty stempłowej. Rozporządzenie określi walutę, w której opłata ma być uiszczona i ewentualnie kurs przeliczenia.

Do zwrotu nienależnie uiszczonych opłat od świadectw stosuje się przepisy art. 153.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Przepisy końcowe.

Art. 162. Ustęp pierwszy art. 60 pruskiej ustawy z dnia 21 września 1899 r. o postępowaniu w sprawach niespornych (Zb. Praw str. 249) otrzymuje brzmienie następujące:

„Uwierzytelnienie podpisu lub znaku ręcznego jest dopuszczalne tylko w razie umieszczenia ich pod już napisanym tekstem dokumentu“.

Art. 163. W art. 1367 prawa cywilnego rosyjskiego (tom X cz. I Zb. Pr. ces. ros. wyd. z 1914 r.) ulega skreśleniu w nawiasie, umieszczonym przy końcu tekstu, wyraz „uwaga“.

Art. 1371 tegoż prawa otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykupujący winien zwrócić nabywcy opłatę stemplową, uiszczoną od aktu, na mocy którego majątek został nabyty“.

Uwaga do tegoż artykułu ulega skreśleniu.

Punkt 2 art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.) otrzymuje brzmienie następujące: 2) kwotę, równającą się opłacie stemplowej, którą uiszczono od aktu kupna (prawo cywilne, art. 1367, punkt 3 i art. 1371)“.

Art. 164. Strony, zawierające umowę, mogą umówić się, która z nich ma uiścić opłatę stemplową od umowy, lub w jakiej mierze każda strona ma się przyczynić do uiszczenia opłaty. W braku takiego postanowienia w umowie ma każda strona uiścić połowę opłaty. Jeżeli jednak w myśl art. 16, 55 lub 88 należy się Skarbowi Państwa tylko połowa opłaty, to w braku odmiennego postanowienia w umowie jest obowiązana do uiszczenia tylko ta strona, na której ciąży obowiązek uiszczenia w myśl powołanych postanowień.

Posiadaczowi pisma albo odpisu lub tłumaczenia, wymienionemu w punkcie c) art. 15, względnie odbiorcy wekslu lub przekazu (art. 125, ustęp drugi i art. 127, ustęp pierwszy), służy prawo regresu przeciw osobom, które były obowiązane do uiszczenia opłaty, zanim pismo doszło do jego rąk. Prawo regresu obejmuje całą kwotę opłaty uiszczonej przez posiadacza (odbiorcę) pisma w granicach należności.

Przepisy powyższe normują jedynie stosunek prywatno-prawny między stronami i nie mają znaczenia dla stosunku publiczno-prawnego między Skarbem Państwa a obu stronami umawiającymi się; ten ostatni stosunek ocenia się wyłącznie według przepisów części pierwszej i drugiej ustawy niniejszej.

Art. 165. Ilekroć w ustawie niniejszej jest użyte wyrażenie „księga wieczysta“, należy przez nie rozumieć również księgi: hipoteczną, gruntową, górniczą, naftową i kolejową.

Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące wpisu do księgi wieczystej, stosuje się na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austriackiego również do złożenia dokumentu (§§ 434, 436, 451 powołanego kodeksu według noweli III).

Art. 166. Ustęp pierwszy art. 65 będzie stosowany również do tych umów w przedmiocie praw do ciał kopalnych (punkty 1 lub 2 art. 64), które zawarto przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Nie nastąpi zwrot opłat, które uiszczono od umów takich, zgodnie z przepisami dotychczasowymi, przed wejściem niniejszej ustawy w życie.

Art. 167. O ile od pism, wymienionych w punkcie 4 art. 69 lub w punkcie 4 art. 91 (listów handlowych i t. p.), a sporządzonych przed wejściem niniejszej ustawy w życie, nie uiszczono do tego terminu opłaty, należącej się według przepisów dotychczasowych, ani nie wymierzono owej opłaty nakazem płatniczym, wydanym przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, to opłata ulega umorzeniu.

Art. 168. Opłacie, przewidzianej w art. 89, podlega również umowa o najem skrzynki depozytowej, zawarta przed dniem 1 stycznia 1927 r., a mająca jeszcze obowiązywać po tym terminie. Za podstawę wymiaru opłaty od takiej umowy przyjmuje się tylko tę część ceny najmu, która przypada za czas po dniu 31 grudnia 1926 r.

Art. 169. Opłaty, przewidziane w art. 102, 103, 105 i 110, będą pobierane w wysokości 1%, o ile staną się wymagalne do końca 1929 r.

Minister Skarbu władny jest do końca 1928 r. przyznawać w przypadkach przekształcenia lub fuzji spółek, zasługujących na szczególne uwzględnienie, ulgi dalej idące, niż przewidziane w art. 107, lub zupełne zwolnienie od opłat.

Art. 170. Opłata od papierów wartościowych zagranicznych, przewidziana w art. 110 oraz w ustępie przedostatnim art. 114, nie należy się:

1) jeżeli papier wartościowy wypuszczono przed dniem 1 listopada 1918 r. na obszarze Rosji lub monarchji austriacko-węgierskiej, albo

2) przed dniem 15 lipca 1922 r. na obszarze Rzeszy Niemieckiej,

3) jeżeli papier wartościowy, wydany poza obszarami, wymienionymi w punktach 1 i 2, zaopatrzone przed dniem 1 listopada 1918 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz państwa rosyjskiego lub państw, które wchodziły w skład monarchji austriacko-węgierskiej albo papier taki zaopatrzone przed dniem 15 lipca 1922 r. w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Rzeszy Niemieckiej;

4) jeżeli przed wejściem ustawy niniejszej w życie papier wartościowy zagraniczny zaopatrzone w urzędowy dowód uiszczenia opłaty na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Art. 171. Z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie przestają obowiązywać przepisy następujące:

1) austriacka ustawa o stemplach i taksach z dnia 27 stycznia 1840 r. (Zb. ust. sąd. Nr. 404);

2) austriacka ustawa należnościowa z dnia 9 lutego 1850 r. Dz. P. P. Nr. 50) — o ile art. 172 i 173 nie zawierają postanowień odmiennych;

3) ustęp ostatni § 149 austriackiej ustawy notarialnej z dnia 25 lipca 1871 r. (Dz. P. P. Nr. 75);

4) rosyjski zbiór ustaw o opłatach (tom V Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1903 r.);

5) pruska ustawa o podatku stemplowym w brzmieniu obwieszczenia z dnia 30 czerwca 1909 r. (Zb. Pr. str. 535);

6) postanowienia pruskiej ustawy o kosztach sądowych (Zb. Pr. z 1910 r. str. 183), jak również niemieckiej ustawy o kosztach sądowych (Dz. Pr. Rz. Niem. z 1878 r. str. 141; z 1881 r. str. 178; z 1898 r. str. 659; z 1909 r. str. 475; z 1916 r. str. 1263), dotyczące podatku stemplowego;

7) postanowienia art. 1683 i 1684 rosyjskiego prawa cywilnego (tom X, część I Zb. Praw ces. ros. wyd. z 1914 r.), o ile dotyczą opłat stemplowych;

8) art. 462, 1162 i 1394¹ oraz uwaga do art. 1439 rosyjskiej ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1914 r.), jak również

te postanowienia art. 1170, 1176 i 1573) teŝże ustawy, które dotyczą opłat;

9) rozporządzenie b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dnia 19 lipca 1916 r. o poborze opłat stemplowych (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126 i 127);

10) niemiecka ustawa stemplowa w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Pr. str. 799);

11) dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 145);

12) ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. o podatku od skrzynek depozytowych (safes) (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 305);

13) ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o opłatach stemplowych od ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 509);

14) punkt 13 obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 czerwca 1921 r. (Monitor Polski Nr. 136, poz. 192);

15) ustawa z dnia 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 500);

16) ustawa z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 38, poz. 513);

17) ustawa z dnia 28 października 1921 r. o opłatach stemplowych od rachunków i poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 676);

18) dekret Nr. 446 Prezesa Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 27 grudnia 1921 r. w przedmiocie podatku stemplowego (Dz. Urz. T. K. Rz. Nr. 1 z r. 1922);

19) ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315) oraz rozporządzenia, wydane na mocy art. 6 tej ustawy;

20) ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807);

21) ustawa z dn. 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827);

22) ustawa z dnia 11 grudnia 1924 r. w przedmiocie opłat stemplowych, które mają płaćć spółdzielnie (Dz. U. R. P. z 1925 r., Nr. 1, poz. 2);

23) następujące przepisy, obowiązujące na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego:

a) niemiecka ustawa o opłatach stemplowych od weksli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 21 lipca 1909 r. (Dz. Pr. str. 825);

b) niemiecka ustawa o podatku od nabycia nieruchomości z dnia 12 września 1919 r. (Dz. Pr. str. 1617);

c) niemiecka ustawa o podatku od ubezpieczeń z dnia 8 kwietnia 1922 r. (Dz. Pr. str. 400);

d) rozporządzenie, wydane na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1109);

24) wszystkie nowele do przepisów, wyżej przytoczonych, z wyjątkiem wymienionych w art. 172 i 173.

Nadto tracą moc obowiązującą z dniem wejścia ustawy niniejszej w życie wszelkie inne przepisy dotychczasowe w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą — z wyjątkiem postanowień o opłatach

stemplowych, zawartych w umowach między państwowych, w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz należyciach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721, — w § 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1924 r. o zmianie ustroju Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 967), i w ustawie z dnia 25 listopada 1925 r. o popieraniu polskiej żeglugi morskiej (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 891).

Art. 172. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austriackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należyciach od przeniesień majątku pod tytułem darmym (Dz. P. P. Nr. 278) w brzmieniu, ustalonym w art. 43 i 44 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) wraz z §§ 12, 14 — 16 i 18 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r. (Dz. P. P. Nr. 74) w brzmieniu, ustalonym w art. 45 powołanej ustawy z 1920 r., oraz w § 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1901 r. (Dz. P. P. Nr. 74) w brzmieniu, ustalonym w art. 45 powołanej ustawy z 1920 r., oraz w § 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1114).

Do należyci od przeniesień majątku pod tytułem darmym stosuje się ogólne przepisy o należyciach stemplowych i bezpośrednich (§ 45 ustęp 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia).

W § 1 powołanego cesarskiego rozporządzenia otrzymuje punkt 3 ustępu 1 brzmienie następujące:

„Nabycie na podstawie kontraktu małżeńskiego, o ile przeniesienie majątku następuje w myśl kontraktu małżeńskiego dopiero na skutek śmierci jednego z małżonków; przepis ten nie tyczy się wspólności majątku na wypadek śmierci“.

§ 31 powołanego cesarskiego rozporządzenia uzupełnia się następującym punktem 5:

„5) ustanowienie posagu przez żonę (narzeczoną) lub przez inną osobę, nie obowiązana do ustanowienia posagu“.

Uchyla się ustęp 4 § 14 oraz § 18 powołanego cesarskiego rozporządzenia, jak również w § 45 tegoż rozporządzenia:

a) w ustępie 2: w punkcie 1 — zdanie ostatnie (dotyczące pozycji taryfowej 42); w punkcie 6 zdanie ostatnie (dotyczące pozycji taryfowych z 1862 r.); punkt 9;

b) ustęp 3.

Art. 173. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego zachowuje moc obowiązującą austriackie cesarskie rozporządzenie z dnia 15 września 1915 r. o należyciach sądowych (Dz. P. P. Nr. 279) w brzmieniu, ustalonym w art. 1 — 4 oraz 6 — 10 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562), z następującymi zmianami:

1) uchyla się:

a) §§ 13, 19 i 45 powołanego cesarskiego rozporządzenia;

b) następujące postanowienia taryfy, załączonej do tegoż rozporządzenia: uwagę 1 do pozycji 6; uwagę 1 do pozycji 7; uwagi 2 i 3 do pozycji 8; zdanie drugie uwagi do pozycji 9 i 10; zdanie drugie

uwagi 2 do pozycji 15; uwagę 3 do pozycji 15; uwagę do pozycji 20; uwagę 3 do pozycji 24;

2) uwaga 3 do pozycji 2 oraz uwaga 1 do pozycji 23 powołanej taryfy otrzymują brzmienie następujące:

„W razie sprzedaży licytacyjnej należy oprócz należitości w myśl pozycji niniejszej uiścić opłatę stemplową (rozdziały dziesiąty do trzy-nastego ustawy o opłatach stemplowych)“;

3) uwaga 1 do pozycji 8 oraz uwaga 1 do pozycji 24 powołanej ta-ryfy otrzymują brzmienie następujące:

„Niezależnie od zastosowania niniejszej pozycji taryfowej stosu-je się do ugody sądowej postanowienia art. 133 ustawy o opłatach stemplowych“;

4) do należitości sądowych, unormowanych powołanem cesar-skiem rozporządzeniem, będą stosowane ogólne przepisy o należyt-ościach stemplowych i bezpośrednich (§ 48 ces. rozp.) oraz § 50 tegoż rozporządzenia — z wyjątkiem punktów 3, 10 i 16.

Z przepisów, wymienionych w powołanym § 50 w punkcie 1, będą stosowane do należitości sądowych tylko ustępy 1 i 2 § 13 oraz §§ 20, 33, 47, 92, 93 i 97 austriackiej ustawy należitościowej z dn. 9 lutego 1850 r. (Dz. P. P. Nr. 50; z wymienionych w punkcie 4 tylko § 14 usta-wy z dnia 13 grudnia 1862 r. (Dz. P. P. Nr. 89) oraz § 2 uwag wstępnych do postanowień taryfowych wraz z § 1 rozporządzenia z dnia 26 maja 1875 r. (Dz. P. P. Nr. 83).

Uchyła się punkt 13 § 50 wraz z powołanym w tym punkcie § 9 art. 1 ustawy z dnia 27 lutego 1907 r. (Dz. P. P. Nr. 59).

Art. 11 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i załączników, wnoszonych do sądów i urzędów wy-miaru sprawiedliwości, a niewymienionych w taryfie, dołączonej do cesarskiego rozporządzenia z dnia 15 września 1915 r. (aust. Dz. P. P. Nr. 279), mają zastosowanie art. 140, 142 — 145 oraz 148 — 153 usta-wy o opłatach stemplowych.

Art. 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notariuszów — mają zasto-sowanie również do świadectw, niewymienionych w taryfie, dołączo-nej do cesarskiego rozporządzenia, a wydawanych stronom w ich spra-wach prywatnych przez sądy i urzędy wymiaru sprawiedliwości.

Poświadczenie zgodności z pierwowipsem odpisu, przeznaczonego do zbioru dokumentów księgi wieczystej, jest wolne od opłaty stemplo-wej.

Protesty weksli, czeków i innych dokumentów, sporządzone przez sąd, podlegają opłacie zasadniczej, równej co do wysokości takiej kwocie, jaka według taksy przypada za tę samą czynność notariuszo-wi, oraz opłacie dodatkowej w wysokości, przewidzianej w art. 159 ustawy o opłatach stemplowych. Jeżeli sądowi złożono dokument ce-lem sporządzenia protestu, a osoba, przeciw której protest miał być skierowany, uczyniła zadość wezwaniu, do niej wystosowanemu, i do protestu nie doszło, to od protokołu, stwierdzającego ten stan rzeczy, należy uiścić tylko połowę opłaty, przewidzianej w zdaniu poprzed-niem“.

Art. 174. Art. 74 przepisów tymczasowych o kosztach sądowych (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 284) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do podań i świadectw urzędowych w sprawach, nieobjętych art. 1 — 73, stosowane będą art. 140, 142 — 145, 148 — 154, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych — z wyłączeniem postanowień, które dotyczą notariuszów“.

Art. 175. Powództwa, oparte na art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 827), ulegają umorzeniu z urzędu, o ile nie zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem.

Art. 176. Wykonanie art. 162 i 163 powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Wykonanie innych postanowień niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami. Minister Skarbu wyda również przepisy przejściowe, niezbędne celem usunięcia kolizyj, które mogą powstać w sprawach poszczególnych na skutek wprowadzenia w życie ustawy niniejszej.

Art. 177. Minister Skarbu może zezwolić na odroczenie płatności opłaty, w szczególności na uiszczenie ratami. Może przytem w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, obniżyć odsetki za odroczenie (art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) lub zupełnie zwolnić od tych odsetek.

Minister Skarbu może przekazać uprawnienia powyższe izbom skarbowym.

Artykuł niniejszy będzie stosowany również do opłat stemplowych, które stały się wymagalne przed wejściem ustawy niniejszej w życie.

Art. 178. Minister Skarbu władny będzie — o ileby poszczególne przepisy ustawy niniejszej uległy zmianie — ogłosić w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nowy tekst ustawy z kolejną numeracją artykułów, niezależną od użytej w niniejszej ustawie.

Art. 179. Postanowienia rozdziałów pierwszego do dwudziestego dziewiątego ustawy niniejszej będą stosowane (o ile w art. 166 — 168 nie postanowiono inaczej) w tych przypadkach, w których pismo lub czynność prawną sporządzono po wejściu tej ustawy w życie.

Do pism, sporządzonych zagranicą, będzie stosowana ustawa niniejsza, jeżeli po jej wejściu w życie zaszły okoliczności, przewidziane w art. 21, 110 i 114.

Rozdział trzydziesty stosuje się do podań, otrzymanych po wejściu ustawy niniejszej w życie przez urząd państwowy, do którego je adresowano; rozdział trzydziesty pierwszy — do świadectw, wystawionych po wejściu tej ustawy w życie.

Art. 180. Ustawa z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie ustalenia wartości celem wymiaru opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 807) nie będzie stosowana do spraw, wszczętych na mocy tej ustawy, a nie rozstrzygniętych prawomocnie do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej. Minister Skarbu władny jest na prośbę podatników zezwalać na umorzenie opłat dodatkowych, wymierzonych na mocy powołanej ustawy, a nieuiszczonych do dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Art. 181. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 1927 r. z wyjątkiem punktów 20 i 21 art. 171 oraz art. 175, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej. Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące się zagranicy, stosują się również do obszaru Wolnego Miasta Gdańska.

Prezydent Rzeczypospolitej:

I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

K. Bartel.

Minister Skarbu:

C. Klarner.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski.

19.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 listopada 1926 r.

wydane: co do §§ 54—64, 68—73, 78—80, 96 i 97 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości; co do § 102 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych; co do §§ 107 i 175 w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu; co do § 122 w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej; co do §§ 123, 124, 167 i 168 w porozumieniu z Ministrem Komunikacji; co do §§ 99 — 101 oraz 103 — 106 w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych; co do §§ 163, 171 i 178 w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych — a zawierające przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych. *)

Na podstawie ustępu 2 art. 176 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zarządza się:

Objaśnienia wstępne.

§ 1. Arytkuły, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez określenia, oznaczają postanowienia ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

Paragrafy, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez określenia, oznaczają przepisy niniejszego rozporządzenia.

CZEŚĆ PIERWSZA.

Postanowienia ogólne.

Do art. 3¹⁾.

§ 2. Jeżeli osoba, przedstawiająca sądowi, notariuszowi lub innemu urzędowi państwowemu pismo, podlegające opłacie stemplowej,

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 123 z dn. 18/XII 1926 r., poz. 713.

¹⁾ Przepis przejściowy w § 182.

ale nieopłacone, usprawiedliwia nieuiszczenie tem, że przedstawione pismo jest wtóropisem, to celem usunięcia wątpliwości powinna udowodnić, że uiszczono opłatę od pisma pierwszego (art. 27 punkt 2 oraz art. 35, ustęp drugi; § 3).

To samo tyczy się odpisów i tłumaczeń, zaopatrzonych w zaświadczenie zgodności z pierwopisem przez osobę, która podpisała pierwopis (art. 3 punkt a) lub przedstawionych przez osobę, obowiązującą do uiszczenia opłaty od pierwopisu albo przez jej ustawowego zastępcę lub pełnomocnika (art. 3 punkt b) — jeżeli te odpisy lub tłumaczenia nie są zaopatrzone w dowód uiszczenia opłaty.

W razie nieudowodnienia: notariusz, mający siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, postąpi w sposób wskazany w art. 27 (punkcie 2) i w art. 28 (ustępach: drugim i trzecim); notariusz zaś, mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, jak również sąd lub inny urząd państwowy (na całym obszarze Państwa) zawiadomi urząd skarbowy (art. 35 ustawy oraz § 75 niniejszego rozporządzenia). Urząd skarbowy wymierzy na podstawie takiego zawiadomienia opłatę od pisma pierwszego (art. 33 punkt 3) oraz — o ile zachodzą warunki, wymienione w art. 42 — podwyżkę stemplową.

Odroczenie płatności (art. 22 i 177) ma przy stosowaniu art. 3 znaczenie takie samo, jak uiszczenie opłaty.

§ 3. Za dowód uiszczenia opłaty (§ 2) uważa się przedewszystkiem przedstawienie pierwopisu. Można też uiszczenie opłaty udowodnić w inny sposób np. zaświadczeniem notarialnem, sądowem i t. p.

Celem uprzedniego zapewnienia sobie dowodu uiszczenia opłaty można też przedstawić urzędowi skarbowemu (§ 16) pismo pierwsze wraz z wtóropisami, względnie odpisami. Urząd skarbowy — jeżeli stwierdzi, że pismo pierwsze jest zaopatrzone w dowód uiszczenia opłaty oraz że opłatę uiszczono w należnej wysokości — umieści na każdym wtóropisie oraz na każdym odpisie odpowiednie poświadczenie. Wykonania powyższej czynności urzędowej można zażądać od urzędu skarbowego bądź zapomocą podania bądź ustnie; podanie jest wolne od opłaty stemplowej (art. 142, punkt 26). Poświadczenie podlega opłacie stemplowej w wysokości 3 zł. (art. 154).

Do art. 4.

§ 4. Postanowienia ulgowe, zawarte w ustępie drugim art. 4 (w punkcie „a“ lub w punkcie „b“) stosuje się tylko pod warunkiem, że sporządzone pismo, stwierdzające pierwotny stosunek prawny i że opłata, należna od tego pisma została bądź uiszczona bądź odroczone na mocy art. 22 lub 177. Co do udowodnienia tego warunku obowiązują zasady, podane w §§ 2 i 3.

§ 5. Postanowienie, zawarte w art. 4 — w ustępie drugim, w punkcie b), — tyczy się w szczególności pism, stwierdzających: 1) zmianę terminu płatności długu (prolongacji pożyczki, resztującej ceny sprzedaży i t. p.), 2) obniżenie lub podwyższenie stopy procentowej, 3) zmianę miejsca, w którym zobowiązanie ma być wykonane.

Pisma wyżej wymienione — w razie istnienia warunków, określonych w § 4:

a) podlegają opłacie, przewidzianej w art. 139, gdy zostały sporządzone, albo uwierzytelnione sądownie lub notarialnie, albo zgłoszone do rejestracji (art. 1531, prawa cywilnego rosyjskiego, tom X, część I Zb. pr. ces. ros. wyd. z 1914 r.; art. 146 i 147 rosyjskiej ustawy notarialnej);

b) w innych wypadkach są wolne od opłaty.

§ 6. Do pisma, stwierdzającego umowę o przedłużenie stosunku prawnego, który gaśnie na skutek upływu czasu — np. do przedłużenia umowy o wydobywanie ciał kopalnych (art. 64), umowy o dostawę (art. 66, punkt 1; art. 67, punkt 1), dzierżawy lub najmu (art. 88), umowy o świadczenie usług (art. 90), umowy składu (art. 95), — nie stosuje się art. 4. Pismo takie podlega opłacie według zasad, dotyczących się umowy pierwotnej; wyjątek stanowi przedłużenie terminu trwania spółki; wówczas bowiem stosuje się art. 105 (ustęp przedostatni).

Do art. 8.

§ 7. Jeżeli papier wartościowy w ostatnich trzech dniach poprzedzających sporządzenie czynności prawnej, nie był notowany na żadnej giełdzie polskiej, to podatnik winien podać wartość papieru (art. 6, ustęp drugi oraz art. 7 ustęp ostatni). Urząd skarbowy przyjmie jednak wartość w kwocie wyższej od podanej przez podatnika i wymierzy opłatę dodatkową (art. 33, punkt 3), jeżeli wartość wyższą stwierdza opinia izby handlowo-przemysłowej, przez urząd skarbowy zasiągnięta.

Opinia którejkolwiek izby handlowo-przemysłowej, mającej siedzibę w Polsce, przedstawiona przez podatnika, a stwierdzająca wartość z daty, która poprzedza dzień sporządzenia czynności prawnej nie więcej jak na miesiąc, obowiązuje wszystkie organa urzędowe, powołane do ustalania wysokości opłat stemplowych (art. 17 i 33).

§ 8. Przepis art. 8, według którego wartość papierów wartościowych i walut zagranicznych oblicza się na podstawie kursu giełdowego z dnia, poprzedzającego sporządzenie czynności prawnej (względnie na podstawie kursu najniższego z trzech dni, poprzedzających sporządzenie czynności prawnej), stosuje się również do papierów wartościowych i walut wymienionych w pismach, sporządzonych zagranicą (art. 5). Data wprowadzenia pisma (względnie odpisu lub tłumaczenia) do Polski (art. 21) nie ma znaczenia przy obliczeniu wartości.

Do art. 9.

§ 9. Jeżeli rozmiar świadczenia, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być przy sporządzeniu pisma oznaczony za cały czas trwania zobowiązania, ale jest oznaczony za jednostkę czasu (rok, miesiąc i t. p.), to nie stosuje się art. 9, lecz ma zastosowanie art. 10.

Do art. 10.

§ 10. Jeżeli przy długi rentowym (art. 10, ustęp przedostatni) suma wykupu (§ 1199, ustęp drugi, kodeksu cywilnego niemieckiego)

jest wyższa od kwoty, obliczonej według ustępów pierwszego i drugiego artykułu 10, to za podstawę wymiaru bierze się sumę wykupu (jako wartość podaną przez podatnika; art. 6, ustęp drugi).

Do art. 11.

§ 11. Postanowienie artykułu 11, powołujące ustęp drugi artykułu 9, stosuje się do przypadków, w których znana jest najniższa ilość świadczenia, przypadająca za jeden rok. W takim razie podatnik może żądać, aby opłatę tymczasową pobrano narazie od iloczynu wynikającego z pomnożenia minimum rocznego przez 5.

Jeżeliby jednak w ciągu pewnego roku wykonano więcej, niż umówione minimum roczne, to podatnik ma po upływie tego roku (w terminie, ustalonym przez urząd skarbowy w myśl art. 22) zapłacić odpowiednią kwotę, uzupełniającą opłatę tymczasową.

Po upływie pierwszego pięciolecia należy uiścić — w terminie, ustalonym przez urząd skarbowy — drugą ratę opłaty tymczasowej — i t. d.

Do art. 12.

§ 12. Normy o szacunku prawnym, przewidziane w ustępie pierwszym artykułu 12, zostaną wydane osobnem rozporządzeniem.

Stosowanie przepisów, zawartych w pierwszym zdaniu ustępu trzeciego oraz w ustępie ostatnim, nie jest uzależnione od wydania rzeczonych norm.

§ 13. Punkt 4 ustępu ostatniego artykułu 12 nie tyczy się prawa, wynikającego z umowy przygotowawczej (art. 134) lub z oferty.

Jeżeli więc właściciel nieruchomości (A) zawarł z osobą B umowę przygotowawczą, w której zobowiązał się sprzedać swą nieruchomość w przyszłości osobie B i następnie B sprzedaje osobie C swoje prawo, wynikające z umowy przygotowawczej, to umowa między B i C podlega — jako umowa o sprzedaż rzeczy ruchomej — opłacie w wysokości 1% (art. 53, punkt 3 i art. 66, punkt 1).

Również gdy właściciel nieruchomości (A) złożył osobie B wiążącą go do pewnego terminu ofertę w przedmiocie sprzedaży nieruchomości i następnie B sprzedaje osobie C swoje prawo, wynikające z oferty, to sprzedaż ta podlega opłacie w wysokości 1%.

§ 14. Znaczenie punktu 5 ustępu ostatniego art. 12 wyjaśniają następujące przykłady:

1) Cały spadek, obejmujący między innymi nieruchomość, przeszedł na jednego spadkobiercę, ustawowego lub testamentowego (w zakresie kodeksu cywilnego francuskiego: na jednego legatarjusza ogólnego). Następnie spadkobierca (legatarjusz ogólny) sprzedaje nieruchomość spadkową.

Od tej sprzedaży należy się opłata w wysokości 4% (art. 52, punkt 1 i art. 58).

2) Spadkodawca testamentem zapisał (legował) komuś pewną oznaczoną nieruchomość oraz pewne oznaczone ruchomości. Następnie zapisobierca (legatarjusz) sprzedaje ową nieruchomość.

Również od tej sprzedaży należy uiścić opłatę w wysokości 4% (art. 52, punkt 1 i art. 58).

3) Spadek składa się z trzech nieruchomości, których wartość ogólna wynosi 200.000 zł. oraz z rzeczy ruchomych wartości 100.000 zł. Spadek ten przeszedł na cztery osoby jako na spadkobierców ustawowych. Następnie jeden z tych spadkobierców, którego udział w spadku wynosi $\frac{1}{4}$, sprzedaje cały swój udział osobie, która nie należy do współspadkobierców.

Umowa sprzedaży zostaje zawarta przed dokonaniem działu majątku spadkowego; przedmiotem sprzedaży jest zatem $\frac{1}{4}$ idealna część.

Od tej sprzedaży należy uiścić: opłatę w wysokości 4% od 50.000 zł. t. j. od czwartej części wartości rzeczy nieruchomości (art. 52, punkt 1 i art. 58) oraz w wysokości 1% od 25.000 zł. t. j. od czwartej części wartości rzeczy ruchomych (art. 66, punkt 1).

Przy wszystkich trzech przykładach jest bez znaczenia, czy w chwili zawarcia umowy sprzedaży jest jeszcze spadkodawca zapisany w księdze wieczystej (art. 165) jako właściciel lub czy w księdze tej uwidoczniło się przejście na spadkobierców.

Również jest bez znaczenia: a) na obszarze obowiązywania prawa cywilnego rosyjskiego (tom X cz. I Zb. pr. ces. ros.) — czy sprzedaż nastąpiła po zatwierdzeniu spadkobrania z prawa (art. 1408 ros. ustawy postępowania sądowego cywilnego) względnie po zatwierdzeniu testamentu (art. 1060 — 1066¹⁴, prawa cywilnego rosyjskiego), czy przed niem; b) na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego austriackiego — czy sprzedaż nastąpiła po wydaniu dekretu dziedzictwa (§ 174 ces. patentu o postępowaniu niespornem z dnia 9 sierpnia 1854 r. austr. Dz. P. P. Nr. 208), czy przedtem; c) na obszarze obowiązywania kodeksu cywilnego niemieckiego — czy sprzedawca posiada poświadczenie dziedziczenia (§ 2353 powołanego kodeksu), czy go jeszcze nie otrzymał.

Do art. 13.

§ 15. Art. 13 stosuje się również, gdy pismo dotyczy się dwu lub więcej przedmiotów, z których jedne podlegają opłacie, inne są wolne od opłaty.

Do art. 17 i 18.

a) Urzędy skarbowe.

§ 16. Ilekroć w ustawie o opłatach stemplowych lub w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „urzędzie skarbowym“, to do wykonywania odnośnych czynności urzędowych są powołane: a) poza obszarem województwa śląskiego — urzędy opłat stemplowych (§ 179) w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Warszawie i Wilnie; urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych „dla miasta Bydgoszczy“, „dla miasta Lublina“ i „dla miasta Równego“ oraz urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, mające siedzibę poza wymienionymi dziewięciu miastami; b) na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego — urząd opłat stemplowych (§ 179) w Katowicach; c) na obszarze powiatów bielskiego i cieszyńskiego (województwa śląskiego) — urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych: w Bielsku, względnie w Cieszynie.

b) Sposób uiszczenia opłat stempłowych.

§ 17. Opłatę stempłową bez względu na jej wysokość należy uiszczyć gotówką:

a) w razie wymierzenia przez notariusza mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki (art. 27, 28 i 161 albo

b) przez kancelarję sądową (art. 30 i 31);

c) w razie wymierzenia przez urząd skarbowy (§ 16) zapomocą nakazu płatniczego (art. 33, punkty 2 i 3);

d) gdy świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma i nie jest też znana najniższa ilość świadczenia ani też nie zostaje wypłacona zaliczka (art. 9, ustęp pierwszy, oraz art. 22);

e) o ile chodzi o drugą i każdą następną ratę opłaty w przypadkach, w których przy wartości nieokreślonej (punkt d niniejszego paragrafu) obliczono pierwszą ratę według ilości najniższej lub według zaliczki (art. 9, ustęp drugi), jak również w przypadkach w których ustalenie podstawy wymiaru następuje co pięć lat (art. 10, punkt e oraz art. 11);

f) od aktu wywłaszczenia, jeżeli suma odszkodowania została ustalona orzeczeniem sądu lub władzy administracyjnej (art. 61);

g) od karty umowy, sporządzonej przez maklera przysięgłego, a dotyczącej się tranzakcji giełdowej, zawartej na giełdzie towarowej (art. 67, ustęp ostatni; art. 71, ustęp trzeci; art. 25);

h) od licytacji, dokonanej przez przedsiębiorcę, zawodowo zajmującego się licytacjami (art. 71, ustępy: drugi i trzeci; art. 25);

i) od obrotu papierów wartościowych (art. 75, 76, 78 i 79), o ile do uiszczenia jest obowiązany makler przysięgły lub osoba, wykonująca czynności bankierskie (art. 80, ustęp trzeci; art. 25);

j) od umowy o najem skrzynki depozytowej (art. 89 i 25);

k) od biletów lub innego dokumentu, uprawniającego do jazdy stakiem morskim (art. 92 i 25);

l) od wpłat i wypłat z tytułu stosunków ubezpieczeniowych (art. 96, 100 i 25);

m) od uchwały o powiększeniu kapitału zakładowego spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej (art. 102, ustęp przedostatni);

n) od wpłat na udziały, dokonanych przez członków spółdzielni (art. 103 i 25);

o) od obligacyj, wypuszczonych w Polsce (art. 114, ustęp drugi; art. 25);

p) w przypadkach, w których władza skarbową zezwoliła na uiszczenie opłat stempłowych gotówką (art. 25, ustęp trzeci; art. 116, ustęp drugi).

§ 18. Poza przypadkami wymienionymi w § 17, uiszcza się opłatę w sposób następujący:

a) w razie wymierzenia przez sądowy organ wykonawczy (kormornika; art. 30 i 31) — przez złożenie do rąk tego organu bądź gotówki bądź znaczków stempłowych;

b) od kolejowych dokumentów przewozowych — gotówką lub znaczkami stempłowymi, według zasad, podanych w § 124;

c) od zagranicznych papierów obiegowych (art. 110 i 114) znaczkami stempłowymi lub gotówką według zasad, podanych w §§ 147 i 149;

d) od pierwszego indosu na składowym dowodzie zastawniczym (warrantie; art. 115, ustęp ostatni) — znaczkami stempłowymi lub gotówką, według zasad, podanych w § 151;

e) od weksli — przez użycie blankietu urzędowego, względnie też zapomocą znaczków stempłowych lub gotówką, według zasad, podanych w §§ 155 — 157;

f) opłaty od podań i świadectw — bez względu na wysokość — bądź znaczkami stempłowymi bądź gotówką (art. 151 i 161);

g) wszystkie inne opłaty mają być uiszczone znaczkami stempłowymi — gdy nie przewyższają 50 zł. Wyższe niż 50 zł., lecz nie przewyższające 100 zł., mogą być uiszczone bądź znaczkami stempłowymi bądź gotówką; przewyższające 100 zł. tylko gotówką.

§ 19. Jeżeli w przypadku, wymienionym w punkcie „g“ §-u 18, opłata ma być uiszczona znaczkami stempłowymi, lub zostaje uiszczona w ten sposób na skutek wyboru, dokonanego przez podatnika, to zasadniczo podatnik może bądź sam skasować znaczki stempłowe (kasowanie prywatne; art. 23, punkt a; § 33) bądź żądać skasowania urzędowego.

Celem skasowania urzędowego należy pismo przedstawić urzędowi skarbowemu (§ 16; art. 23, punkt „b“ oraz art. 29). Skasowania urzędowego mogą dokonać notariusze w przypadkach następujących: na całym obszarze Państwa — co do weksli (art. 124), przekazów, wystawionych w Polsce, a przenośnych zapomocą indosu (art. 127, ustęp pierwszy) oraz czeków (art. 128, ustęp pierwszy), notariusze zaś mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, nadto — co do aktów notarialnych (nie wyłączając dokumentów prywatnych, którym nadano formę aktu notarialnego), oraz tych pism, na których notariusz uwierzytelnia podpis lub znak ręczny (art. 29, ustęp ostatni).

O ile zaś w przypadku, wymienionym w punkcie „g“ §-u 18, opłata ma być uiszczona gotówką lub zostaje uiszczona gotówką na skutek wyboru, dokonanego przez podatnika, to zasadniczo podatnik może bądź wnieść do kasy skarbowej sumę, którą sam obliczył (art. 24, punkt a oraz § 38) bądź przedstawić pismo urzędowi skarbowemu (§ 16) celem dokonania wymiaru urzędowego (art. 24, punkt b oraz § 37).

Od zasad powyższych zachodzą następujące wyjątki:

1) Podatnik winien obliczyć opłatę sam (a zatem nie może przedstawić pisma urzędowi skarbowemu celem dokonania wymiaru urzędowego), gdy chodzi o opłatę:

a) od pisma, wydanego z księgi grzbietowej (§§ 46 i 47);

b) od pełnomocnictwa (art. 111, ustęp przedostatni);

c) od pisma, stwierdzającego przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankierskimi (art. 118);

d) od wyciągu z rachunku bieżącego (art. 119);

e) od przekazu, który nie może być przeniesiony zapomocą indosu oraz od przekazu przenośnego zapomocą indosu, a wystawionego za granicą (art. 127, zdanie ostatnie);

f) od zlecenia wypłaty, która ma być wykonana przez samego wystawcę lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy (art. 128, zdanie ostatnie);

g) od pokwitowania (art. 138).

2) Podatnik winien przedstawić pismo urzędowi skarbowemu celem dokonania wymiaru urzędowego (a zatem nie może obliczyć opłaty sam), gdy chodzi o opłatę: a) od orzeczenia sądu polubownego (art. 60 oraz art. 132, ustęp ostatni), b) od zagranicznych papierów wartościowych (art. 110; art. 114, ustęp przedostatni).

e) Znaki stemplowe.

§ 20²⁾. Istnieje 12 kategorii znaczków stemplowych, a mianowicie: ze złotych 50, 20, 10, 5, 3, 2 i 1 oraz za groszy: 50, 40, 30, 20 i 10.

Znaczki stemplowe za złotych: 50, 20 i 10 są sporządzone według następującego wzoru: w ramce o wymiarze 20 × 25 mm. znajduje się pośrodku medaljon z orłem polskim umieszczonym na tle z poziomych linii równoległych; orzeł jest obramowany wieńcem z liści laurowych. Dokola wieńca są rozmieszczone: w narożach — cztery małe okrągłe tarcze, zawierające liczby — które wylaniają się z tła i wskazują wartość znaczka — a po bokach słowo „ZŁOTYCH“ umieszczone czterokrotnie na rozwiniętych wstęgach. U dołu znajduje się rozwinięta wstęga z napisem „OPLATA STEMPOWA“.

Podłożem rysunku, wyżej opisanego (właściwego znaku stemplowego) jest siatka, która wychodzi poza ramy właściwego znaku stemplowego i otacza go ze wszystkich stron. Zarówno właściwy znak stemplowy jak otaczające go części siatki są pokryte pionowymi linjami równoległymi.

Znacki stemplowe za złotych: 50, 20 i 10 są trójkolorowe.

Na wszystkich tych znaczkach pionowe linje równoległe są koloru czarnego; dalsze dwa kolory są następujące:

Kategoria wartości	Kolor właściwego znaku stemplowego	Kolor siatki
50 zł.	fioletowy	szaro-oliwkowy
20 zł.	zielony	szaro-oliwkowy
10 zł.	czerwony	szaro-fioletowy

Znaczki stemplowe za złotych: 5, 3, 2 i 1 oraz wszystkie znaczki groszowe są sporządzone według następującego wzoru: w ramce o wymiarze 20 × 25 mm., złożonej z kolumniek w stylu renesansowym, znajduje się pośrodku medaljon z godłem Państwa (orłem białym). Medaljon przedstawia tarczę owalną, otoczoną ramką w stylu renesansowym, ozdobioną u podstawy gałązkami laurowymi. W każdym narożu nad medaljonem jest umieszczona mała okrągła tarcza, zawierająca liczbę, względnie liczby, które wylaniają się z tła i wskazują wartość znaczka. Między temi dwiema tarczami znajduje się napis „ZŁOTYCH“ względnie „ZŁOTE“ lub „ZŁOTY“ lub „GROSZY“. Pod medaljonem znajduje się rozwinięta wstęga z napisem „OPLATA STEMPOWA“.

Przy wszystkich znaczkach, wymienionych w ustępie poprzednim, z wyjątkiem znaczków za 20 gr. i 10 gr. podłożem rysunku wyżej opisanego (właściwego znaku stemplowego) jest siatka, która wychodzi poza ramy właściwego znaku stemplowego i otacza go ze wszystkich stron.

²⁾ Przepis przejściowy w § 184.

Znaczki za 20 gr. i za 10 gr. są jednokolorowe, a mianowicie: 20-groszowe są w kolorze zielonym, a 10-groszowe w kolorze pomarańczowym

Inne kategorie, wymienione w ustępie piątym niniejszego paragrafu, są dwukolorowe; kolory są następujące:

Kategoria wartości	Kolor właściwego znaku stemplowego	Kolor siatki
5 zł.	ciemno-brązowy	niebieski
3 zł.	fioletowo-niebieski	zielony
2 zł.	fioletowo-czerwony	różowy
1 zł.	ciemno-brązowy	żółty
50 gr.	ciemno-zielony	jasno-zielony
40 gr.	ciemno-niebieski	jasno-niebieski
30 gr.	czerwony	piaskowy

§ 21³⁾. Znaczki stemplowe oraz urzędowe blankiety wekslowe (§ 155) sprzedają kasy skarbowe oraz „dystrybutorzy znaków stemplowych“

Dystrybutorami są: 1) sklepy tytoniowe (§ 3 rozporządzenia z dnia 20 marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 285), na które urząd skarbowy (§ 16) nałożył obowiązek prowadzenia sprzedaży znaków stemplowych (§ 12 powołanego rozporządzenia), lub których właściciele oświadczyli urzędowi skarbowemu, że zamierzają znaki stemplowe sprzedawać i otrzymali od urzędu skarbowego stwierdzenie tego oświadczenia.

2) osoby, którym urząd skarbowy (§ 16) udzielił zezwolenia na tę sprzedaż

Zezwolenie na sprzedaż znaków stemplowych (punkt 2) nie może być udzielone:

a) obcokrajowcom,

b) osobom, które według prawa cywilnego nie posiadają zdolności do zobowiązania się, lub którym nie służy prawo rozporządzania swym majątkiem,

c) osobom, przeciw którym toczy się postępowanie karno-sądowe z powodu przestępstwa, popełnionego w celu zysku albo postępowanie karno-skarbowe z powodu naruszenia przepisów o cłach lub o monopoliach państwowych lub z powodu sprzedaży znaków stemplowych po cenie wyższej niż oznaczona przez władzę skarbową (art. 39, ustęp pierwszy, oraz § 26), jak również osobom, skazanym za którekolwiek z przestępstw wyżej wymienionych, jeżeli od czasu wykonania kary nie upłynęły jeszcze trzy lata,

d) osobom, którym z powodu nieprawidłowości lub niedbalstwa odebrano prawo prowadzenia przedsiębiorstwa, do którego wymagane jest zezwolenie władzy skarbowej — jeżeli od czasu odebrania nie upłynęły jeszcze trzy lata.

Do podania o zezwolenie na sprzedaż znaków stemplowych należy załączyć: świadectwo, stwierdzające, że petent jest pełnoletni, świadectwo, z którego wynika, że petent jest obywatelem Państwa Polskiego oraz świadectwo moralności, wystawione nie dawniej, jak przed dwoma miesiącami przez organ policyjny lub gminny, właściwy według miejsca zamieszkania petenta.

³⁾ Przepis przejściowy w § 185.

§ 22. Dystrybutor znaków stemplowych ma oznaczyć lokal sprzedaży na zewnątrz wyraźnym i łatwo dostrzegalnym napisem, którego treść ma odpowiadać zakresowi sprzedaży (np. „Sprzedaż znaczków stemplowych“ względnie „Sprzedaż blankietów wekslowych“ lub „Sprzedaż znaczków stemplowych i blankietów wekslowych“). Dystrybutor jest obowiązany mieć na składzie poszczególne rodzaje i kategorie znaków stemplowych w ilości, odpowiadającej zapotrzebowaniu; jest obowiązany przestrzegać wskazówek urzędu skarbowego, dotyczących się sprzedaży znaków stemplowych.

Jeżeli dystrybutor nie przestrzega postanowień niniejszego paragrafu, a upomnienie z strony urzędu skarbowego nie wywarło skutku, to urząd skarbowy może bądź nałożyć na dystrybutora karę pieniężną, przewidzianą w art. 43, bądź odebrać mu prawo sprzedaży (§ 24).

§ 23. Dystrybutor zaopatruje się w znaki stemplowe w tej kasie skarbowej, w której okręgu wykonywa sprzedaż. Jeżeli w danej miejscowości dwie lub więcej kas skarbowych wydają znaki stemplowe, to urząd skarbowy wskazuje dystrybutorowi jedną z nich.

Kasa skarbową wydaje dystrybutorowi znaki stemplowe za gotówkę po potrąceniu prowizji w wysokości 3%. W tym celu dystrybutor względnie osoba, przezeń wysłana, składa kasie skarbowej zamówienie, sporządzone na formularzu według załączonego wzoru 1; kasa skarbową wydaje dystrybutorowi formularz bezpłatnie. W razie jednoczesnego poboru dwóch lub trzech rodzajów znaków stemplowych (znaczków stemplowych, blankietów weksli trasowanych, blankietów weksli własnych) należy co do każdego rodzaju sporządzić osobne zamówienie. Dystrybutor, składający zamówienie — jeżeli nie jest znany właścicielowi funkcyjniejszemu kasy skarbowej — ma okazać zawiadomienie o decyzji urzędu skarbowego, przewidzianej w § 21 (decyzji bądź nakładającej obowiązek sprzedaży znaków stemplowych, bądź stwierdzającej oświadczenie właściciela sklepu tytoniowego o zamiarze sprzedawania znaków stemplowych, bądź zezwalającej na sprzedaż osobie, która nie prowadzi sklepu tytoniowego). Jeżeli zamówienie składa nie dystrybutor, ale osoba, przezeń wysłana, to wydanie znaków stemplowych nastąpi tylko za okazaniem owego zawiadomienia.

§ 24. Prawo sprzedaży znaków stemplowych gaśnie:

- 1) co do sklepów tytoniowych (§ 21, punkt 1):
 - a) gdy ustało prawo prowadzenia sklepu tytoniowego,
 - b) jeżeli urząd skarbowy na wniosek właściciela sklepu tytoniowego zwolnił go od obowiązku sprzedaży znaków stemplowych,
- 2) co do innych dystrybutorów:
 - a) w razie śmierci dystrybutora,
 - b) z chwilą otwarcia konkursu do majątku dystrybutora (ogłoszenie upadłości dystrybutora),
 - c) z chwilą wydania orzeczenia sądowego, uznającego dystrybutora niewłasnowolnym,
 - d) na skutek wypowiedzenia (bez podania powodów) ze strony urzędu skarbowego lub ze strony dystrybutora. W tym przypadku prawo sprzedaży ustaje z upływem miesiąca od dnia doręczenia wypowiedzenia; jeżeli wypowiedział urząd skarbowy, to może na wniosek dystrybutora przedłużyć termin, w którym prawo sprzedaży ustaje, do trzech miesięcy,

e) na skutek odebrania prawa sprzedaży.

Urząd skarbowy odbiera prawo sprzedaży, jeżeli zaszła lub ujawniła się okoliczność, która w myśl § 21 stanowi przeszkodę zezwolenia na sprzedaż; może też zarządzić odebranie prawa sprzedaży, gdy dystrybutor mimo upomnienia nie przestrzega postanowień § 22. lub gdy z innych przyczyn nie zasługuje na zaufanie. Decyzja, odbierająca prawo sprzedaży, ma być umotywowana. Prawo sprzedaży ustaje z dniem doręczenia zawiadomienia o decyzji.

§ 25. Od decyzji urzędu skarbowego, odmawiającej zezwolenia na sprzedaż znaków stemplowych lub odbierającej uprawnienie do sprzedaży (§ 24, punkt 2e), można wnieść odwołanie (art. 46 i 47).

§ 26. Znaczkii stemplowe oraz blankiety wekslowe nie mogą być sprzedawane po cenie wyższej od kwoty opłaty stemplowej, wyrażonej w znaku stemplowym. Winni naruszenia tego przepisu ulegają karze pieniężnej, przewidzianej w ustępie pierwszym art. 39.

§ 27. Osobom, niewymienionym w ustępie pierwszym § 21, nie wolno trudnić się sprzedażą znaków stemplowych. Winni naruszenia tego przepisu ulegają karze pieniężnej, przewidzianej w art. 43.

Do art. 21.

§ 28. Jeżeli ustawowy zastępca lub pełnomocnik osoby, obowiązany do uiszczenia opłaty stemplowej od pisma, sporządzonego zagranicą, złożył odpis w myśl ustępu przedostatniego art. 21 i zarazem przedstawił oryginał owego pisma lub drugi odpis, to na jego żądanie urząd skarbowy umieści na oryginale, względnie na drugim odpisie, zaświadczenie o zgłoszeniu. To zaświadczenie polega na umieszczeniu pieczęci wpływu i zaopatrzeniu jej w podpis z wymienieniem stanowiska służbowego.

Zaświadczenie takie jest wolne od opłaty stemplowej (art. 160, punkt 2).

Ustawowy zastępca lub pełnomocnik, który nie spełnił obowiązku przewidzianego w ustępie przedostatnim art. 21, ulega karze pieniężnej w myśl art. 43.

Do art. 22.

§ 29. Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma, ale jest znana najniższa ilość świadczenia albo jeżeli zostaje wypłacona zaliczka (art. 9, ustęp drugi), to opłatę tymczasową, obliczoną według zaliczki, należy uiszczyć w myśl zasad ogólnych, stosowanych przy opłatach, których wysokość może być ustalona ostatecznie już przy sporządzeniu pisma (art. 20, 21, 23, 24, 27, 28, 29; art. 30 punkt 3; art. 31, 32). Od obowiązku tego nie zwalnia zgłoszenie, dokonane w myśl art. 22.

To samo tyczy się opłaty stemplowej za pierwsze pięciolecie — w przypadku, przewidzianym w punkcie e) artykułu 10, jak również gdy podatnik skorzysta z prawa, które mu służy na mocy art. 11.

Uiszczenie opłaty stemplowej — o ile następuje drogą skasowania znaczków stemplowych przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b) lub gotówką na mocy wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24,

punkt b) — może być dokonane jednocześnie ze zgłoszeniem w myśl art. 22.

§ 30. Jeżeli podatnik — przy zgłoszeniu w myśl art. 22 — złożył pierwopis i odpis lub dwa odpisy (bez pierwopisu), to urząd skarbowy zaświadcza — na pierwopisie względnie na jednym z odpisów — zgłoszenie oraz odroczenie płatności.

Następnie urząd skarbowy zwraca podatnikowi pierwopis względnie ten odpis, na którym umieścił zaświadczenie.

Zaświadczenie jest wolne od opłaty stempłowej (art. 160, punkt 2).

§ 31. Zarówno w przypadku, gdy pismo zgłosił podatnik jak również w razie zgłoszenia przez notariusza (art. 28, ustęp piąty oraz art. 29) lub przez kancelarję sądową (art. 30, punkt 3; art. 31) urząd skarbowy sporządza pisemną decyzję co do terminów, w których mają być uiszczone poszczególne raty, oraz co do sposobu obliczenia rat i zawiadomienie o tej decyzji doręcza podatnikowi.

Podatnik winien poszczególne raty uiszczać gotówką, bez wymiaru urzędowego (§ 38), w terminach, wyznaczonych w decyzji urzędu skarbowego.

W ciągu tygodnia po uiszczeniu (względnie po przesłaniu zapomocą przekazu pocztowego) ma podatnik zawiadomić o uiszczeniu raty urząd skarbowy — pisemnie lub ustnie — powołując się na jego decyzję oraz określając czynność prawną, stwierdzoną pismem, którego dotyczy się opłata.

W zawiadomieniu tym podatnik ma podać:

1) sposób uiszczenia (czy uiszczył bezpośrednio w kasie skarbowej, a mianowicie w której, czy przez Pocztową Kasę Oszczędności, względnie zapomocą przekazu pocztowego i na rachunek której kasy), 2) datę uiszczenia względnie wysłania przekazem, 3) w razie uiszczenia bezpośrednio w kasie skarbowej: pozycję dziennika przychołu, wymienioną w pokwitowaniu, 4) na podstawie jakich danych obliczył odpisną ratę oraz 5) czy i w jakiej wysokości dokonał potrącenia opłaty tymczasowej (§ 29).

Podanie do urzędu skarbowego, którem podatnik zawiadamia o uiszczeniu raty, jest wolne od opłaty stempłowej (art. 142, punkt 1).

§ 32. Jeżeli podatnik w przypadku, przewidzianym w art. 9, nie zgłosił urzędowi skarbowemu w przepisany terminie pisma, podlegającego opłacie, to należy wymierzyć:

a) podwyżkę stempłową (art. 42), jeżeli w dniu, w którym władza skarbową dowiedziała się o tem piśmie (art. 35, 36 i 38) było już możliwe ustalenie podstawy wymiaru w całości lub w części;

b) karę pieniężną, przewidzianą w art. 43, jeżeli w owym dniu ustalenie podstawy wymiaru nie było możliwe nawet w części.

Ani podwyżka stempłowa, ani kara pieniężna nie będą wymierzone, gdy chodzi o pismo, sporządzone przed notariuszem lub sądem (gdyż pismo takie ma zgłosić urzędowi skarbowemu notariusz względnie kancelarja sądowa) lub o pismo, stwierdzające umowę, zawartą przez urząd państwowy (gdyż pismo takie wogóle nie ma być zgłoszone). Podatnikowi, który nie uiszczył raty w terminie, oznaczonym decyzją urzędu skarbowego (§ 31), należy wymierzyć podwyżkę stempłową (art. 42), bez względu na to, czy pismo zgłosił podatnik, czy notariusz, lub kancelarja sądowa.

Do punktu a) artykułu 23.

§ 33. Skasowanie znaczków stemplowych przez samego podatnika (kasowanie prywatne) ma być dokonane zasadniczo drogą przepisania znaczków początkowymi lub końcowymi wyrazami pisma.

W tym celu należy przed podpisaniem pisma nakleić znaczki stemplowe w niezapisanym jeszcze miejscu, przeznaczonym dla wiersza pierwszego lub ostatniego; o ileby znaczki, w ten sposób umieszczone, a zajmujące całą szerokość wiersza pierwszego względnie ostatniego, nie wystarczały do uiszczenia opłaty, należy nakleić dalsze znaczki poniżej wiersza pierwszego, względnie powyżej wiersza ostatniego — w miejscu jeszcze niezapisanym.

Przepisanie zapomocą podpisów jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy pismo, które podlega opłacie, stwierdza umowę i jest zaopatrzone w dwa lub więcej podpisów stron; przepisanie ma nastąpić temi podpisami, które stwierdzają umowę; jest prawidłowym tylko wówczas, gdy każdy podpis przechodzi przez wszystkie znaczki.

Nie jest dopuszczalne: a) przepisanie zapomocą jednego tylko podpisu, b) przepisanie zapomocą podpisów osób, które nie są stronami w umowie, c) przepisanie zapomocą takich podpisów stron, które nie stwierdzają zawarcia umowy, lecz umieszczone zostały dodatkowo (poza podpisami, stwierdzającymi zawarcie umowy), jedynie celem skasowania znaczków stemplowych. (Jeżeli pismo jest zaopatrzone tylko w jeden podpis, to skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić przez przepisanie ich początkowymi lub końcowymi wyrazami pisma).

W niektórych przypadkach dozwolone jest również kasowanie prywatne znaczków stemplowych, umieszczonych poza tekstem pisma, — a mianowicie przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem albo firmą. Ten sposób kasowania może być zastosowany, gdy chodzi o opłatę: od rachunku lub innego pisma, stwierdzającego wykonanie umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej (art. 74, ustęp trzeci) albo wykonanie umowy o świadczenie usług (art. 90, ustęp drugi); od dokumentów przewozowych, dotyczących się przesyłek kolejowych do stacyj zagranicznych oraz przesyłek niekolejowych (art. 93 oraz ustęp ostatni §-u 124 i § 125); od pełnomocnictwa (art. 111, ustęp przedostatni); od pisma, stwierdzającego przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie (art. 118); od wyciągu z rachunku bieżącego (art. 119); od przekazu, który nie może być przeniesiony zapomocą indosu oraz od przekazu, przenośnego zapomocą indosu, a wystawionego zagranicą (art. 127, zdanie ostatnie); od przewidzianego w art. 128 (ustępie drugim) zlecenia wypłaty, która ma być wykonana przez samego wystawcę lub przez inny oddział przedsiębiorstwa wystawcy; od pokwitowania (art. 138 — wreszcie od obligu, stwierdzającego otrzymanie pożyczki od spółdzielni, której Minister Skarbu zezwolił na kasowanie znaczków stemplowych w sposób powyższy (art. 116, ustęp ostatni).

Do punktu b) art. 23 i punktu b) art. 24.

§ 34. Celem wymierzenia opłaty stemplowej przez urząd skarbowy (art. 33, punkt 1; art. 23, punkt b; art. 24, punkt b) należy przedstawić temu urzędowi pismo, podlegające opłacie, już podpisane, lub odpis tego pisma.

Nie będzie dokonany wymiar urzędowy w razie przedstawienia papieru niezapisanego albo papieru, zaopatrzonego jedynie w podpis, tekstu niepodpisanego albo tekstu (choćby podpisanego), w którym pozostawiono luki.

Urząd skarbowy umieszcza na przedstawionem mu piśmie, pieczęć wpływu; jeżeli pismo składa się z dwu lub więcej arkuszy, to pieczęć wpływu ma być umieszczona na każdym arkuszu. Urząd skarbowy nie umieszcza pieczęci wpływu na zagranicznych papierach obiegowych, obligacjach na zlecenie, warrantach, wekslach, przekazach i czekach (§§ 147, 150, 151, 156 i 159).

§ 35. Funkcjonariusz, który dokonał wymiaru, oznajmia płatnikowi ustnie wysokość opłaty i ewentualnie też podwyżki (art. 42) i zarazem w myśl punktu „g“ §-u 18 (względnie w myśl §§ 147 i 149):

a) wzywa płatnika do dostarczenia znaczków stemplowych — jeżeli kwota wymierzona nie przewyższa 50 zł. (przy zagranicznych papierach obiegowych — 100 zł.),

b) zapytuje płatnika, czy chce uiścić opłatę znaczkami stemplowymi czy gotówką — jeżeli kwota wymierzona (nie od zagranicznego papieru obiegowego, lecz od pisma innego) wynosi więcej niż 50 zł., ale nie przewyższa 100 zł. — a następnie, stosownie do odpowiedzi, bądź wzywa płatnika do dostarczenia znaczków stemplowych, bądź skierowuje go do kasy skarbowej,

c) skierowuje płatnika do kasy skarbowej — jeżeli opłata przewyższa 100 zł.

W razie skierowania płatnika do kasy skarbowej funkcjonariusz, który wymierzył opłatę, wręcza płatnikowi „kartkę wymiarową“, która służy kasie jako dowód przychodowy.

W razie wymierzenia opłaty wraz z podwyżką uiszcza się opłatę i podwyżkę w sposób jednakowy (t. zn. jedną i drugą bądź tylko znaczkami stemplowymi, bądź tylko gotówką); sposób uiszczenia zależy zatem od tego, czy suma ogólna opłaty i podwyżki nie przewyższa 50 zł., względnie 100 zł., lub czy wynosi więcej.

Jeżeli od pisma, przedstawionemu urzędowi skarbowemu, uiszczono już jakąś kwotę na poczet opłaty, ale nie całą opłatę (np. zapomocą znaczków stemplowych, przepisanych tekstem), to kwestja, czy reszta należnej opłaty ma być uiszczona znaczkami stemplowymi czy gotówką lub czy można użyć sposobu jednego lub drugiego według wyboru podatnika — rozstrzyga się stosownie do wysokości należnej reszty.

§ 36. Po dostarczeniu znaczków stemplowych (§ 35, punkty a, b) funkcjonariusz, który dokonał wymiaru, stwierdza, czy wartość ich równa się kwocie wymierzonej, czy znaczki nie są uszkodzone i czy niema na nich śladów, wskazujących, że już zostały użyte. W razie wyniku dodatniego nakleja znaczki na przedstawionem piśmie (odpisie), kasuje znaczki i umieszcza, bezpośrednio pod znaczkami stemplowymi, zaświadczenie o wymiarze, zaopatrzone w datę, podpis funkcjonariusza, który wymierzył opłatę, z wymienieniem jego stanowiska służbowego, oraz w pieczęć urzędową.

§ 37. Jeżeli opłata ma być uiszczona gotówką (§ 35, punkty b, c), to kasa skarbową, pobrawszy kwotę, określoną przez urząd skarbowy w kartce wymiarowej (§ 35), wydaje płatnikowi pokwitowanie, a nadto

umieszcza na piśmie, podlegającym opłacie, zaświadczenie o wymiarze, stwierdzające wymierzenie opłaty przez urząd skarbowy, kwotę wymierzoną i kwotę uiszczoną oraz datę uiszczenia. W razie wymierzenia podwyżki stempowej (art. 42) należy w zaświadczeniu o wymiarze wymienić również kwotę podwyżki; przepisu tego nie stosuje się, jeżeli uiszczono w całości opłatę wraz z podwyżką, wymierzone od zagranicznego papieru obiegowego, od obligu na zlecenie, weksłu, przekazu lub czeku.

Do punktu a) artykułu 24.

§ 38. Podatnik, chcąc wnieść gotówką do kasy skarbowej opłatę stempową, którą sam obliczył, ma złożyć w kasie skarbowej deklarację, sporządzoną według załączonego wzoru 2. W deklaracji po wyrazie „od“ ma być dokładnie określone pismo, od którego uiszcza się opłatę, a mianowicie mają być wymienione: jego data, rodzaj i przedmiot oraz nazwisko i imiona osób, będących według owego pisma stronami.

Kasa skarbową w pokwitowaniu powtarza dosłownie określenie pisma, podane w deklaracji.

Do art. 25 ¹⁾.

§ 39. Osoba, która na mocy ustawy (art. 25 ustęp pierwszy) jest obowiązana do uiszczenia opłat stempowych gotówką, bez urzędowego wymiaru (do „bezpośredniego uiszczania“ opłat stempowych), ma w zawiadomieniu, przewidzianem w ustępie drugim art. 25, wymienić swoje nazwisko i imię, względnie firmę, oraz rodzaje pism lub czynności prawnych, których dotyczy się obowiązek uiszczania bezpośredniego.

§ 40. Władzą, powołaną do udzielania poszczególnym osobom zezwolenia na bezpośrednie uiszczanie opłat stempowych (art. 25, ustęp trzeci), jest izba skarbową.

Izba skarbową może w każdym czasie odwołać zezwolenie, a podatnik może w każdym czasie zrzec się udzielonego mu prawa. Dopóki nie nastąpiło ani odwołanie, ani zrzeczenie się, podatnik jest obowiązany do bezpośredniego uiszczenia opłaty we wszystkich bez wyjątku przypadkach, objętych decyzją izby skarbowej.

Jeżeli przedsiębiorstwo posiada zakłady filjalne, to zezwolenie na uiszczanie bezpośrednio, udzielone centrali, nie obejmuje samo przez się zakładów filjalnych. Jeżeli centrala i zakłady filjalne znajdują się w okręgach kilku izb skarbowych, to celem uzyskania zezwolenia na uiszczanie bezpośrednio dla wszystkich zakładów danego przedsiębiorstwa, należy zwrócić się do wszystkich izb skarbowych, właściwych według siedzib poszczególnych zakładów.

§ 41. Przepisy specjalne o rejestrach, które mają prowadzić podatnicy obowiązani na mocy ustawy do bezpośredniego uiszczania opłat stempowych (art. 25, ustęp pierwszy), zawierają §§ 107, 108, 116, 117, 121 i 122.

Podatnik, któremu izba skarbową zezwoliła na uiszczanie bezpo-

¹⁾ Przepisy przejściowe w §§ 186 i 187.

średnie (art. 25, ustęp trzeci), winien prowadzić „rejestr opłat stempowych, uiszczanych bezpośrednio“, według wzoru, który ustala izba skarbową.

Na każdym egzemplarzu pisma, podlegającego uiszczeniu bezpośredniemu na mocy zezwolenia izby skarbowej, ma podatnik stwierdzić uiszczenie według następującego schematu: „Opłatę stempową zł. gr. uiszczył (uiszczyła) bezpośrednio (imię i nazwisko lub firma) w (miejscowość), poz. rej. z r.“; stwierdzenie to ma być zaopatrzone w podpis osoby, która je umieściła. Izba Skarbowa może zezwolić na wymienienie pozycji rejestru, jeżeli konieczność wymienienia pozycji rejestru nie dała się pogodzić z normalnym tokiem czynności przedsiębiorstwa.

§ 42. Postanowienia ogólne, zawarte w §§ 43 — 45, tyczą się obu rodzajów uiszczenia bezpośredniego t. j. zarówno uiszczania bezpośredniego na mocy ustawy (art. 25, ustęp pierwszy) jako też uiszczania bezpośredniego na mocy zezwolenia, udzielonego przez izbę skarbową (§ 40). Postanowienia te mają zastosowanie do uiszczania bezpośredniego na mocy ustawy — o tyle, o ile §§ 107, 108 i 122 (tyczące się: maklerów na giełdach towarowych, przedsiębiorców, którzy zajmują się zawodowo licytacjami oraz przedsiębiorców okrętowych) nie zawierają postanowień odmiennych.

§ 43. Jeżeliby z powodu rozmiaru przedsiębiorstwa prowadzenie jednego tylko rejestru było niedogodne, może podatnik prowadzić dwa lub więcej rejestrów — po uprzednim zawiadomieniu izby skarbowej. W tym razie należy na każdym rejestrze umieścić oznaczenie odnośnego działu przedsiębiorstwa.

Podatnik, prowadzący rejestr, ma zapisać do rejestru każde pismo — względnie każdą czynność prawną — podlegające uiszczeniu bezpośredniemu. Zapisanie to — o ile chodzi o pisma i czynności prawne, które podatnik sporządził w pierwszej połowie miesiąca — ma nastąpić najpóźniej w dniu 22 tegoż miesiąca; zapisanie zaś pism i czynności prawnych, sporządzonych przez podatnika w drugiej połowie miesiąca — najpóźniej w dniu 7 miesiąca następnego. Pismo, podlegające uiszczeniu bezpośredniemu, a sporządzone nie przez podatnika, lecz przez inną osobę, należy zapisać do dnia 22, względnie 7, według tego, czy podatnik otrzymał takie pismo w pierwszej, czy w drugiej połowie miesiąca.

Numeracja w kolumnie 1 rejestru, zawierającej pozycje bieżącą, biegnie bez przerwy przez cały rok kalendarzowy.

Podatnik ma po zapisaniu do rejestru wszystkich pism, względnie czynności prawnych, za daną połowę miesiąca podsumować kwoty opłat, a sumę, w ten sposób obliczoną, wnieść do kasy skarbowej, a mianowicie za pierwszą połowę miesiąca: do dnia 22 bieżącego miesiąca, a za drugą połowę: do dnia 7 miesiąca następnego. Każda wpłata półmiesięczna ma obejmować wszystkie te opłaty, które w myśl ustępu drugiego niniejszego paragrafu należało zapisać do części rejestru, obejmującego daną połowę miesiąca.

§ 44. Celem uiszczenia bezpośredniego podatnik przedstawia kasie skarbowej deklarację według wzoru Nr. 2. W deklaracji tej należy po wyrazie „od“ wymienić przedmiot opłaty, okres za który się płaci,

oraz artykuł ustawy o opłatach stemplowych, względnie datę i liczbę zezwolenia izby skarbowej (§ 40), z których wynika obowiązek uiszczenia bezpośredniego.

Podatnik ma datę uiszczenia oraz pozycję dziennika przychodu, prowadzonego przez kasę skarbową zapisać do rejestru, w przedziale „uwagi“, obok sumy półmiesięcznej (według pokwitowania, wystawionego przez kasę skarbową); winien przechowywać przez pięć lat rejestr i pokwitowania kasowe, uporządkowane według dat uiszczenia.

§ 45. Osoba, która rozpoczęła działalność, połączoną ze sporządzaniem pism, względnie czynności prawnych, podlegającym ustawowemu obowiązkowi bezpośredniego uiszczenia opłat stemplowych i o rozpoczęciu tej działalności nie zawiadomiła uprzednio urzędu skarbowego, ulega karze pieniężnej, przewidzianej w art. 43.

Tej samej karze ulega ten, kto będąc obowiązany do prowadzenia rejestru (§ 41), nie prowadzi go lub prowadzi nieprawidłowo.

Do art. 26.

§ 46. Z ksiąg grzbietowych, z pozostawieniem talonu, winny być wydawane pisma następujące:

1) rachunki (art. 72 i art. 90 ustęp drugi) przedsiębiorstw telefonicznych oraz dostarczających prąd elektryczny, gaz lub wodę, wydawane klientom co pewien czas, stwierdzające wykonanie umowy i wymieniające należności, oraz rachunki, wystawiane gościom przez przedsiębiorstwa hoteli, pensjonatów, restauracyj i kawiarni.

2) pokwitowania, stwierdzające uiszczenie należności za ogłoszenie w wydawnictwie perjodycznym (art. 90, ustęp drugi, w związku z ustępem piątym art. 72 oraz art. 136, ustęp trzeci),

3) pokwitowania komornego,

4) świadectwa depozytowe, składowe dowody posiadania i t. p. pisma, stwierdzające umowę składu, o ile podlega opłacie w wysokości 50 gr., względnie 1 zł., przewidzianej w punkcie „b“ art. 95.

Postanowienia niniejszego paragrafu, jak również § 47, nie mają zastosowania, jeżeli opłatę od pisma, wymienionego w niniejszym paragrafie, uiszcza się bezpośrednio, na mocy zezwolenia, udzielonego przez izbę skarbową (§ 40).

§ 47. Księgi grzbietowe, z których wydaje się pisma, wymienione w § 46, mają być przed wydaniem z nich pierwszego pisma zbroszrowane, a karty w ten sposób ponumerowane, aby pismo i talon oznaczone były tymi samymi numerami. Treść talonu ma być co do istotnych punktów zgodna z wydanym pismem.

Uiszczenie opłaty stemplowej od pisma, wymienionego w § 46, odbywa się w sposób następujący: Znaczki stemplowe nakleja się na linię oddzielającą talon od pisma, przeznaczonego do wycięcia. Znaczek stemplowy należy nakleić pionowo w ten sposób, aby jego część górna była zwrócona ku górnemu brzegowi księgi; po wycięciu pisma lewa połwa znaczka pozostaje na talonie, a prawa na wydanym piśmie.

Talony należy przechowywać do celów kontroli przez lat pięć, licząc od upływu roku, w którym uiszczono opłatę.

Przepisy poprzednich ustępów niniejszego paragrafu mają być stosowane również wówczas, gdy osoba, która sporządza pisma, podlegające opłatom stemplowym, a niewymienione w § 46, wydaje te pisma

z księgi grzbietowej z pozostawieniem talonu. W razie wydawania pism takich z księgi grzbietowej z pozostawieniem kopji stosuje się ustępy: pierwszy i trzeci niniejszego paragrafu, a zamiast ustępu drugiego postanowienia następujące: znaczki stempłowe nakleja się na kopji pozostającej w księdze i kasuje się je przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu albo datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego. Na wydanem piśmie należy (zapomocą pisma lub pieczęci) stwierdzić uiszczenie opłaty, wymieniając jej kwotę (np. słowami: „Opłatę stempłową, zł. , , gr. uiszczono znaczkami stempłowemi na kopji“),

Do art. 27 i 28.

§ 48. Jeżeli w kontrakcie sprzedaży, albo w kontrakcie dzierżawy kupujący, względnie dzierżawca, zobowiązał się nie tylko do uiszczenia ceny, względnie czynszu, w gotówce, lecz nadto do świadczeń innego rodzaju, to notariusz ma wezwać strony do podania wartości świadczeń dodatkowych (art. 7).

§ 49. Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu aktu notarialnego (art. 27, punkt 1), względnie nie mogło być oznaczone przy sporządzaniu pisma, przedstawionego notariuszowi celem dokonania czynności urzędowej (art. 27, punkt 2), ale na podstawie treści pisma da się ustalić najniższa ilość świadczenia lub jest w piśmie wymieniona zaliczka (art. 9, ustęp drugi), to notariusz ma (o ile nie zachodzi wyjątek, przewidziany w ustępie ostatnim §-u 51) wymierzyć i pobrać opłatę tymczasową, a mianowicie według najniższej ilości świadczenia, względnie według zaliczki.

Notariusz wymierza i pobiera opłatę tymczasową za pierwsze pięciolecie: w przypadku, wymienionym w punkcie e) art. 10, jak również jeżeli strona — w przypadku, przewidzianym w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, lub w punkcie b) art. 10 — oświadczyła, że chce korzystać z art. 11.

W przypadku, wymienionym w ustępie drugim art. 10, notariusz wymierza i pobiera opłatę za czas, ściśle określony, oraz za pierwsze pięciolecie, następujące po upływie terminu, ściśle określonego. Na żądanie jednak strony, notariusz wymierza i pobiera w tym przypadku opłatę tylko za okres pięcioletni, liczony od chwili sporządzenia pisma, od którego należy się opłata.

§ 50. Notariusz wymierza opłatę od aktu notarialnego (art. 27, punkt 1) także w przypadku przedstawienia mu zawiadomienia o decyzji zezwalającej na odroczenie płatności (art. 177), a to nawet wtedy, jeżeli według owej decyzji pierwsza rata ma być zapłacona dopiero w pewien czas po sporządzeniu aktu notarialnego.

Jeżeli według decyzji odraczającej pierwsza rata ma być uiszczona przy sporządzeniu aktu notarialnego, to notariusz od uiszczenia tej raty uzależnia sporządzenie aktu.

§ 51. Jeżeli notariuszowi przedstawiono pismo oryginalne albo wtóropis, odpis lub tłumaczenie celem dokonania czynności urzędowej (art. 27, punkt 2) i notariusz jest zdania, że co do przedstawionego pisma nastąpiło naruszenie ustawy o opłatach stempłowych, to jednak

nie wymierza od przedstawionego pisma ani opłaty, ani podwyżki i nie jest też obowiązany do przesłania urzędowi skarbowemu odpisu pisma, podlegającego opłacie, ani do zawiadomienia urzędu skarbowego o dostrzeżonym ewentualnie naruszeniu ustawy o opłatach stemplowych, gdy zachodzą warunki następujące:

a) gdy opłatę od przedstawionego pisma uiszczono uprzednio w kwocie, wymierzonej przez notariusza, mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki (art. 27 i 28) albo przez kancelarję sądu, mającego siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki (art. 30, punkt 3) albo przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b; art. 24, punkt b; art. 33) lub przez inny właściwy urząd państwowy (art. 32);

b) gdy urząd skarbowy zaświadczył na piśmie, przedstawionem notariuszowi celem dokonania czynności urzędowej, że od pisma tego uiszczono opłatę w należnej wysokości (§ 71);

c) gdy strona, po oznajmieniu jej przez notariusza wysokości opłaty (względnie podwyżki), należnej od przedstawionego pisma, oświadcza, że nie żąda dokonania czynności urzędowej, dla której pismo przedstawiła.

To samo tyczy się przypadku, gdy pismo, przedstawione notariuszowi, jest zaopatrzone w zaświadczenie o odroczeniu płatności (§§ 30, 74, i 181).

§ 52. Jeżeli pismo, przedstawione notariuszowi celem dokonania czynności urzędowej (art. 27, punkt 2), zostało zaopatrzone przez urząd skarbowy w pieczęć wpływu (§ 34), to okoliczność ta, sama przez się nie zwalnia notariusza od powzięcia decyzji w zakresie opłaty stemplowej. Jeżeli więc pismo takie nie zostało zaopatrzone przez urząd skarbowy, względnie przez kasę skarbową, w zaświadczenie o wymiarze stwierdzające uiszczenie całej kwoty, wymierzonej przez urząd skarbowy (§§ 36 i 37) ani też w zaświadczenie, przewidziane w punkcie b) §-u 51 lub w ustępie ostatnim tegoż paragrafu, to notariusz ustala, czy pismo podlega opłacie, a jeżeli podlega: wymierza opłatę, ewentualnie też podwyżkę i uzależnia dokonanie czynności urzędowej, od uiszczenia opłaty.

Jeżeli zaświadczenie o wymiarze stwierdza wymierzenie opłaty wraz z podwyżką, a uiszczenie tylko opłaty, to nieuiszczenie podwyżki nie jest przeszkodą dokonania czynności urzędowej.

§ 53. Jeżeli od pisma, przedstawionego notariuszowi (art. 27, punkt 2), uiszczono uprzednio opłatę w kwocie, którą podatnik sam obliczył, która jednak zdaniem notariusza jest niższa od należności ustawowej, to notariusz wymierza różnicę między kwotą należną, a kwotą uiszczoną, ewentualnie też podwyżkę (art. 28, ustęp trzeci).

Jeżeli kwota, uprzednio uiszczona, a obliczona przez samego podatnika, jest notariusza zgodna z należnością ustawową, ale uiszczenie nastąpiło po upływie właściwego terminu lub w sposób nieprawidłowy, to notariusz wymierza podwyżkę.

§ 54. Zaświadczenie notariusza o uiszczeniu opłaty, przewidziane w ustępie szóstym art. 28, ma być umieszczone—o ile chodzi o opłatę od aktu notarialnego (art. 27, punkt 1)—w tekście aktu.

O ile chodzi o opłatę od pisma, przedstawionego notariuszowi celem dokonania czynności urzędowej (art. 27, punkt 2), zaświadczenie

ma być umieszczone w tekście świadectwa, stwierdzającego dokonanie czynności urzędowej, jeżeli świadectwo takie zostaje bądź wypisane na piśmie przedstawionem notariuszowi, bądź z pismem tem trwale związane (a zatem: w tekście świadectwa, stwierdzającego własnoręczność podpisu albo zgodność odpisu lub tłumaczenia z oryginałem albo datę okazania dokumentu; w proteście wekslowym; w zaświadczeniu o rejestracji trybem zgłoszeniowym w myśl prawa cywilnego rosyjskiego). Notariusz ma w świadectwie takim stwierdzić też uiszczenie opłaty od samego świadectwa, jeżeli w przypadku poszczególnym opłata taka się należy (art. 154, ustęp pierwszy; art. 157, 159 i 161). Jeżeli notariusz na przedstawionem mu piśmie nie umieszcza świadectwa o dokonaniu czynności urzędowej (np. w przypadku powołania się w akcie notarialnym na dokument inny), to ma na owem piśmie umieścić zaświadczenie, tyające się wyłącznie uiszczenia opłaty stempowej; data tego zaświadczenia ma być zgodna z datą dokonania czynności urzędowej.

§ 55. Zaświadczenie, o którym mowa w § 54, ma zawierać w przypadku wymierzenia opłaty przez notariusza i uiszczenia do jego rąk wymierzonej kwoty (w całości lub w części):

1) pełną wymierzoną sumę,
 2) (ewentualnie) podział tej sumy na poszczególne części składowe t. j. opłatę pojedynczą i podwyżkę, a w razie wymierzenia kilku opłat — wymienienie każdej opłaty z osobna (w szczególności: gdy pismo tyczy się dwu lub więcej przedmiotów lub gdy notariusz wymierzył opłatę od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej i zarazem opłatę od świadectwa, stwierdzającego czynność urzędową),

3) przy opłatach procentowych — podstawę wymiaru i zastosowaną stopę opłaty,

4) ewentualne potrącenie uiszczonoj uprzednio kwoty, którą obliczył podatnik sam (art. 23, punkt a; art. 24, punkt a; § 53),

5) stwierdzenie, że uiszczono całą kwotę, wymierzoną przez notariusza lub, że uiszczono tylko opłatę pojedynczą bez podwyżki (art. 28, ustęp trzeci), albo tylko część opłaty z powodu zezwolenia na uiszczenie ratami (art. 177),

6) imię i nazwisko (firmę, nazwę) płatnika.

Jeżeli czynność urzędowa nie ma być zapisana do repertorium, to w zaświadczeniu należy podać również pozycję „wykazu wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu“ (§ 59).

W razie niepobrania opłaty notariusz zaświadcza powód niepobrania:

a) gdy pismo nie podlega opłacie,

b) gdy opłatę uiszczono uprzednio w kwocie, którą podatnik sam obliczył i ta kwota zdaniem notariusza nie jest niższa od należności ustawowej, a uiszczenie nastąpiło we właściwym terminie i w sposób prawidłowy,

c) gdy świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu aktu notarialnego — lub nie mogło być oznaczone przy sporządzeniu pisma, przedstawionego notariuszowi — (art. 9, ustęp pierwszy) i zarazem w treści pisma nie jest podana ilość najniższa lub zaliczka.

d) gdy władza skarbowa zezwoliła na odroczenie płatności całej opłaty albo na uiszczenie pierwszej raty dopiero w pewien czas po sporządzeniu pisma (art. 177),

e) gdy notariusz wymierzył tylko podwyżkę stemplową, a strona nie uiszcza jej (art. 28, ustęp trzeci, zdanie drugie).

W przypadkach, wymienionych w punktach d), e) notariusz ma uzasadnić wymiar opłaty w sposób, podany wyżej w punktach 1—4.

W przypadkach, wymienionych w punktach c), d), zaświadczenie powodu niepobrania nie jest potrzebne, gdy pismo, przedstawione notariuszowi, jest już zaopatrzone w zaświadczenie o odroczeniu płatności (przewidziane w §§ 30, 74 i 181).

§ 56. Jeżeli przed notariuszem odbyła się sprzedaż drogą licytacji (art. 27, punkt 3), to notariusz wymierza opłatę (art. 52, punkt 2 i ustęp ostatni; art. 58; art. 64, punkt 4; art. 65; art. 66, punkt 2; art. 75, punkt b; art. 79, ustęp pierwszy; punkty a, b; art. 131, punkt 2; art. 132) zaraz po zaopatrzeniu w najwyższej cenie i ten wymiar — po oznajmieniu go nabywcy — podaje w protokóle licytacji w sposób, określony w punktach 1, 2 i 3 §-u 55.

§ 57. Jeżeli przedmiotem sprzedaży drogą licytacji (§ 56) jest rzecz nieruchoma (art. 12, ustęp ostatni) bądź bez przynależności, bądź z przynależnościami (art. 52, ustęp ostatni) albo prawo wydobywania ciał kopalnych lub prawo do części wydobytych ciał kopalnych, względnie do ich pieniężnej równowartości (art. 64, punkty 1 i 3), to opłatę, wymierzoną przez notariusza (§ 56), należy uiszczyć do jego rąk gotówką w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji (art. 28, ustęp czwarty; art. 59, ustęp pierwszy; art. 65, ustęp ostatni).

W razie uiszczenia opłaty przed podpisaniem protokółu licytacji notariusz stwierdza uiszczenie w tymże protokóle; w razie uiszczenia późniejszego notariusz na żądanie płatnika wydaje mu pokwitowanie, w którem wymienia pozycję „wykazu wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu“ (§ 59). W razie uiszczenia w kasie skarbowej podatnik ma złożyć notariuszowi pokwitowanie, wydane przez kasę skarbową lub uwierzytelniony odpis tego pokwitowania.

Nieuiszczenie opłaty, w ciągu pięciu tygodni od dnia licytacji, powoduje obowiązek uiszczenia kary za zwłokę (ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721),

§ 58. O ile chodzi o sprzedaż drogą licytacji przedmiotów innego rodzaju, niż wymienione w § 57, opłata ma być uiszczona gotówką do rąk notariusza niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży (art. 28, ustęp czwarty; art. 71, ustęp czwarty; art. 80, ustęp trzeci); jeżeli nabywca nie zastosował się do tego przepisu, to notariusz stwierdza w protokóle licytacji, że sprzedaż nie doszła do skutku (art. 71, ustęp przedostatni).

Uiszczenie opłaty stwierdza notariusz w protokóle licytacji.

§ 59. Notariusz prowadzi „wykaz wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu“ według załączonego wzoru 3. Do wykazu tego zapisuje wszelkie kwoty, pobrane na mocy ustawy o opłatach stemplowych. Notariusze mający siedzibę na obszarach, na których obowiązuje kodeks cywilny francuski lub prawo cywilne rosyjskie, zapisują nadto do wykazu wpływów kwoty, pobrane tytułem podatku od darowizn.

W kolumnie 1 rozpoczyna się z początkiem każdego okresu budżetowego nowa numeracja.

W kolumnie 5 należy podać zasadniczo tylko rodzaj pisma (wpisując np. wyrazy: „oblig“, „spółka“, „pełnomocnictwo“, „kwit“ i t. p.). Przy czynnościach jednak, mających za przedmiot przeniesienie własności nieruchomości albo dzierżawę lub najem nieruchomości należy wymienić — oprócz rodzaju pisma — imiona i nazwiska osób działających, rodzaj rzeczy nieruchomej oraz miejscowość, w której ona się znajduje; co do nieruchomości ziemskiej również jej przestrzeń i budynek, na niej się znajdujące — jeżeli te dane są wymienione w piśmie, podlegającym opłacie.

W kolumnie 7 należy wpisywać opłaty od pism, wymienionych w art. 52, w wysokości 4%, 1%, 0,5%, 0,2% i 3 zł. (art. 58) oraz opłatę w wysokości 1% (art. 66) od przejścia własności przynależności rzeczy nieruchomej (art. 52, ustęp ostatni) i innych rzeczy ruchomych, które przechodzą na własność razem z nieruchomością (np. przenoszone razem z nieruchomością fabryczną surowce i gotowe towary). Natomiast innego rodzaju opłaty, wiążące się z przejściem własności nieruchomości, mają być wpisywane w odpowiednich innych kolumnach, a mianowicie: opłaty od pism, stwierdzających wniesienie nieruchomości do spółki tytułem wkładu rzeczowego (art. 106 — 108) — w kolumnie 8), opłaty zaś od pism, stwierdzających dział majątku wspólnego, w którego skład wchodzi nieruchomość (art. 131) albo umowę przygotowawczą (art. 134), tyczącą się nieruchomości albo przelew prawa, wynikającego z takiej umowy lub oferty (art. 53, punkt 3 i art. 66) — w kolumnie 10).

Zapisanie do wykazu wpływów ma nastąpić jaknajrychlej; na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki — jeżeli dana czynność urzędowa nie ma być zapisana do repertorium, to zapisanie do wykazu wpływów ma nastąpić tego samego dnia, w którym notariusz pobrał opłatę.

§ 60. Notariusz wnosi do kasy skarbowej kwoty, zapisane do „wykazu wpływów“, w terminach następujących:

- 1) za czas od dnia 1 do dnia 7 każdego miesiąca — w dniu 8 danego miesiąca;
- 2) za czas od dnia 8 do dnia 14 — w dniu 15 danego miesiąca;
- 3) za czas od dnia 15 do dnia 21 — w dniu 22 danego miesiąca;
- 4) za czas od dnia 22 do końca miesiąca — w dniu 1 miesiąca następnego.

Jeżeli termin przypada na dzień wolny od zajęć urzędowych, to wniesienie do kasy skarbowej ma nastąpić w najbliższym dniu powszednim.

Notariuszowi wolno też wpłacać częściej, niż podano w ustępie poprzednim; nie wolno jednak jedną sumą obejmować należności z miesiąca ubiegłego i z miesiąca bieżącego.

Notariusz przedstawia kasie skarbowej deklarację ułożoną według załączonego wzoru 4.

Notariusz może też przysyłać należności powyższe kasie skarbowej za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności. Również w tym przypadku notariusz przysyła kasie skarbowej deklarację; w deklaracji tej należy wyrazić „przy niniejszem“, zastąpić wyrazami „za pośrednictwem P. K. O.“.

Każda wpłata ma być uwidoczniiona w kolumnie 13 wykazu wpływów — przez wymienienie czasu, którego wpłata dotyczy, oraz daty wniesienia do kasy skarbowej, względnie przesłania za pośrednictwem P. K. O.

§ 61. Wykaz wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu ma być po upływie danego miesiąca podsumowany i przesłany izbie skarbowej, w której okręgu notariusz ma siedzibę — w ciągu tygodnia po upływie danego miesiąca.

§ 62. W zawiadomieniu o nieuiszczeniu wymierzonej podwyżki (art. 28, ustęp trzeci) notariusz ma wymienić: datę pisma, podlegającego opłacie; rodzaj czynności prawnej, pismem tem stwierdzonej; jej przedmiot; imiona i nazwiska (firmy, nazwy) — tudzież, o ile to możliwe, adresy — osób działających; podstawę wymiaru opłaty stemplowej; ewentualnie: kwotę opłaty stemplowej, uiszczoną przed przedstawieniem pisma notariuszowi; ewentualnie: kwotę opłaty, wymierzoną przez notariusza i do jego rąk uiszczoną; kwotę podwyżki i powód wymierzenia jej; datę wymierzenia podwyżki; wreszcie: imię i nazwisko (firmę, nazwę) osoby, na której żądanie notariusz wykonał czynność urzędową.

Zawiadomienie powyższe notariusz sporządza niezwłocznie; przesyła je urzędowi skarbowemu dopiero po upływie miesiąca od dnia wymierzenia podwyżki, zaopatrzywszy w adnotację: „Odwołanie wniesiono dnia“ lub „Odwołania nie wniesiono“; adnotacja ta ma być zaopatrzona w podpis i pieczęć notariusza. Zawiadomienia, sporządzone w pierwszej połowie miesiąca, należy przesyłać urzędowi skarbowemu w czasie od dnia 16 do dnia 20 miesiąca następnego; zawiadomienia zaś sporządzone w drugiej połowie miesiąca, należy przesyłać w czasie od dnia 1 do 5 miesiąca drugiego, następującego po upływie miesiąca danego (np. zawiadomienia, sporządzone w czasie od dnia 1 do dnia 15 stycznia, należy przesyłać w czasie od dnia 16 lutego do dnia 20 lutego; zawiadomienia zaś, sporządzone w czasie od dnia 16 do dnia 31 stycznia, należy przesyłać w czasie od dnia 1 do dnia 5 marca).

§ 63. Notariusz, mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, ma w każdym przypadku, w którym wymierzył opłatę od sprzedaży nieruchomości, albo prawa do ciał kopalnych drogą licytacji (§ 57), i w którym opłaty tej nie uiszczono w ciągu trzech tygodni od dnia licytacji (art. 59), zawiadomić urząd skarbowy niezwłocznie o nieuiszczeniu opłaty. W zawiadomieniu tem należy wymienić: datę licytacji, jej przedmiot, imię i nazwisko (firmę, nazwę) i adres nabywcy (względnie wszystkich nabywców); podstawę wymiaru i kwotę wymierzonej opłaty.

§ 64. Odpisy, wymienione w ustępie piątym art. 28, ma notariusz przysyłać urzędowi skarbowemu: za okres od dnia 1 do dnia 15 każdego miesiąca — najpóźniej do dnia 20 tegoż miesiąca; za okres zaś od dnia 16 do końca miesiąca — w ciągu pierwszych dni miesiąca następnego.

Notariusz, mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, ma — jak dotychczas — na mocy art. 60 (ustępu drugiego) pruskiej ustawy z dnia 21 września 1899 r. o postępowaniu w sprawach niespornych (Zb. Pr. prusk. str. 249) sporządzać i przechowywać uwierzytelnione odpisy tych dokumentów, na których

zaświadczył własnoręcznie podpisu, lub znaku ręcznego pod tekstem, który sam ułożył.

Postępowanie ze środkami odwoławczymi w przypadkach wymiaru opłat stemplowych, dokonanego przez notariusza, określa ją §§ 96 i 98.

Do art. 29 *).

§ 65. Na mocy punktu c) art. 29 notariusz przy nadawaniu dokumentowi prywatnemu formy aktu notarialnego, względnie przy uwierzytelnieniu podpisu lub znaku ręcznego, nie żąda dostarczenia odpisu, przeznaczonego dla urzędu skarbowego, w przypadkach następujących:

a) gdy opłatę uiszczono uprzednio w kwocie wymierzonej przez notariusza, mającego siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki (art. 27), lub przez kancelarję sądową (art. 30, punkt 3), lub przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b; art. 24, punkt b; art. 33), lub przez inny właściwy urząd państwowy (art. 32);

b) gdy urząd skarbowy zaświadczył, że od pisma tego uiszczono opłatę w należnej wysokości (§ 71);

c) gdy pismo jest zaopatrzone w zaświadczenie o odroczeniu płatności (§ 30; § 55, punkty e), d; §§ 74 i 187).

§ 66. Jeżeli w przypadku poszczególnym opłata musi lub może być uiszczona znaczkami stemplowymi (§ 18, punkt g) i strona chce ją uiścić zapomocą skasowania znaczków stemplowych przez notariusza (art. 29, ustęp ostatni), to notariusz nakleja znaczki stemplowe, dostarczone przez stronę, na piśmie, podlegającym opłacie i kasuje te znaczki:

a) bądź przez przepisanie początkowemi wyrazami aktu notarialnego, względnie dokumentu prywatnego, ułożonego przez notariusza, na którym on następnie uwierzytelnia odpis lub znak ręczny,

b) bądź przez przepisanie początkowemi wyrazami klauzuli uwierzytelnienia,

c) bądź — w razie umieszczenia znaczków poza tekstem pisma, podlegającego opłacie i poza tekstem klauzuli uwierzytelnienia — zapomocą pieczęci urzędowej, w ten sposób, aby na każdym znaczku znajdował się jeden odcisk pieczęci, przechodzący częściowo na papier lub na znaczek sąsiedni.

W tekście aktu notarialnego, względnie w klauzuli uwierzytelnienia podpisu (znaku ręcznego), notariusz stwierdza, że skasował znaczki stemplowe i w jakiej wysokości.

Skasowanie znaczków stemplowych przez notariusza nie uchyla zastosowania art. 42. Jeżeli więc kwota znaczków wynosi mniej, niż należna opłata, to zostanie wymierzona podwyżka, przewidziana w art. 42.

Do punktu 5 art. 30.

§ 67. W przypadkach, w których zostało wydane orzeczenie w przedmiocie wykupu majątku rodowego, akt wykupu (zdanie ostatnie artykułu 1443 ros. ustawy postępowania cywilnego) może być wydany dopiero po uiszczeniu opłaty stemplowej, wymierzonej przez kancelarję sądową (art. 30, ustęp trzeci); opłata nie podlega więc przymusowemu ściągnięciu.

*) §§ 65 i 66 mają zastosowanie wyłącznie na obszarze, na którym obowiązuje austriacki kodeks cywilny.

Do art. 31.

a) Postanowienia ogólne o współudziale sądów przy wymiarze i poborze opłat stemplowych.

§ 68. Jeżeli opłaty stemplowej, wymierzonej przez kancelarję sądową zapomocą nakazu płatniczego nie uiszczono w przepisany terminie (art. 59; art. 71, ustęp ostatni; art. 133 ustęp ostatni), to urząd skarbowy zarządzi ściąganie przymusowe; w tym celu kancelarja sądowa przesyła urzędowi skarbowemu odpowiednie zawiadomienia.

§ 69. Jeżeli sądowi przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego pismo, podlegające opłacie stemplowej, to sąd dokona uwierzytelnienia:

a) gdy opłatę uiszczono uprzednio — bądź zapomocą znaczków stemplowych, bądź gotówką — w kwocie, wymierzonej przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b; art. 24, punkt b; art. 33) lub przez inny właściwy urząd państwowy (art. 32),

b) gdy urząd skarbowy na piśmie, przedstawionem sądowi celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego, zaświadczył, że od pisma tego uiszczono opłatę w należnej wysokości (§ 71),

c) gdy pismo jest zaopatrzone przez urząd skarbowy (§§ 30 i 187) lub przez inny właściwy urząd (§ 74) w zaświadczenie o odroczeniu płatności.

Jeżeli w przypadku, wymienionym w punkcie a) lub b), wymierzono opłatę pojedynczą wraz z podwyżką, to uwierzytelnienie podpisu (znaku ręcznego) jest uzależnione jedynie od uiszczenia opłaty pojedynczej.

§ 70. Sąd dokona uwierzytelnienia mimo braku warunków, wymienionych w § 69, gdy podpis lub znak ręczny mają być uwierzytelnione:

a) na pełnomocnictwie, nie zawierającym zarazem umowy o wynagrodzenie pełnomocnika (art. 113) — jeżeli opłatę, przewidzianą w art. 111 uiszczono,

b) na dokumencie, zawierającym zezwolenie na wykreślenie długu pieniężnego w księdze wieczystej, jeżeli dokument oprócz zezwolenia na wykreślenie oraz pokwitowania z uiszczenia długu, który ma być wykreślony, nie zawiera żadnych innych postanowień, a uiszczono opłatę, przewidzianą w art. 139.

§ 71. Urząd skarbowy obowiązany jest — w razie przedstawienia mu pisma, od którego uiszczono opłatę w kwocie, którą podatnik sam obliczył (art. 23, punkt a; art. 24, punkt a; art. 25; art. 29, ustęp ostatni) — na żądanie osoby, która pismo przedstawiła zbadać, czy uiszczono opłatę w kwocie należnej. W razie stwierdzenia, że uiszczono kwotę należną, urząd skarbowy zaświadcza to na przedstawionem piśmie; w zaświadczeniu tem wymienia należną kwotę oraz sposób uiszczenia.

Przepis powyższy stosuje się również, jeżeli w przypadku, przewidzianym w punkcie b) art. 24, strona po wręczeniu jej „kartki wymiarowej“ (§ 35) nie udała się do kasy skarbowej, lecz uiściła opłatę zapomocą przekazu pocztowego, lub za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności, albo uiściła w innej kasie skarbowej, a nie w tej, którą wskazał urząd skarbowy, lub wreszcie udała się wprawdzie do właści-

wej kasy skarbowej, ale przedstawiła jej tylko kartkę wymiarową, a nie przedstawiła pisma, podlegającego opłacie, wobec czego umieszczenie pokwitowania, przewidzianego w § 37, na tem piśmie nie było możliwe.

b) Postanowienia specjalne dla obszaru, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki.

§ 72. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, opłata stemplowa, wymierzona przez kancelarję sądową, ma być uiszczona do rąk urzędnika sądowego, prowadzącego księgę pieniężną (§ 113 instrukcji sądowej z dnia 5 maja 1897 r., austr. Dz. P. P. Nr. 112).

§ 73. Jeżeli sądowemu, mającemu siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, przedstawiono celem uwierzytelnienia podpisu lub znaku ręcznego pismo, podlegające opłacie stemplowej, to sąd dokona uwierzytelnienia nietylko w przypadkach, wymienionych w §§ 69 i 70, lecz także w razie złożenia sądowi odpisu przeznaczonego dla urzędu skarbowego oraz opłaty za uwierzytelnienie tego odpisu (art. 31, ustęp przedostatni, zdanie ostatnie); złożenie odpisu nie zwalnia stron od obowiązku uiszczenia opłaty w przepisany terminie (art. 20, 21, 22 i 138), w sposób, przewidziany w art. 23, względnie 24.

Do art. 32.

§ 74. Art. 32 stosuje się zarówno do umów, zawieranych przez Skarb Rzeczypospolitej albo przez będące odrębnymi osobami prawnymi państwowe zakłady i przedsiębiorstwa, jako też do umów, które zawiera urząd państwowy jako zarządca majątku niepaństwowego.

Jeżeli świadczenie, którego wartość ma służyć za podstawę wymiaru, nie może być co do ilości oznaczone przy sporządzeniu pisma i nie jest też znana najniższa ilość świadczenia ani nie zostaje wypłacona zaliczka (art. 9), to urząd, zawierający umowę, zaświadcza odroczenie płatności zarówno na egzemplarzu umowy, pozostającym w urzędzie, jako też na tym, który jest przeznaczony dla współkontrahenta.

Jednocześnie z doręczeniem egzemplarza, zaopatrzonego w takie poświadczenie, urząd doręcza współkontrahentowi pismo, w którym oznajmia mu, że opłata stemplowa ma być uiszczana ratami w miarę wykonywania zobowiązania. W piśmie tem należy podać: 1) terminy, w których mają być uiszczone poszczególne raty, 2) sposób obliczenia podstawy wymiaru każdej raty, 3) stopę opłaty (z powołaniem się na odpowiedni przepis ustawy o opłatach stemplowych), 4) sposób uiszczenia.

Do art. 35⁵⁾.

§ 75. Zawiadomienia o dostrzeżonych naruszeniach ustawy o opłatach stemplowych mają być przesyłane do tego urzędu skarbowego (§ 16), w którego okręgu ma siedzibę sąd, względnie inny urząd państwowy, który stwierdził naruszenie ustawy.

Do zawiadomień należy używać formularzy według załączonego wzoru 5, których na żądanie sądu, względnie innego urzędu państwowego dostarcza izba skarbową. Użycia formularza można zaniechać

⁵⁾ Przepis przejściowy w § 188.

w razie przesłania urzędowi skarbowemu wierzytelnego odpisu zakwestjonowanego pisma; należy jednak na odpisie podać, na czem polega naruszenie ustawy i opinię tę uzasadnić.

Pismo należy zaopatrzyć w adnotację, stwierdzającą zakwestjonowanie, w formie następującej:

„Zakwestjonowano z powodu nieuiszczenia“ albo „niedostatecznego uiszczenia“, „spóźnionego uiszczenia“, „uiszczenia nieprawidłowego“) opłaty stempłowej. Zawiadomienie przesłano Urzędowi Skarbowemu w dnia

Pieczęć urzędowa

Podpis“.

W razie przesłania urzędowi skarbowemu uwierzytelnionego odpisu zakwestjonowanego pisma należy na nim umieścić klauzulę powyższą z tą zmianą, że wyraz „Zawiadomienie“ zastępują wyrazy: „Odpis wierzytelnny“.

Przepisy powyższe należy stosować również w przypadku zakwestjonowania wtóropisu, odpisu, lub tłumaczenia — z powodu niedostarczenia dowodu, iż uiszczono opłatę od pisma pierwszego (§ 2). W takim razie jednak adnotacja, stwierdzająca zakwestjonowanie (umieszczona na wtóropisie, względnie na odpisie, lub tłumaczeniu), ma brzmieć: „Zakwestjonowano z powodu niedostarczenia dowodu uiszczenia opłaty stempłowej od pisma pierwszego. Zawiadomienie przesłano Urzędowi Skarbowemu w dn. . . .

Pieczęć urzędowa

Podpis“.

§ 76. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że znaczek stempłowy został podrobiony, przerobiony lub powtórnie użyty (art. 39), to należy w adnotacji o zakwestjonowaniu (§ 75) wyraz „nieuiszczenia“ zastąpić wyrazami: „nieprawidłowości znaczka stempłowego“. W takim razie należy do zawiadomienia o dostrzeżonym naruszeniu ustawy załączyć zakwestjonowane pismo; przepis ten nie dotyczy pism, przechowywanych u notariusza, w archiwum notarialnem, lub w zbiorze dokumentów księgi wieczystej.

Do art. 37°).

§ 77. W zaświadczeniu o uiszczeniu opłaty stempłowej należy podać, w jaki sposób ją uiszczono, a mianowicie: czy znaczkami stempłowymi (względnie zapomocą papieru stempłowego), czy gotówką. W razie uiszczenia znaczkami należy podać, czy są przepisane początkowymi, względnie końcowymi, wyrazami tekstu (art. 23 punkt a; § 33), lub stwierdzającymi zawarcie umowy podpisami stron (art. 23, punkt a; § 33) — czy też znajdują się poza tekstem, a w tym ostatnim razie: czy i przez kogo zostały skasowane. W razie uiszczenia gotówką należy wymienić datę uiszczenia oraz kasę i pozycję dziennika kasowego względnie pozycję rejestru opłat stempłowych, uiszczanych bezpośrednio (§ 41).

Do art. 38°).

§ 78. Kontrolę celem stwierdzenia, czy przepisy o opłatach stempłowych są przestrzegane („kontrolę stempłową“), wykonywują:

^o) Przepis przejściowy w § 188.

^o) Przepis przejściowy w § 188.

1) w sądach, u notariuszów oraz w innych urzędach państwowych, w wojewódzkich i powiatowych związkach komunalnych, w magistratach miast, których liczba mieszkańców przewyższa 50.000 oraz w Banku Polskim — urzędnicy, upoważnieni do tej czynności przez izbę skarbową;

2) w innych przypadkach, przewidzianych w art. 38 — urzędnicy, upoważnieni bądź przez izbę skarbową, bądź przez naczelnika urzędu skarbowego (§ 16).

Z pomiędzy akt urzędów państwowych i samorządowych nie podlegają kontroli stemplowej:

a) akta, oznaczone jako „poufne“, lub „tajne“ (w szczególności wszelkie akta, dotyczące się tajemnic wojskowych, choćby przechowywane w urzędach, nie podlegających Ministerstwu Spraw Wojskowych), b) akta personalne, c) karno-sądowe, karno-administracyjne i dyscyplinarne, d) dotyczące się spraw bezpieczeństwa publicznego, e) rozporządzenia ostatniej woli—przed rozpoczęciem ich wykonania, f) wszelkie kategorie akt, dotyczące się wyłącznie przedmiotów, nie podlegających opłatom stemplowym.

§ 79. Kontrolę stemplową wykonywa się w godzinach urzędowych, względnie — o ile chodzi o przedsiębiorstwa, obowiązane do płacenia podatku przemysłowego, lub ustawowo zwolnione od tego podatku (art. 38, punkt 2) — w porze, wyznaczonej do prowadzenia przedsiębiorstwa. Kontrolę należy przeprowadzić w ten sposób, aby nie przeszkadzała urzędowaniu, lub prawidłowemu prowadzeniu przedsiębiorstw.

Urzędnik, dokonywujący kontroli stemplowej, winien stwierdzić dostrzeżone naruszenia przepisów o opłatach stemplowych w formie protokołu, ułożonego według wzoru 6.

W razie kontroli u notariusza winien urzędnik kontrolujący okazać protokół notariuszowi. w razie zaś kontroli w sądzie albo w innym urzędzie państwowym, lub samorządowym — kierownikowi urzędu, lub funkcjonariuszowi, wyznaczonemu w tym celu przez kierownika.

Notariusz, względnie kierownik urzędu, lub jego zastępca, winni potwierdzić na protokóle, że został im przedstawiony do przejrzania; mogą dopisać, lub wnieść oddzielnie swoje uwagi.

W razie kontroli w przedsiębiorstwie, obowiązaniem do płacenia podatku przemysłowego, lub ustawowo zwolnionem od tego podatku (art. 38, punkt 2), ma urzędnik kontrolujący okazać protokół przedsiębiorcy lub jego zastępcy, jeżeli jeden lub drugi jest obecny w czasie zakończenia kontroli i wezwać do potwierdzenia podpisem, że protokół został udzielony do przejrzania. Nieobecność lub odmówienie podpisania winien urzędnik kontrolujący zaznaczyć na protokóle z udziałem świadka.

Przedsiębiorca (lub jego zastępca) może dopisać lub oddzielnie wnieść swoje uwagi. O ileby z nich wynikało, że przedsiębiorca kwestjonuje prawdziwość twierdzeń urzędnika kontrolującego, dotyczących się stanu faktycznego, urzędnik ten winien załączyć do protokołu odpowiednie pisma zakwestjonowane. Pierwopisy można zastąpić odpisami, dostarczonymi przez przedsiębiorcę, na których urzędnik kontrolujący lub władza skarbową stwierdzi zgodność z pierwopisami; w razie niedostarczenia odpisu władza skarbową zwraca pierwopis najpóźniej przy ostatecznem załatwieniu sprawy w instancji pierwszej.

Jeżeli przy kontroli znaleziono pismo, zaopatrzone w znaczki stemplowe, co do których zachodzi podejrzenie, że są podrobione, albo że były już poprzednio użyte (art. 39), to pismo takie dołącza się do protokołu. Przepis ten nie dotyczy się pism, przechowywanych u notariusza, w archiwum notarialnem lub w zbiorze dokumentów księgi wieczyste.

Urzędnik kontrolujący zaopatrjuje każde pismo zakwestjonowane w adnotację, stwierdzającą zakwestjonowanie, w formie następującej:

„Zakwestjonowano przy kontroli dn. . . . r . . .

Zapisano do protokołu pod poz.“

Adnotacja ta ma być zaopatrzona w podpis urzędnika kontrolującego, z wymienieniem jego stanowiska służbowego.

Do art. 39 i 40.

§ 80. W przypadkach, w których orzecznictwo z powodu naruszenia ustawy o opłatach stemplowych należy do sądu okręgowego, sąd ten ma po ukończeniu postępowania karnego przesłać akta urzędowi skarbowemu do przejrzenia. Właściwym jest ten urząd skarbowy, który przesłał prokuratorowi przy sądzie okręgowym doniesienie o naruszeniu ustawy.

Jeżeli postępowanie karne rozpoczęło się bez doniesienia ze strony urzędu skarbowego, to sąd okręgowy ma o rozpoczęciu postępowania zawiadomić ten urząd skarbowy, w którego okręgu została wymierzona opłata stemplowa od pisma, stanowiącego przedmiot przestępstwa, a w braku takiego wymiaru ten urząd skarbowy, w którego okręgu ma zamieszkanie obwiniony, względnie jeden z obwinionych. Temuż urzędowi skarbowemu należy przesłać akta po ukończeniu postępowania karnego.

Do art. 45 (ustępu pierwszego).

§ 81. Zwrot opłaty stemplowej, uiszczonej nienależnie, nastąpi na skutek podania, złożonego urzędowi skarbowemu w ciągu roku od dnia uiszczenia, tylko w przypadkach następujących:

a) gdy uiszczono opłatę wyłącznie zapomocą urzędowego papieru wekslowego (bez użycia nadto znaczków stemplowych),

b) gdy znaczki stemplowe skasował sam podatnik,

c) gdy znaczki stemplowe skasował notariusz, mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki (art. 29, ustęp ostatni; art. 124),

d) gdy znaczki stemplowe na wekslu skasował bank na mocy art. 124, lub na mocy zezwolenia, udzielonego bankowi przez Ministra Skarbu na mocy tegoż artykułu,

e) w razie skasowania znaczków stemplowych na składowym dowodzie zastawniczym (warrancje) przez zarząd domu składowego (§ 151),

f) gdy podatnik wniósł do kasy skarbowej sumę, którą sam obliczył (art. 22, ustęp ostatni; art. 24, punkt a; art. 25).

Jeżeli natomiast kwota, uiszczona nienależnie, została ustalona drogą wymiaru urzędowego, to art. 45 nie ma zastosowania, a zwrot nadpłaty nastąpi tylko, jeżeli w ciągu miesiąca od dnia dokonania wymiaru wniesiono odwołanie, i ono zostało następnie uwzględnione (art. 46 i 47 oraz §§ 93 — 96).

§ 82. Podanie o zwrot nadpłaty (§ 81) jest wolne od opłaty stempłowej (art. 142, punkt 8).

W razie uiszczenia opłaty zapomocą papieru stempłowego, lub zapomocą znaczków stempłowych, które skasował sam podatnik, albo bank, lub zarząd domu składowego (§ 81, punkty a — e), należy do podania zawierającego wniosek o zwrot nadpłaty, załączyć pismo, od którego opłatę uiszczono.

W razie uiszczenia — gotówką w kasie skarbowej — opłaty, którą podatnik sam obliczył, w przypadku przewidzianym w punkcie „a“ artykułu 24, należy załączyć pismo, od którego opłatę uiszczono oraz kwit kasy skarbowej.

Podanie o zwrot nadpłaty należy wnieść w przypadkach, wymienionych w punktach a, b, d, e, §-u 81, do tego urzędu skarbowego, w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę. W przypadkach, wymienionych w punktach c, f, §-u 81, należy podanie o zwrot nadpłaty wnieść do tego urzędu skarbowego, w którego okręgu ma siedzibę odnośny notariusz względnie odnośna kasa skarbową.

Do art. 45 (ustępu drugiego).

§ 83. Wymiana znaczków stempłowych (§ 20) nastąpi:

a) gdy znaczek nienaklejony uległ uszkodzeniu, np. zlepieniu, lub poplamieniu,

b) gdy znaczek stempłowy naklejono na papierze, który nie jest zapisany, ale który (z powodu poplamienia, przedarcia lub t. p.) nie może być użyty do sporządzenia pisma,

c) gdy znaczek stempłowy naklejono na papierze, na którym jest umieszczone pismo niepodpisane, albo

d) na świadectwie urzędowym (art. 154 i następne)—jeżeli urząd, który świadectwo przygotował, zaświadczył na niem, że zostało unieważnione,

e) na podaniu, wystosowanem do urzędu państwowego (art. 140 i następne), ale nie wniesionem.

Nie nastąpi wymiana w przypadku rozdarcia znaczka stempłowego na dwie lub więcej części.

§ 84. Wymiana, przewidziana w punktach b, c §-u 83, nastąpi tylko w takim razie, gdy jest zupełnie niewątpliwem, że papier zaopatrzony w znaczek stempłowy, a przedstawiony do wymiany, nie jest częścią składową pisma już podpisanego.

Nie nastąpi więc wymiana np. gdy przedstawiono jedynie papier, na którym niema początku pisma, lub który, zawierając początek pisma, jest zapisany w całości (wobec czego możliwe jest, że ciąg dalszy pisma — wraz z podpisem — znajduje się na innym papierze) lub gdy przekreślenie, skrobanie, zalanie atramentem, wywabienie tekstu i t. p. zmiany wywołują przypuszczenie, że w miejscu, w ten sposób uszkodzonym, znajdował się podpis.

Również nie wymienia się znaczka stempłowego, zdjętego z papieru, na którym był już umieszczony.

§ 85. Zasadniczo nie jest dopuszczalna wymiana znaczków stempłowych, umieszczonych na piśmie, już podpisanem. Wyjątek od tej zasady stanowią: znaczki stempłowe, umieszczone na wekslu trasowanym, płatnym na własne zlecenie wystawcy, lub na jego rzecz, jak

również na wekslu zaopatrzonym jedynie w indosy, a niezaopatrzonym ani w podpis wystawcy, ani w podpis akceptanta: w tych przypadkach stosuje się § 86.

Od zasady, wypowiedzianej w punkcie c) §-u 83, w myśl której zostaje wymieniony znaczek stempłowy, umieszczony na piśmie niepodpisanem, stanowią wyjątek znaczki stempłowe na rachunku, lub na innym piśmie, stwierdzającym wykonanie umowy (art. 72 i art. 90, ustęp drugi); nie nastąpi wymiana znaczka stempłowego, umieszczonego na piśmie takim, jeżeli ono wprawdzie nie jest zaopatrzone w podpis (t. j. nazwisko lub firmę wystawcy, umieszczone pod tekstem rachunku), ale nazwisko lub firma wystawcy są na rachunku uwidocznione w inny sposób (w szczególności zapomocą druku lub pieczętki).

§ 86. Wymiana urzędowego blankietu wekslowego (§ 154) nastąpi:

a) gdy blankiet taki (z powodu poplamienia, przedarcia, lub t. p.) nie może być użyty do sporządzenia weksłu;

b) gdy na blankiecie takim umieszczony jest tekst weksłu, ale niema żadnego podpisu,

c) gdy na wekslu trasowanym, płatnym na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz, znajduje się tylko podpis wystawcy (a niema ani podpisu akceptanta, ani indosu),

d) gdy na wekslu nie są podpisani ani wystawca, ani akceptant, ale są indosy.

Nie wymienia się blankietu wekslowego w razie rozdarcia na dwie lub więcej części, jak również gdy przekreślenia, skrobania, zalanie atramentem, wywabianie tekstu i t. p. zmiany wywołują przypuszczenie, że w miejscu w ten sposób uszkodzonym znajdował się podpis.

§ 87. O wymianę znaczków stempłowych (§§ 83 — 85) i urzędowych blankietów wekslowych (§ 86) należy zwrócić się do urzędu skarbowego (§ 16) z podaniem, które jest wolne od opłaty stempłowej (art. 143, punkt 8).

W podaniu należy wymienić poszczególne rodzaje znaków stempłowych, kategorie wartości, ilość sztuk każdej kategorii i łączną wartość wszystkich sztuk danej kategorii. W razie przedstawienia do wymiany blankietu wekslowego z naklejonym na nim znaczkiem stempłowym należy ten blankiet oznaczyć w podaniu w formie następującej: „blankiet wekslowy z naklejonym znaczkiem stempłowym łącznej wartości zł. . . . gr. . . .”. Podanie można też ułożyć w formie wykazu według załączonego wzoru 7.

Urząd skarbowy może przyjąć znaki stempłowe, przedstawione do wymiany, mimo niedołączenia podania, przewidzianego w ustępie poprzednim — jeżeli złożono niewielką ilość znaków stempłowych i urząd może sprawę załatwić natychmiast.

Jeżeli podanie (ustępy: pierwszy i drugi niniejszego paragrafu) nie może być załatwione natychmiast po wniesieniu, to na żądanie petenta urząd wyda mu pokwitowanie, wymieniające imię i nazwisko (firmę, nazwę) petenta oraz ogólną wartość znaków stempłowych, przedstawionych do wymiany. Jeżeli z powodu wielkiej ilości przedstawionych znaków stempłowych obliczenie ich wartości nie może nastąpić natychmiast, to urząd zaznacza w pokwitowaniu, że podaje wartość według oznajmienia petenta. Pokwitowanie podlega opłacie stempłowej w kwocie 20 gr. (art. 149).

§ 88. W razie przedstawienia do wymiany znaczków stemplowych nienaklejonych ma urząd skarbowy po powzięciu decyzji o dopuszczalności wymiany nakleić znaczki stemplowe na papierze, ale oddzielnie te, których wymiany dozwolił i oddzielnie te, których wymiany odmówił.

Na każdym papierze, na którym urząd skarbowy nakleił znaczki stemplowe, jak również na każdym przedstawionym przez petenta: papierze z naklejonym znaczkiem stemplowym lub blankiecie wekslowym, umieszcza urząd skarbowy zaświadczenie o dozwoleniu wymiany względnie adnotację o odmowie — zaopatrzone w datę, pieczęć urzędową i podpis.

Jeżeli naklejenie znaczków stemplowych na papierze jest niemożliwe, gdyż są zlepione, to należy znaczki włożyć do koperty, opieczetować ją i umieścić na niej jedno z dwóch zaświadczeń wyżej wymienionych.

Jest też dopuszczalne zszycie i opieczetowanie wszystkich tych papierów, co do których urząd skarbowy dozwala wymiany oraz osobnej kartki, na której umieszcza się zaświadczenie o dozwoleniu wymiany.

Adnotacja o odmowie musi być umieszczona na każdym papierze osobno; nie należy zszywać papierów, co do których wymiany odmówiono.

§ 89. Znaczki stemplowe oraz blankiety wekslowe wymienia się zasadniczo na znaki stemplowe tego samego rodzaju. Na żądanie petenta urząd skarbowy dozwoli jednak w całości lub w części wymiany znaczków stemplowych na blankiety wekslowe, lub blankietów wekslowych na znaczki stemplowe.

Sposób dokonania wymiany blankietu wekslowego z naklejonym znaczkiem stemplowym jest pozostawiony uznaniu urzędu skarbowego.

§ 90. Jeżeli podanie § 87, ustępy: pierwszy i drugi) zostało załatwione natychmiast, w obecności petenta, jak również w przypadku wniosku ustnego (§ 87, ustęp trzeci), urząd skarbowy — w razie załatwienia przychylnego — doręcza petentowi niezwłocznie odnośne papiery względnie koperty, zaopatrzone w zaświadczenie o dozwoleniu wymiany (§ 88) i skierowuje go do kasy skarbowej (§ 92).

Jeżeli przychylnie załatwienie podania nastąpiło nie w obecności strony, ale dopiero później, to urząd skarbowy przesyła odnośne znaki stemplowe kasie skarbowej przy piśmie, wymieniając łączną sumę znaczków stemplowych i łączną sumę blankietów wekslowych, które mają być wydane przy wymianie. Zarazem urząd skarbowy zawiadamia petenta o tem zarządzeniu wymiany.

§ 91. W przypadku odmowy urząd skarbowy sporządza umotywowaną decyzję i, zawiadamiając o niej petenta, dołącza do zawiadomienia odnośne znaki stemplowe, zaopatrzone w adnotację o odmowie (§ 88) — z wyjątkiem znaczków stemplowych, zebranych (z powodu zlepiania się) w opieczetowanej kopercie (§ 88, ustęp trzeci), które pozostają w urzędzie skarbowym. Urząd skarbowy ma przedziurawić każdy znaczek stemplowy, którego wymiany odmówił, a który zwraca petentowi; nie tyczy się to przypadków, w których odmówiono wymiany, ponieważ znaczki stemplowe są nieuszkodzone lub ponieważ są umieszczone na piśmie, podlegającym opłacie.

Od decyzji odmownej można wnieść odwołanie (art. 46 i 47).

§ 92. Kasa skarbową dokona wymiany, skoro petent przedstawi jej znaki stemplowe, zaopatrzone w zaświadczenie o dozwoleniu (w przypadku załatwienia natychmiastowego: § 90 ustęp pierwszy), względnie zawiadomienie o zarządzeniu wymiany (§ 90, ustęp drugi).

Wymiana nie nastąpi w razie zgłoszenia się do kasy skarbowej po upływie roku od doręczenia petentowi znaków stemplowych, zaopatrzonych w klauzulę dozwolenia, względnie od doręczenia zawiadomienia o decyzji, pozwalającej wymiany.

Do art. 46.

§ 93. Termin jednego miesiąca, w ciągu którego można wnieść odwołanie, liczy się:

a) w razie uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych, skasowanych przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b) — od daty zaświadczenia o wymiarze (§ 36);

b) w razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie skarbowej na skutek wymiaru, dokonanego przez urząd skarbowy (art. 24, punkt b) — od daty uiszczenia, wymienionej w zaświadczeniu o wymiarze, które kasa skarbową umieściła na piśmie, podlegającym opłacie (§ 37);

c) w razie wymierzenia opłaty zapomocą nakazu płatniczego, sporządzonego przez urząd skarbowy (art. 33, punkty 2 i 3), lub przez kancelarię sądową (art. 30), lub przez władzę administracyjną (art. 61, ustęp ostatni) — od dnia doręczenia nakazu płatniczego;

d) przy opłacie od aktu notarialnego, wymierzonej przez notariusza (art. 27, punkt 1) — od daty aktu notarialnego;

e) przy opłacie od pisma, przedstawionego notariuszowi celem dokonania czynności urzędowych (art. 27, punkt 2) — od daty świadectwa, stwierdzającego dokonanie owej czynności (§ 54, ustęp drugi, zdanie pierwsze), względnie od daty zaświadczenia, dotyczącego się wyłącznie uiszczenia opłaty stemplowej (§ 54, zdanie ostatnie);

f) w razie wymierzenia przez notariusza opłaty od odbytej przed nim sprzedaży drogą licytacji (art. 27, punkt 3 oraz § 56) — od dnia licytacji;

g) w razie wymierzenia przez kancelarię sądową opłaty od aktu sądowego albo od przewłaszczenia, lub innego oświadczenia zgody (art. 30, punkty 3 i 4) — od daty aktu sądowego względnie przewłaszczenia, lub oświadczenia zgody;

h) w razie wymierzenia przez urząd państwowy opłaty od umowy, przez ten urząd zawartej (art. 32) — od daty zaświadczenia o uiszczeniu (art. 32, ustęp drugi, zdanie pierwsze).

Przepisy powyższe stosuje się również w przypadkach wymierzenia podwyżki stemplowej (art. 42).

§ 94. Jeżeli w przypadku, wymienionym w punkcie a) §-u 93, kwota znaczków stemplowych, skasowanych przez urząd skarbowy, stanowi tylko część kwoty, wymierzonej przez urząd skarbowy, a resztę skasowano później, to termin liczy się mimo to od daty zaświadczenia o wymiarze.

Jeżeli w przypadku, wymienionym w punkcie b) §-u 93, kwotę wymierzoną przez urząd skarbowy uiszczono nie odrazu, lecz częściami, to termin liczy się od daty pierwszego uiszczenia.

Zasady, wypowiedziane w punktach d), e) §-u 93, obowiązują również wówczas, gdy kwoty, wymierzonej przez notariusza, nie uiszczono do jego rąk przed sporządzeniem aktu notarialnego, względnie przed dokonaniem czynności urzędowej, lub uiszczono tylko w części — z powodu odroczenia płatności w myśl art. 177, lub z powodu nieuiszczenia podwyżki (art. 28, ustęp trzeci, zdanie drugie).

Zasada, podana w punkcie g) §-u 93, obowiązuje również wówczas, gdy kwoty, wymierzonej przez kancelarję sądową, nie uiszczono przed sporządzeniem aktu sądowego lub uiszczono w części — z powodu odroczenia płatności w myśl art. 177.

Do art. 47.

§ 95. Władza, rozstrzygająca odwołania w zakresie opłat stemplowych (instancją odwoławczą), jest zasadniczo izba skarbowa, a mianowicie ta, w której okręgu ma siedzibę organ urzędowy, którego decyzja (w przedmiocie wymiaru opłaty, lub podwyżki lub decyzja innego rodzaju) zostaje zaskarżona odwołaniem. Od tej zasady zachodzi wyjątek:

a) co do decyzji izby skarbowej, wydanych w myśl art. 49; w tych przypadkach instancją odwoławczą jest Ministerstwo Skarbu (o ile izba skarbowa nie zastosuje ustępu trzeciego art. 47),

b) gdy odwołanie (wniesione w przepisany terminie) skierowane jest przeciw wymiarowi (opłaty, podwyżki lub kary pieniężnej), dokonaneemu przez urząd skarbowy, lub przeciw innej decyzji urzędu skarbowego i urząd ten uznał, że odwołanie jest całkowicie uzasadnione (art. 47, ustęp trzeci).

Jeżeli odwołanie wniesiono po upływie terminu jednomiesięcznego, przewidzianego w art. 46, to organ urzędowy, któremu złożono odwołanie, nie odrzuca go z powodu spóźnienia, lecz przesyła je z odpowiednim wnioskiem instancji odwoławczej i ona dopiero orzeka odmownie.

Odwołanie nie uważa się za spóźnione, jeżeli je wysłano pocztą przed upływem terminu jednomiesięcznego, przewidzianego w art. 46.

§ 96. Jeżeli wniesiono odwołanie od wymiaru opłaty lub podwyżki, dokonanego przez notariusza, to notariusz ma na odwołaniu wymienić datę, w której odwołanie otrzymał i tę adnotację zaopatrzyć w swój podpis i w pieczęć.

O rozstrzygnięciu odwołania od wymiaru, dokonanego przez notariusza, izba skarbowa zawiadamia notariusza i odwołującego się.

Ustęp poprzedni stosuje się odpowiednio do orzeczeń Najwyższego Trybunału Administracyjnego w przedmiocie opłat stemplowych, wymierzonych przez notariusza.

Do art. 48.

§ 97. Jeżeli osoba, skazana przez urząd skarbowy na karę pieniężną, wniosła — w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia o karze — odwołanie, a prócz tego w tymże terminie zażądała od urzędu

skarbowego przekazania sprawy sądowi, to urząd skarbowy wyjaśni petentowi, że tylko jeden z tych dwóch środków odwoławczych będzie załatwiony oraz wezwie petenta, aby w ciągu tygodnia oznajmił, który środek odwoławczy wybiera. W braku odpowiedzi urząd skarbowy przekaże sprawę sądowi.

Sąd powiatowy (pokoju), któremu urząd skarbowy przekazał sprawę na mocy art. 48, ma po ukończeniu postępowania karnego przesyłać akta temu samemu urzędowi skarbowemu do przejrzenia.

Do art. 49.

§ 98. Za dowód nieważności (ustęp pierwszy art. 49) nie uważa się wyroku sądowego, opierającego się na przyznaniu, lub wydanego zaocznie, bez udowodnienia stanu faktycznego, na którym wyrok się opiera.

W przypadkach, wymienionych w art. 49, w punkcie a) ustępu drugiego, petent ma podać dokładnie, z jakich powodów nastąpiło odwołanie czynności prawnej. O ile chodzi o umowę o nabycie nieruchomości (art. 52, punkt 1), albo prawo wydobywania ciał kopalnych (art. 64, punkt 1), dozwolenie zwrotu opłaty, lub uchylenie wymiaru zależy od tego, aby nie nastąpiły ani oddanie przedmiotu umowy w posiadanie nabywcy, ani wpis prawa własności na jego rzecz w księdze wieczystej.

Jeżeli odwołanie czynności prawnej (punkt a) pociąga za sobą utratę zadatku, lub obowiązek zwrotu zadatku w podwójnej wysokości, albo uiszczenia kary za zawód (odstępny), to może być dozwolone tylko obniżenie opłaty od kwoty, przypadającej według zadatku lub kary za zawód.

Ustęp przedostatni § 96 stosuje się również do orzeczeń wydanych na skutek wniosku, przewidzianego w art. 49, a dotyczącego się opłaty, wymierzonej przez notariusza.

CZEŚĆ DRUGA.

Postanowienia szczegółowe.

Do art. 54 (punkt 2).

§ 99. Na mocy punktu 2 artykułu 54 są wolne od opłaty:

a) orzeczenia w przedmiocie wykupu przymusowego na rzecz Państwa lub przejęcia na rzecz Państwa (art. 3, 7, 10—24, 77 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1),

b) pisma, stwierdzające umowy, przewidziane w art. 8, 13, 15 (zdaniu drugim), 20 i 77 powołanej ustawy; o kupno nieruchomości przez Państwo lub Państwowy Bank Rolny, lub o zamianę nieruchomości na grunty państwowe, albo wykonanie prawa odkupu lub pierwokupu,

c) pismo, stwierdzające oddanie gruntów na własność Państwa, przewidziane w art. 92 powołanej ustawy,

d) pisma, stwierdzające licytacyjną sprzedaż nieruchomości ziemskiej na rzecz Państwa lub Państwowego Banku Rolnego, przewidzianą w art. 93 powołanej ustawy.

Do art. 54 (punktu 3).

§ 100. Na mocy punktu 3 artykułu 54 są wolne od opłaty:

a) orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzające projekt scalenia (art. 35 ustawy o scalaniu gruntów, Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 39, poz. 244),

b) ugody, dotyczące się gruntów, położonych na obszarze scalenia, zatwierdzone przez komisje ziemskie w toku postępowania scaleniowego (art. 9 i 44 powołanej ustawy),

c) pisma, stwierdzające umowy o zamianę gruntów celem sprostowania granic albo — celem zapewnienia dogodnych dojazdów lub usunięcia t. zw. enklaw i szachownic (art. 22, punkt „g“ powołanej ustawy oraz art. 47, punkt „a“ ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1),

d) pisma, stwierdzające umowy o nabycie działek celem powiększenia gospodarstwa karłowatego, jeżeli to powiększenie jest objęte projektem scalenia, zatwierdzonym przez okręgową komisję ziemską (art. 35 powołanej ustawy o scalaniu gruntów),

e) układy dobrowolne i orzeczenia, ustanawiające wynagrodzenie wzamian za zniesienie serwitutów,

f) układy dobrowolne i orzeczenia, dotyczące się zamiany gruntów włościańskich w b. zaborze rosyjskim, a podlegające zatwierdzeniu przez władze ziemskie.

Do art. 54 (punktu 5).

§ 101. Na mocy punktu 5 artykułu 54 są wolne od opłaty między innymi też pisma, stwierdzające zakupienie przez gminę nadwyżek gruntów w sferze interesów mieszkaniowych miast i osad przemysłowo-fabrycznych lub przekazanie gminie gruntów państwowych, położonych w owej sferze interesów (art. 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1),

Do art. 54 (punktów 6 i 7).

§ 102. Warunki uwolnienia, przewidzianego w punkcie 6 lub 7 artykułu 54, mają być udowodnione zaświadczeniem właściwej władzy, sprawującej nadzór nad budownictwem. Zaświadczenie ma stwierdzić:

a) o ile chodzi o budynek niewykończony (punkt 6): datę rozpoczęcia robót technicznych celem położenia fundamentów,

b) o ile chodzi o nową budowlę (punkt 7): datę, w której zaczęto budynek używać.

Zaświadczenia te wydają:

1) na obszarze b. zaboru rosyjskiego: w miastach — magistrat; poza obrębem miast — wójt gminy;

2) na obszarze b. zaboru austriackiego: magistrat względnie urząd gminny;

3) na obszarze województwa poznańskiego: w miastach — magistrat; w gminach wiejskich — komisarz obwodowy;

4) na obszarze województwa pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego: w miastach — magistrat, w gminach wiejskich — wójt.

Zaświadczenie lub jego odpis uwierzytelniony ma pozostać w aktach notariusza (art. 27) względnie sądu (art. 30, punkty 3 i 4); jeżeli zaświadczenie przedstawiono w drodze odwołania (art. 46), to ma pozostać w aktach władzy skarbowej przy odwołaniu. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, w przypadkach, w których notariusz (art. 29) lub sąd (art. 31, ustęp przedostatni), przesyłają urzędowi skarbowemu odpis umowy, należy zaświadczenie, o którym mowa w poprzednich ustępach niniejszego paragrafu, złożyć notariuszowi względnie sądowi; notariusz względnie sąd przesyłają zaświadczenie urzędowi skarbowemu przy odpisie umowy; strona może też złożyć zaświadczenie bezpośrednio urzędowi skarbowemu.

Do art. 58.

§ 103. Opłacie w wysokości 1%, przewidzianej w pierwszym zdaniu ustępu trzeciego art. 58, podlegają:

a) orzeczenia urzędów ziemskich, ustalające przejście prawa własności przy parcelacji (art. 61 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1);

b) umowy o sprzedaż w formie parcelacji, wymienione w powołanej ustawie.

§ 104. Opłatę od orzeczenia, wymienionego w punkcie a) §-u 103 (punktu 6, art. 52), wymierza w myśl ustępu drugiego art. 61 okręgowy urząd ziemski zapomocą nakazu płatniczego, który doręcza nabywcy, wyznaczonemu w orzeczeniu (art. 15, punkt 2). Opłatę uiszcza się gotówką w kasie skarbowej, której w tym celu należy złożyć deklarację, wymieniającą datę i numer nakazu płatniczego, oraz okręgowy urząd ziemski, od którego nakaz płatniczy pochodzi.

Okręgowy urząd ziemski wyda zaświadczenie wykonalności orzeczenia (art. 61 ustęp 2 ustawy o wykonaniu reformy rolnej) dopiero po przedstawieniu mu pokwitowania kasy skarbowej z uiszczenia opłaty (art. 61, ustęp drugi).

Od nakazu płatniczego można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od daty doręczenia nakazu płatniczego (art. 46). Należy je złożyć okręgowemu urzędowi ziemskiemu, a ten przesyła je wraz ze swoją opinią izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę.

§ 105. Do zaświadczenia okręgowego urzędu ziemskiego (o przyznaniu kredytu sprzedawcy gospodarstwa karłowatego), o którym mowa w zdaniu drugim ustępu trzeciego artykułu 58, stosuje się postanowienia, zawarte w ustępie ostatnim § 102.

§ 106. § 104 stosuje się również do orzeczeń, przewidzianych w art. 11 i 17 ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. w sprawie uwłaszczenia b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 617) — z tą zmianą, że czynności, należące według powołanego § 104 do okręgowego urzędu ziemskiego, wykonywa komisja uwłaszczeniowa.

Do art. 71.

§ 107. Makler przysięgły na giełdzie towarowej ma w księdze maklerskiej uwidocznić w osobnej kolumnie kwotę opłaty stempłowej, należnej od karty umowy w myśl ostatniego ustępu art. 67. Do kolumny tej stosuje się przepisy o rejestrze, zawarte w §§ 42 — 45 z tą zmianą, że uiszczanie opłat ma się odbywać miesięcznie, a mianowicie za każdy miesiąc do dnia 7 miesiąca następnego.

§ 108. Przedsiębiorstwa, zajmujące się zawodowo licytacjami (przedsiębiorstwa sklepów komisowych, o ile dokonywają sprzedaży komisowej drogą licytacji oraz przedsiębiorstwa lombardowe), mają prowadzić rejestr opłat stempłowych według załączonego wzoru 8 i zapisywać do niego każdą sprzedaż zaraz po zawarciu umowy sprzedaży.

Jeżeli przedsiębiorca prowadzi dla swoich celów i przechowuje przez lat pięć (§ 44, ustęp ostatni) księgę, w której wszystkie sprzedaże drogą licytacji są wymienione w porządku chronologicznym i która wymienia wszystkie dane, zawarte we wzorze 8, a w szczególności zawiera kolumnę dla uwidocznienia opłaty stempłowej, to prowadzenie rejestru opłat stempłowych nie jest potrzebne.

§ 109. Opłata stempłowa od sprzedaży ruchomości drogą licytacji, dokonanej przez urząd administracyjny, ma być uiszczona niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży — do rąk organu urzędowego, który licytację przeprowadził. Można ją uiścić bądź znaczkami stempłowymi, bądź gotówką. Organ urzędowy, który przeprowadził licytację, może także w razie uiszczenia opłaty do jego rąk gotówką zakupić za tę gotówkę znaczki stempłowe i postąpić, jak gdyby opłata została uiszczona znaczkami stempłowymi.

Znaczki stempłowe mają być naklejone na protokóle licytacji i skasowane pieczęcią urzędową. Poniżej należy umieścić uwagę: „Skasowano znaczki stempłowe w kwocie zł. . . gr.“; uwaga ta ma być zaopatrzona w podpis z wymienieniem stanowiska służbowego.

W razie uiszczenia opłaty gotówką i niezakupienia znaczków stempłowych urząd administracyjny, w którego aktach pozostaje protokół licytacji, wnosi opłatę do kasy skarbowej, załączając deklarację. W deklaracji należy podać datę licytacji i liczbę sprawy oraz sprawę zwięźle określić. Pokwitowanie, otrzymane od kasy skarbowej, należy załączyć do protokółu, a na protokóle uwidocznić uiszczoną kwotę oraz pozycję dziennika przychodu, wymienioną w pokwitowaniu.

Do art. 72.

§ 110. Jeżeli co do tej samej należności sporządzono kilka pism, wymienionych w art. 72 (kilka rachunków; kilka potwierdzeń odbioru), to stosuje się art. 3. Opłata należy się zatem od pisma pierwszego (o ile ono nie jest zwolnione od opłaty w myśl art. 73).

W razie wykonywania umowy sprzedaży częściami (częściowego dostarczania towarów, częściowego płacenia ceny) i sporządzania pism (rachunków i t. p.), z których każde stwierdza wykonanie pewnej części zobowiązania, należy przy każdym takim piśmie uiścić opłatę, odpowiadającą odnośnej części.

Nie podlega opłacie rachunek pozorny t. j. pismo, z którego treści — bądź samej przez się, bądź w związku z inną korespondencją

handlową — wynika, że celem jego jest jedynie poinformowanie odbiorcy o cenie towaru, że zatem pismo to ma charakter oferty. Samo zaopatrzenie rachunku w napis „rachunek pozorny“, lub analogiczne określenie w języku obcym (np. pro forma, facture simulé, Vorfaktur) nie wystarcza do uznania, że rachunek nie podlega opłacie.

Do art. 74.

§ 111. Za centralę handlową (art. 74, ustęp ostatni) uważa się organizację, której zadaniem podstawowym, wyrażonym w statucie, jest pośrednictwo handlowe w interesie spółdzielni.

Do art. 75.

§ 112. Umowy i pisma, wymienione w art. 75, podlegają opłacie według rozdziału trzynastego również wówczas, gdy mają za przedmiot świadectwo tymczasowe.

Do art. 77.

§ 113. Umowa, mająca na celu zamianę papieru wartościowego, wymienionego w punkcie 1 art. 77, na papier, niewymieniony w powołanym przepisie (np. zamiana obligacji państwowych na akcje, zamiana papieru wartościowego wylosowanego na niewylosowane odeinki papierów wartościowych tego samego lub innego rodzaju) podlega opłacie. Należy uiścić opłatę tylko jednokrotną, a mianowicie od nabycia papierów niewymienionych w punkcie 1 art. 77. Wartość tych ostatnich bierze się za podstawę wymiaru.

Do art. 78.

§ 114. Punkt a) artykułu 78 stosuje się również do sprzedaży komisowej, względnie do kupna komisowego (art. 75, ustęp trzeci). Łączną wartość wszystkich zobowiązań osoby trzeciej z którą komisant zawiera umowę w imieniu własnym na rachunek komitenta, sprzedając jej papiery komitenta — względnie łączną wartość zobowiązań komisanta wobec osoby trzeciej, przyjętych na rachunek komitenta przy komisowym kupnie — bierze się za podstawę wymiaru opłaty: zarówno od umowy między komisantem a osobą trzecią (art. 75, ustęp pierwszy) jak od wykonania umowy komisowej (art. 75, ustęp trzeci).

Do art. 80.

§ 115. Jeżeli nie tylko komisant lecz także komitent wykonywa w Polsce czynności bankierskie, to do uiszczenia opłaty jest obowiązany: komitent, gdy chodzi o zlecenie sprzedaży, — komisant, gdy chodzi o zlecenie kupna. W razie zamiany papierów wartościowych na inne papiery wartościowe, winien uiścić podatek zarówno komitent jak komisant — pierwszy od wartości papierów, które dostarcza komisantowi, drugi od wartości papierów, które dostarcza komitentowi.

§ 116. Osoby, wykonywające czynności bankierskie, jeżeli zajmują się sprzedażą i kupnem papierów wartościowych, są obowiązane prowadzić rejestr według załączonego wzoru 9.

Do rejestru tego należy zapisywać wszelkie umowy, przy których osoba, prowadząca rejestr, jest obowiązana do uiszczenia opłaty stemplowej w myśl punktu 2 artykułu 80.

Zamianę papierów wartościowych na inne papiery wartościowe (art. 78, ustęp ostatni) należy zapisać do rejestru pod dwiema pozycjami; jedna z nich jest przeznaczona dla papierów wartościowych, które ma dostarczyć jeden z kontrahentów, druga dla tych, które ma dać współkontrahent. Łączność obu pozycji należy zaznaczyć w kol. 11 rejestru. Jeżeli kontrakt zamiany zawarły bez udziału maklera dwie osoby, wykonywające czynności bankierskie, to każda z nich ma tę umowę zapisać do swego rejestru pod dwiema pozycjami. Kolumny 9 i 10 należy w każdym rejestrze wypełnić tylko przy pozycji, obejmującej papiery wartościowe, które mają być wydane drugiemu kontrahentowi.

Również należy utworzyć dwie pozycje, gdy przedmiotem tej samej umowy są papiery o stałym oprocentowaniu oraz papiery o niestałym oprocentowaniu.

Wypełnia się bądź tylko kolumnę 3 bądź tylko 4. Wypełnienie kolumny 4 nie jest konieczne, jeżeli nabywca nie wykonywa czynności bankierskich.

Wypełnia się bądź tylko kolumnę 6, bądź tylko 7 rejestru — według tego czy kurs giełdowy oznacza się co do sztuki czy co do jednostki wartości nominalnej.

Przy zamianie należy w kolumnie 11 podać, na podstawie jakich danych ustalono wartość, wymienioną w kolumnie 9.

§ 117. Zapisanie do rejestru (§§ 43 i 116) ma nastąpić zasadniczo w części rejestru, obejmującej tę połowę miesiąca, w której nastąpiło przyjęcie oferty.

Jeżeli kontrahent, który ma zapisać umowę do rejestru, był oferentem, to zapisanie ma nastąpić w części rejestru, obejmującej tę połowę miesiąca, w której oferent otrzymał zawiadomienie o przyjęciu oferty, lub stwierdził w inny sposób, że oferta została przyjęta.

Gdy do rejestru ma być zapisane wykonanie umowy, zawartej między komisantem a komitentem (art. 75, ustęp trzeci), obowiązują zasady następujące:

a) jeżeli do uiszczenia opłaty jest obowiązany komisant, to ma wykonanie umowy zapisać do części rejestru, obejmującej tę połowę miesiąca, w której przyjął ofertę osoby trzeciej, względnie w której otrzymał zawiadomienie o przyjęciu swojej oferty przez osobę trzecią lub stwierdził w inny sposób, że osoba trzecia ofertę przyjęła);

b) jeżeli do uiszczenia opłaty obowiązany jest komitent, to ma wykonanie umowy zapisać do części rejestru, obejmującej tę połowę miesiąca, w której otrzymał zawiadomienie o zawarciu umowy z osobą trzecią.

§ 118. Makler nie prowadzi rejestru opłat stemplowych. Ma natomiast uwidocznic kwotę opłaty stemplowej w księdze maklerskiej, w osobnej kolumnie. Do kolumny tej stosuje się przepisy o rejestrze oraz o uiszczaniu opłat, zawarte w §§ 43 — 45.

Co do umów o zamianę makler ma wymienić oddzielnie każdą z dwóch opłat, obliczonych w myśl ustępu ostatniego artykułu 78, podać co do każdej z nich wartość, którą przyjął za podstawę wymiaru, oraz wyjaśnić, według jakich danych wartość tę ustalił.

Gdy przedmiotem tej samej umowy są papiery o stałym oprocentowaniu oraz papiery o niestałym oprocentowaniu, to makler ma wymienić oddzielnie opłatę, obliczoną co do jednego rodzaju papierów i oddzielnie co do rodzaju drugiego.

§ 119. Osoba, wykonywająca czynności bankierskie, jak również makler przysięgły, mają co do każdego przypadku, który ma być zapisany do rejestru (§§ 116 i 117), względnie do księgi maklerskiej (§ 118), wystawić zaświadczenie, w którym należy wymienić: imię i nazwisko (firmę) kontrahenta, dla którego pismo jest przeznaczone, rodzaj papierów wartościowych, ilość sztuk względnie wartość nominalną (§ 116, ustęp przedostatni), cenę jednostkową i ogólną, pozycję rejestru, względnie księgi maklerskiej i kwotę opłaty stemplowej. Przy zamianie należy nadto wymienić dane, na podstawie których ustalono wartość.

Pismo ma być zaopatrzone w datę wystawienia i podpisane.

Wymienienie nazwiska (firmy) kontrahenta, dla którego pismo jest przeznaczone, nie jest konieczne, jeżeli wystawca wykonywa czynności bankierskie, drugi zaś kontrahent czynności tych nie wykonywa.

Osoba wykonywająca czynności bankierskie, ma pismo o którym mowa, sporządzić w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz ma zatrzymać, drugi zaś wręczyć lub przesłać drugiemu kontrahentowi zaraz po zapisaniu do rejestru.

Makler ma sporządzić to pismo w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz ma zatrzymać, dwa inne wręczyć (przesłać) obu kontrahentom, najpóźniej w ciągu 10 dni, po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym umowę zawarto.

Egzemplarze zatrzymane (lub odpisy, przewidziane w ostatniem zdaniu niniejszego paragrafu) należy przechowywać — uporządkowane według dat wystawienia — przez lat pięć po upływie roku kalendarzowego, w którym odnośne dokumenty sporządzono.

Osoba, wykonywająca czynności bankierskie, ma przechowywać według zasad powyższych egzemplarz, otrzymany od drugiego kontrahenta lub od maklera.

Sporządzenie pisma, o którym mowa w ustępach poprzednich niniejszego paragrafu, nie jest potrzebne w razie wręczenia (przesłania) drugiemu kontrahentowi (obu kontrahentom) w terminie wskazanym wyżej (w ustępie czwartym, względnie piątym niniejszego paragrafu) karty umowy lub rachunku, o ile dokumenty te zawierają wszystkie dane wyżej wymienione. Osoba, wykonywająca czynności bankierskie, względnie makler, winni zatrzymać odpis karty umowy lub rachunku.

Do art. 83.

§ 120. Opłata od pisma, stwierdzającego umowę między wierzycielem a dłużnikiem o ustanowienie zastawu ruchomego dla wierzytelności już istniejącej, wynosi (stosownie do pierwszego ustępu art. 115) 0,3% od sumy wierzytelności — w razie udzielenia pożyczki pod zastaw towarów osobie, wykonywającej sprzedaż towarów tegoż rodzaju i z tego powodu podlegającej podatkowi przemysłowemu, lub ustawowo zwolnionej od tego podatku.

W innych przypadkach opłata wynosi stosownie do drugiego ustępu art. 115) zasadniczo 0,5% od sumy wierzytelności. Od tej zasa-

dy zachodzą wyjątki w razie zastawienia papieru wartościowego przez osobę, nie zajmującą się zawodowo sprzedażą papierów wartościowych, wtedy bowiem za podstawę wymiaru bierze się nie sumę wierzytelności, lecz wartość zastawionego papieru (art. 8), a opłata wynosi:

1) gdy przedmiotem zastawu są akcje, kuksy lub inne papiery wartościowe o niestałym oprocentowaniu:

0,05% — jeżeli zarówno wierzyciel jak i dłużnik wykonywają czynności bankierskie (art. 79, ustęp drugi);

0,2% — jeżeli tylko jedna ze stron (bądź wierzyciel, bądź dłużnik) wykonywa czynności bankierskie (art. 79, ustęp pierwszy, punkt „a“);

0,5% — jeżeli ani wierzyciel ani dłużnik nie wykonywa czynności bankierskich (art. 79, ustęp trzeci);

2) gdy przedmiotem zastawu są papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu (listy zastawne, obligacje fundowane, obligacje spółek akcyjnych) — z wyjątkiem wymienionych w ustępie ostatnim niniejszego paragrafu:

0,01% — jeżeli zarówno wierzyciel jak i dłużnik wykonywają czynności bankierskie (art. 79, ustęp drugi);

0,05% — jeżeli tylko jedna ze stron (bądź wierzyciel bądź dłużnik) wykonywa czynności bankierskie (art. 79, ustęp pierwszy punkt „b“);

0,1 — jeżeli ani wierzyciel ani dłużnik nie wykonywa czynności bankierskich (art. 79, ustęp trzeci).

Nawet w razie zastawienia papieru wartościowego przez osobę, nie zajmującą się zawodowo sprzedażą papierów wartościowych, ustala się opłatę w wysokości 0,5% od sumy wierzytelności, jeżeli kwota, w ten sposób obliczona, wynosi mniej niż obliczona według zasad, podanych w ustępie poprzednim.

Nie podlegają opłacie pisma, stwierdzające oddanie w zastaw — przez osobę nie zajmującą się zawodowo sprzedażą papierów wartościowych — obligacyj Państwa Polskiego, listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, tymczasowych zobowiązań tego banku do dostarczenia listów zastawnych, wylosowanych papierów wartościowych, płatnych kuponów od papierów wartościowych, oraz zagranicznych środków płatniczych.

Do art. 89.

§ 121. Osoba, wynajmująca skrzynki depozytowe, ma prowadzić rejestr według załączonego wzoru 10.

Do art. 92^{*)}.

§ 122. Opłata, przewidziana w art. 92, należy się:

a) gdy przedsiębiorca okrętowy (względnie jego przedstawicielstwo albo pełnomocnik lub komisant) zawarł na obszarze Polski umowę o przewiezienie statkiem morskim osoby, w Polsce zamieszkałej — bez względu na to, czy wydanie biletu okrętowego następuje w kraju, czy zagranicą;

^{*)} Przepisy przejściowe w §§ 193 i 194.

b) gdy osoba, w Polsce zamieszkała, otrzymała na obszarze Polski bilet okrętowy (względnie prepaid) bądź pismo, upoważniające do odbioru takiego biletu (prepaidu), a przedsiębiorca okrętowy ma siedzibę w Polsce, lub działa tu przez swe przedstawicielstwo, albo przez pełnomocnika lub komisanta; nie stanowi różnicy, czy umowę o przewóz zawarto na obszarze Polski, czy zagranicą.

Przedsiębiorstwo żeglugi morskiej, mające siedzibę w Polsce, względnie działający w Polsce przedstawiciel, albo pełnomocnik, lub komisant zagranicznego przedsiębiorstwa żeglugi morskiej, ma prowadzić rejestr według załączonego wzoru 11.

Jeżeli przedsiębiorstwo żeglugi morskiej (polskie lub zagraniczne) posiada w Polsce centralę i zakłady filjalne, to rejestr ma prowadzić tylko centrala; rejestr taki ma obejmować również wszystkie te przypadki, w których zawarcie umowy o przewóz, względnie odstąpienie od niej za wzajemną zgodą stron (stornowanie; kolumna 9), nastąpiły za pośrednictwem zakładów filjalnych. Jeżeli zaś przedsiębiorstwo zagraniczne posiada w Polsce przedstawicieli (pełnomocników, komisantów), którzy nie pozostają w stałym stosunku z centralą, znajdującą się w Polsce, lecz korespondują wprost z centralą zagraniczną, to rejestr ma prowadzić każdy przedstawiciel względnie pełnomocnik lub komisant.

Nie zapisuje się do rejestru tych przypadków, w których nastąpiło stornowanie umowy, jeżeli przytem przedsiębiorstwo okrętowe zwróciło klientowi całą kwotę pobraną zaliczkowo. Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo okrętowe przy stornowaniu umowy pewną kwotę zatrzymało, to przypadek taki należy do rejestru zapisać.

Rejestr prowadzi się zeszytami, z których każdy obejmuje jeden miesiąc.

Każdy zeszyt rejestru ma obejmować wszystkie te przypadki, w których w danym miesiącu nastąpił odjazd podróżnego (kol. 8 rejestru) oraz wszystkie w danym miesiącu dokonane stornowania z zatrzymaniem kwoty pobranej zaliczkowo lub jej części (kol. 9).

Należy wypełnić w każdym razie kolumny 1 — 4 oraz 10 i 17. Kolumnę 5, względnie 6, oraz 8 tudzież 11 — 13 wypełnia się w razie odjazdu podróżnego. Kolumnę 7 wypełnia się, jeżeli nastąpiło udzielenie podróżnemu wizy przez Urząd Emigracyjny, a mianowicie nie tylko w razie odjazdu podróżnego, lecz także w razie stornowania z potrąceniem pewnej kwoty na rzecz przedsiębiorstwa. W tym ostatnim przypadku wypełnia się kolumny 9 i 14). Wypełnia się bądź kolumnę 7, bądź 8 i stosownie do tego kolumnę 9.

Do podstawy wymiaru (kol. 12 rejestru) nie wlicza się takich kwot, złożonych przez podróżnego przedsiębiorstwu okrętowemu, które służą na pokrycie danin publicznych np. amerykańskiego podatku pogłównego (Head Tax), należności za dezynfekcję przymusową.

Przerachowanie waluty obcej (kol. 15 i 16) ma nastąpić według najniższego kursu giełdy warszawskiej z dnia bezpośrednio poprzedzającego odejście okrętu (kol. 8) względnie stornowanie umowy (kol. 9).

Zapisanie do rejestru ma nastąpić najpóźniej w dniu następującym bezpośrednio po tym dniu, w którym prowadzący rejestr otrzymał wiadomość oodejściu okrętu, względnie stornowaniu.

Jeżeli w przypadku poszczególnym podróżny ma odbyć podróż morską kilkoma statkami, to dla zastosowania postanowień niniejszego paragrafu, dotyczących się daty odejścia statku, decydującym jest dzień odejścia pierwszego statku, na którym podróżny rozpoczyna podróż.

Uiszczenie opłat, zapisanych do jednego zeszytu rejestru ma nastąpić w trzech ratach, a mianowicie:

1) sumę opłat, zapisanych do rejestru za dany miesiąc w pierwszej połowie danego miesiąca, należy uiścić w czasie od dnia 16 do dnia 22 tegoż miesiąca; 2) sumę opłat, zapisanych do rejestru za dany miesiąc w drugiej połowie tegoż miesiąca, należy uiścić w czasie od dnia 1 do dnia 5 miesiąca następnego; 3) sumę opłat, zapisanych do rejestru za dany miesiąc w pierwszej połowie miesiąca następnego (z powodu otrzymania wiadomości o odejściu okrętu lub o stornowaniu — dopiero w ostatnim dniu miesiąca danego albo dopiero po upływie tego miesiąca), należy uiścić w czasie od dnia 16 do dnia 22 miesiąca następnego (np. opłaty, które do rejestru za styczeń zapisano dopiero w pierwszej połowie lutego, należy uiścić w czasie od dn. 16 lutego do dnia 22 lutego).

W deklaracji według wzoru 2 (§ 44) należy po wyrazie „od“ wpisać wyrazy „biletów okrętowych (art. 92 ustawy o opłatach stempłowych); rata pierwsza“ (względnie „druga“, lub „trzecia“) „za miesiąc 19 . . . r.“

W rejestrze należy — stosownie do postanowień, zawartych w poprzednich dwóch ustępach niniejszego paragrafu — dokonywać podsumowania trzykrotnie i obok każdej sumy wymienić w kolumnie 18 datę uiszczenia oraz pozycję dziennika przychodu, prowadzonego przez kasę skarbową.

Rejestr za każdy miesiąc, uzupełniony w sposób, podany w ustępie poprzednim, należy złożyć urzędowi skarbowemu (§ 16) najpóźniej w dniu 23 miesiąca następnego. Urząd ten przesyła rejestr Urzędowi Emigracyjnemu celem sprawdzenia tych pozycji, które dotyczą się emigrantów; przepis ten nie uchyla prawa Urzędu Emigracyjnego do badania pism i ksiąg przedsiębiorstwa okrętowego w jego centrali i w zakładach filjalnych.

Do art. 93.

§ 123. Kolejowy list przewozowy, za którym nadano dwa lub więcej przedmiotów, podlega opłacie jednokrotnej. Opłata wynosi:

- 1) 10 gr. od każdego arkusza, jeżeli przesyłka jest:
 - a) na kolejach normalnotorowych mniejsza niż półwagonowa,
 - b) na kolejach wąskotorowych mniejsza niż wagonowa.
- 2) 1 zł. od każdego arkusza, jeżeli przesyłka jest na kolejach normalnotorowych co najmniej półwagonowa, a na kolejach wąskotorowych wagonowa.

Za przesyłkę półwagonową uważa się na kolejach normalnotorowych tę, której waga wynosi 5.000 kg., a za wagonową na kolejach wąskotorowych tę, której waga wynosi 3.000 klg. (p. 2 części II-ej taryfy towarowej kolei normalnotorowych, stanowiącej załącznik do Nr. 11, poz. 73, Dz. U. R. P. z r. 1926 i p. 2. cz. II taryfy towarowej kolei wąskotorowych, stanowiącej załącznik do Nr. 43. poz. 300 Dz. U. R. P. z r. 1925).

Opłacie jednokrotnej podlega także list przewozowy, za którym nadano na kolei wąskotorowej przesyłkę wagonową, załadowaną do dwu lub więcej wagonów (Cz. I taryfy towarowej kolei wąskotorowych, Nr. 43, poz. 300 Dz. U. R. P, z r. 1925, str. 577, ust. 2 odchyłeń od art. 56):

Opłacie w wysokości 10 gr., względnie 1 zł. podlega również każdy arkusz dodatkowy; (art. 56, punkt 5, przepisów przewozowych, stanowiących załącznik do Nr. 42, poz. 293 Dz. U. R. P, z 1925 r. oraz punkt 7 postanowień dodatkowych do art. 6 Konwencji Międzynarodowej, ogłoszonych w Dz. U. R. P. z 1922 r., Nr. 76, poz. 686).

Wtórnik listu przewozowego (art. 61, punkty 5 i 6, przepisów przewozowych, stanowiących załącznik do Nr. 42, poz. 293 Dz. U. R. P. z 1925 r.) nie podlega opłacie (art. 93, ustęp drugi).

Do dokumentów kolejowych, wręczanych kolei przez wysyłającego i podlegających opłacie, nie mających jednak charakteru listu przewozowego, należy wykaz co do przesyłki czasopism (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 128, poz. 913, str. 1757, punkt 8).

Do art. 94.

§ 124. Opłatę od dokumentów przewozowych, wymienionych w art. 93, o ile te dokumenty tyczą się przesyłek kolejowych, ma uiścić przedsiębiorstwo kolejowe gotówką, bez urzędowego wymiaru. Przedsiębiorstwo to ma sumę opłat za każdy miesiąc kalendarzowy wnieść do kasy skarbowej najpóźniej w ciągu trzech miesięcy następnych (np. za styczeń do końca kwietnia), załączając deklarację według wzoru 2. Jako przypadające za dany miesiąc kalendarzowy uważa się:

1) opłaty od tych dokumentów przewozowych, które w danym miesiącu zostały sporządzone w Polsce i przy których przedsiębiorstwo kolejowe uzależniło przyjęcie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk;

2) opłaty od tych dokumentów przewozowych, sporządzonych w Polsce, przy których przedsiębiorstwo kolejowe uzależniło wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk i przy których wydanie nastąpiło w danym miesiącu;

3) od tych dokumentów przewozowych, sporządzonych zagranicą, na podstawie których nastąpiło w danym miesiącu wydanie przesyłki.

Przedsiębiorstwo kolejowe, które uzależnia przyjęcie lub wydanie przesyłki od uiszczenia opłaty do jego rąk (art. 94, zdanie ostatnie), ma stwierdzić uiszczenie opłaty na dokumencie przewozowym.

Wyjątek od zasad powyższych stanowią bezpośrednio listy przewozowe na przesyłki do stacji, położonych zagranicą. Opłatę stempłową od takiego listu przewozowego ma uiścić nadawca, zapomocą znaczków stempłowych, naklejonych na liście przewozowym; znaczki te kasuje stacja nadawcza zapomocą pieczęci ekspedycyjnej (datownika).

§ 125. Opłatę od dokumentów przewozowych, wymienionych w art. 93, a tyczących się przesyłek niekolejowych, należy uiścić zapomocą znaczków stempłowych, które winny być skasowane bądź tekstem dokumentu bądź przez przepisanie firmą przewoźnika i datą przyjęcia przesyłki lub datą jej wydania.

Do art. 96.

§ 126. Do podstawy wymiaru opłaty w wysokości 2%, przewidzianej w art. 96, wlicza się nie tylko świadczenia, otrzymywane przez zakład ubezpieczeń na mocy istniejącego już stosunku ubezpieczeniowego lecz także wpłaty, dokonane tytułem zadatku i wogóle pozostające w związku z wnioskiem (ofertą) w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia.

Jako świadczenia na mocy istniejącego już stosunku ubezpieczeniowego wlicza się do podstawy wymiaru nie tylko składkę (premję), lecz także należności uboczne (z wyjątkiem wymienionych w punktach „c“, „d“, art. 96), jakoto: wpisowe, wpłaty na fundusz gwarancyjny, na koszt badania lekarskiego, zwrot porta i t. p. Zakłady ubezpieczeń wzajemnych mają wliczać do podstawy wymiaru również dopłaty, wniesione przez ubezpieczających celem pokrycia niedoboru.

§ 127. Do podstawy wymiaru opłaty w wysokości 1%, przewidzianej w art. 96, wlicza się nie tylko wypłaty tytułem sumy ubezpieczenia względnie renty, lecz także wszelkie inne świadczenia zakładu ubezpieczeń na rzecz ubezpieczających lub uposażonych, dokonywane na mocy stosunku ubezpieczeniowego (z wyjątkiem świadczeń wymienionych w punktach „a“, „b“ art. 96) np. sumy wykupu, rezerwy premjowe, wypłacone na skutek rozwiązania umowy ubezpieczenia przed umówionym terminem, wypłacone udziały w zyskach (z wyjątkiem bonusu, wypłaconego przez nieakcyjny zakład ubezpieczeń wzajemnych).

O ile nie zachodzi przypadek, przewidziany w ustępie ostatnim art. 99, wlicza się każdą wypłatę do podstawy wymiaru opłaty za ten rok operacyjny, w którym wypłaty dokonano. W szczególności zadatek na poczet sumy ubezpieczenia ma być wciągnięty do sumy wypłat za ten rok operacyjny, w którym zadatek wypłacono.

§ 128. Nawet w razie pisemnego stwierdzenia wpłaty lub wypłaty ma być uiszczona jedynie opłata, przewidziana w art. 96, a nie należy się opłata od pokwitowania (art. 136, ustęp trzeci). Tyczy się to również potwierdzenia odbioru kwot, wymienionych w punktach „a“, „b“, „c“, „d“ art. 96.

Dokumenty umowne, mające związek ze stosunkiem ubezpieczeniowym — stwierdzające zawarcie, przedłużenie, zmianę, lub rozwiązanie umowy ubezpieczenia (np. polisy, polisy dodatkowe, dokumenty w przedmiocie redukcji sumy ubezpieczenia) podlegają opłacie stemplowej tylko wówczas, gdy je sporządzono, lub uwierzytelniono sądowo lub notarialnie; opłatę należy w tych razach uiszczyć według zasad, podanych w art. 139 (niezależnie od opłaty, przewidzianej w art. 96).

Do art. 97.

§ 129. Wpłaty i wypłaty, wymienione w art. 96 są wolne od opłat — jako dokonywane z tytułu ubezpieczenia przymusowego (art. 97, punkt 1) w przypadkach następujących:

1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — gdy są dokonywane na mocy ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44,

poz. 272), obowiązującej na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego (art. 103 powołanej ustawy oraz rozporządzenie z dnia 27 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 578, lub na mocy §§ 165 — 536 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509), obowiązującej w górnośląskiej części województwa śląskiego,

2) w zakresie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia — gdy są dokonywane na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650), obowiązującej na całym obszarze Rzeczypospolitej (art. 40 powołanej ustawy),

3) w zakresie ubezpieczenia od wypadków — gdy są dokonywane:

a) na mocy ustaw austriackich wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 30 stycznia 1924 r. (D. U. R. P. Nr. 16, poz. 148), a obowiązujących w myśl powołanej ustawy z r. 1924 na obszarze b. dzielnic austriackiej i rosyjskiej;

b) na mocy §§ 537 — 1225 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dn. 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem., str. 509), obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego;

c) na mocy ustawy z dnia 8 listopada 1921 r. w przedmiocie zaopatrzenia pracowników polskich kolei państwowych w b. zaborze austriackim w razie nieszczęśliwych wypadków (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 5);

d) na mocy ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. w sprawie uzupełnienia odszkodowania osób dotkniętych skutkami nieszczęśliwych wypadków przy pracy w b. dzielnicy rosyjskiej lub na wychodźstwie w Rosji (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 892);

4) w zakresie ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot:

a) na obszarze b. dzielnicy austriackiej — na mocy ustawy z dn. 16 grudnia 1906 r. (aust. Dz. P. P. Nr. 1 z 1907 r.) oraz na mocy ustawy z dn. 28 lipca 1889 r. o bractwach górniczych (aust. Dz. P. P. Nr. 127);

b) na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego — na mocy §§ 1226 — 1500 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z dn. 19 lipca 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 509), ustawy niemieckiej o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych z dn. 20 grudnia 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 989), ustawy o bractwach górniczych (Zb. Ustaw pruskich z 1912 r. str. 137) oraz rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 10 września 1920 r. w przedmiocie kasy emerytalnej robotników kolei żelaznych w b. dzielnicy pruskiej (Dz. Urz. Min. b. dz. p. Nr. 56 poz. 455),

§ 130. Ubezpieczenia dobrowolne, zawierane z instytucją ubezpieczeń przymusowych, powołaną do życia przez ustawę (punkt 1 artykułu 97) są przewidziane:

1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — w art. 8 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272), oraz w §§ 176 i 495 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r.; 2) w zakresie ubezpieczenia od wypadków — w art. V i VI ustawy austriackiej z dnia 20 lipca 1894 r. (aust. Dz. P. P. Nr. 168), jak również w przypadku, gdy zrzeszenie przedsiębiorców, wymienione w § 58 ustawy

austrjackiej z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 1 z 1888 r.), przyrzeka drogą umowy korzyści, przewyższające minimum ustawowe; 3) w zakresie ubezpieczenia, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot — a) na obszarze b. dzielnicy austrjackiej: w § 28 austr. cesarskiego rozporządzenia z dn. 25 czerwca 1914 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 138), w art. 19 i 50 (w punktach „a“ i „b“) ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 370), oraz w § 11 ustawy z dnia 28 lipca 1889 r. o bractwach górniczych (austr. Dz. P. P. Nr. 127) w brzmieniu ustawy z dnia 17 września 1892 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 178); b) na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego; w §§ 1243 i 1472 — 1483 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r., w § 15 niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych z dn. 20 grudnia 1911 roku (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 989) oraz w §§ 13 i 17 ustawy o bractwach górniczych (Zb. Ustaw pruskich z 1912 roku str. 137).

§ 131. Umowy ubezpieczenia, zwalniające od ubezpieczenia przymusowego (punkt 2 artykułu 97) są przewidziane: 1) w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby — w §§ 503 — 516 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r., 2) w zakresie ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do pracy oraz ubezpieczenia na rzecz wdów i sierot: a) dla obszaru b. dzielnicy austrjackiej — w §§ 64 i 65 ustawy austrjackiej z dn. 16 grudnia 1906 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 1 z 1907 r. w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 370), b) dla obszaru województw poznańskiego i pomorskiego oraz dla górnośląskiej części województwa śląskiego — w §§ 1360 — 1380 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z 1911 r. oraz w §§ 372 — 386 niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych z dn. 20 grudnia 1911 r. (Dz. Pr. Rzeszy Niem. str. 989).

Wpłaty i wypłaty, dokonywane na mocy umów, zwalniających od ubezpieczenia przymusowego, nie podlegają opłacie nawet wówczas, gdy rozmiar ubezpieczenia umówionego przewyższa rozmiar ubezpieczenia przymusowego.

Do art. 98.

§ 132. Zrzeszenie, którego statut tylko upoważnia zarząd zrzeszenia do wypłaty zapomóg, ale go do takich wypłat nie zobowiązuje, którego członkowie zatem (względnie ich rodziny) nie mają prawa żądania świadczeń, wymienionych w punkcie 2 art. 98, nie są zakładami ubezpieczeń w rozumieniu rozdziału osiemnastego ustawy o opłatach stemplowych.

Do art. 99.

§ 133. Zakład ubezpieczeń ma co do wpłat i wypłat, dokonywanych w walucie obcej, uwidocznic w księgach: kurs, przyjęty celem przerachowania na walutę polską oraz datę notowania kursu.

Do art. 100°).

§ 134. Zarówno zaliczki (punkt „a“ art. 100), jako też resztę należności rocznej (punkt b) należy uiścić — w sposób wskazany w § 44

*) Przepis przejściowy w § 195.

niniejszego rozporządzenia — w tej kasie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę centrala polskiego zakładu ubezpieczeń, względnie przedstawicielstwo zakładu zagranicznego (§ 4, punkt „b“ rozporządzenia z dnia 13 czerwca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 474).

Aż do zatwierdzenia rachunków rocznych (za poprzedni rok operacyjny można uiścić zaliczkę (punkt „a“ art. 100) tymczasowo w kwocie, równające się dwunastej części całkowitej należności za rok przedostatni. Należy jednak w takim razie — w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków za rok bezpośrednio poprzedzający — uiścić różnicę między sumą zaliczek, obliczonych ściśle według punktu „a“ art. 100, a sumą uiszczoną faktycznie — jeżeli ta ostatnia jest niższa.

Zaraz po uiszczeniu zaliczki (punkt „a“ artykułu 100), lub wyrównaniu zaliczek (ustęp drugi niniejszego paragrafu), lub reszty należności rocznej (punkt „b“ art. 100) ma zakład ubezpieczeń donieść o wpłacie urzędowi skarbowemu (§ 16) i wyjaśnić sposób obliczenia. Do doniesienia o uiszczeniu reszty należności rocznej należy załączyć sprawozdanie rachunkowe za odnośny rok operacyjny, a w wyjaśnieniu sposobu obliczenia należy powołać się na odpowiednie działy tego sprawozdania.

Do art. 101.

§ 135. Jeżeli w przypadku zawarcia umowy o rentę dożywotnią obaj kontrahenci mają udział w nieruchomości, znajdującej się w Polsce — z tytułu dziedziczenia, zapisu, lub darowizny — i przytem kontrahent, nabywający prawo do renty daje drugiemu kontrahentowi — wzamian za rentę — swój udział w owej nieruchomości, to należy uiścić: od wartości udziału w nieruchomości (wraz z przynależnościami), danego wzamian za rentę — 0.5% (art. 58, ustęp drugi), a od wartości rzeczy innego rodzaju, danych jednocześnie wzamian za rentę — 2%.

Do art. 102.

§ 136. Postanowienia ustępów: drugiego i trzeciego art. 102, dotyczące się akcji, stosuje się również, jeżeli spółka akcyjna lub komandytowo - akcyjna prócz akcji wypuszcza papiery obiegowe innego rodzaju, dające prawo do udziału w zyskach — o ile osoby, otrzymujące te papiery, wnoszą wzamian za nie wpłaty do majątku spółki.

§ 137. O ile akcje zostają wydane nie za gotówkę lecz wzamian za wkłady rzeczowe, wlicza się do podstawy wymiaru (ustępy: drugi i trzeci art. 102) tylko wartość nominalną tych akcji), choćby ona była niższa od wartości wkładów rzeczowych, obliczonej według art. 6—12.

§ 138. Przez czystą wartość wkładów, które spółnicy „osobiście odpowiedzialni (firmowi)“ wnoszą do spółki komandytowo-akcyjnej (ustępy drugi i trzeci art. 102), rozumieć należy różnicę między wartością wkładów (art. 6—12) a długami spółników osobiście odpowiedzialnych, które spółka przejmuje.

§ 139. Akcje lub wymienione w § 136 papiery obiegowe oraz świadectwa tymczasowe nie podlegają opłacie stempłowej.

Do art. 103.

§ 140. Pokwitowanie, którem spółdzielnia stwierdza wpłatę na udział, nie podlega opłacie stempłowej (art. 136, ustęp trzeci).

Oświadczenie (deklaracja) o przystąpieniu do spółdzielni oraz deklaracje co do dalszych udziałów (art. 17 ustawy o spółdzielniach—Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 111, poz. 733), jak również pismo, stwierdzające przyjęcie do spółdzielni (art. 20 ustawy o spółdzielniach), są zasadniczo wolne od opłaty stempłowej; podlegają opłacie tylko w przypadkach, przewidzianych w art. 139.

§ 141. Na mocy ustępu trzeciego art. 103 (zdania pierwszego) oraz ustępu ostatniego tegoż artykułu wolne są od opłaty stempłowej zasadniczo tylko wpłaty na udziały, dokonywane przez członków tych spółdzielni, które swą działalność podstawową ograniczają — nie tylko według statutu, ale też faktycznie do swych członków.

Jeżeli spółdzielnia rozciąga swą działalność podstawową również na osoby, nie będące jej członkami, to wpłaty na udziały są wolne od opłaty stempłowej, gdy: a) członkowie otrzymują tylko dywidendę (ustęp drugi art. 57 ustawy o spółdzielniach) i zarazem bądź cała nadwyżka zysku ponad kwotę wpłaconą członkom tytułem dywidendy, bądź tylko część tej nadwyżki, wynikająca z obrotów z nieczłonkami, zostaje przelana do funduszu zasobowego lub innego funduszu, nie podlegającego według statutu podziałowi między członków, b) gdy członkowie otrzymają wprawdzie prócz dywidendy dalszy jeszcze udział w zysku, ale zarazem z nadwyżki ponad normę, podaną w art. 57 ustawy o spółdzielniach, cała kwota, wynikła z obrotów z nieczłonkami, zostaje przelana do funduszu, nie podlegającego według statutu podziałowi między członków.

§ 142. Na mocy postanowienia, zawartego w ustępie trzecim art. 103, w punkcie „a“, nie uchylają uwolnienia od opłaty, np. zakupywanie towarów przez spółdzielnię spożywców lub przez spółdzielnię, której zadaniem jest dostarczenie członkom surowców, narzędzi i t. p.; zakupywanie materiałów budowlanych przez spółdzielnię budowlaną; sprzedawanie towarów dostarczanych spółdzielni rolniczej, lub magazynowej przez jej członków, albo towarów, wytworzonych przez spółdzielnię przemysłowo-wytwórczą; przyjmowanie wkładów pieniężnych lub lokowanie w bankach funduszy zbędnych.

Na mocy punktu „b“ tegoż ustępu trzeciego spółdzielnia nie traci uwolnienia np. na skutek zajmowania się sprzedażą obligów Państwa Polskiego, realizacji przekazów, wyjednywania pożyczek w bankach państwowych, wypłacania w imieniu tych banków sum pożyczkowych dłużnikom.

Do art. 104¹⁰⁾.

§ 143. Jeżeli spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego, uiszczają opłaty, przewidziane w art. 103, za pośrednictwem związku, to Minister Skarbu może na wniosek związku rewizyjnego zwolnić go od obowiązku uiszczenia opłat za spółdzielnię, które nie dostarczyły związkowi odnośnych kwot w ciągu terminu im wyznaczonego. O ile

¹⁰⁾ Przepis przejściowy w § 197.

związek skorzysta z takiego zezwolenia, winien złożyć władzy skarbowej wykaz spółdzielni opieszalych.

Jeżeli nie uiszczono opłaty, którą należało uścić za pośrednictwem związku rewizyjnego, to do uiszczenia podwyżki (art. 42 ustawy o opłatach stemplowych) są obowiązane: a) tylko związek rewizyjny, jeśli nie wskazał spółdzielni opieszalej, b) tylko spółdzielnia opieszala, jeżeli związek ją wskazał. Do zapłacenia zaś kwoty nieuiszczonej (art. 42 ustęp ostatni) jest obowiązana tylko spółdzielnia.

Do art. 106.

§ 144. Umowa, na mocy której spółka akcyjna lub komandytowo-akcyjna „kupuje“ pewne przedmioty, a cenę kupna wypłaca swemi własnymi akcjami, nie jest kontraktem sprzedaży, lecz jest jednym z postanowień kontraktu o zawieranie spółki, względnie podlegają opłacie według rozdziału dziesiątego, ustalającem, że dany spółnik wnosi tytułem swego wkładu nie gotówkę, lecz przedmioty innego rodzaju (art. 6, ustęp pierwszy). Pismo zatem, stwierdzające umowę taką, — o ile ona ma za przedmiot nieruchomości lub prawa do ciał kopalnych — nie podlega opłacie według rozdziału dziesiątego, względnie jedenastego, lecz stosuje się do niej art. 106.

O ile wkładem rzeczowym nie są ani nieruchomości, ani prawa do ciał kopalnych, lecz tworzą go przedmioty innego rodzaju, pismo, stwierdzające umowę o wniesienie wkładu rzeczowego, nie podlega opłacie, przewidzianej w art. 106.

Do art. 108.

§ 145. Art. 108 ma znaczenie według obecnego stanu ustawodawstwa jedynie dla obszaru, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, a mianowicie tyczy się „stowarzyszeń, których celem jest zarobkowe prowadzenie spraw gospodarczych“ (§ 22 powołanego kodeksu), bez względu na to, czy uzyskały osobowość prawną, czy też jej nie posiadają (§ 54 powołanego kodeksu).

Do art. 109.

§ 146. Spółka zagraniczna ma wnieść podanie o wymierzenie opłaty, przewidzianej w art. 109, do Ministra Skarbu. Rozpoczęcie działalności w Polsce względnie użycie w Polsce podwyżki kapitału może nastąpić dopiero po uiszczeniu opłaty, wymierzonej przez Ministra Skarbu.

Wniesienie przez zagraniczną spółkę akcyjną lub komandytowo-akcyjną podania o zezwolenie na rozpoczęcie działalności w Polsce (§§ 1 i 2 rozporządzenia z dn. 13 czerwca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 474), względnie o zezwolenie na powiększenie kapitału, przeznaczonego do działalności w Polsce (§ 5 punkt „a“, tegoż rozporządzenia), nie zwalnia od obowiązku wniesienia podania, przewidzianego w niniejszym paragrafie.

Do art. 110.

§ 147. Celem uiszczenia opłaty stemplowej od zagranicznego papieru obiegowego należy wartość nominalną przeliczyć na złote: a) we-

dług najniższego kursu giełdowego z dnia poprzedzającego złożenie papieru urzędowi skarbowemu — jeżeli w siedzibie urzędu skarbowego znajduje się giełda; b) według najniższego kursu, notowanego na najbliższej terytorjalnie giełdzie polskiej w ostatnich trzech dniach przed złożeniem papieru urzędowi skarbowemu, jeżeli w siedzibie urzędu skarbowego giełdy nie ma, jak również gdy dana waluta nie była w dniu poprzedzającym notowana na giełdzie miejscowej.

Opłata ma być uiszczona znaczkami stempłowymi — jeżeli nie przewyższa 100 zł., a gotówką — gdy wynosi więcej niż 100 zł.

Na papierze wartościowym urząd skarbowy nie umieszcza pieczęci wpływu (§ 34).

Znaczki stempłowe należy umieścić ile możności na pierwszej stronie papieru obiegowego w ten sposób, aby nie zakrywały istotnych części tekstu. Jeżeli pierwsza stronica jest już zajęta przez dowody uiszczenia opłat stempłowych zagranicznych, to należy umieścić znaczki stempłowe na stronie drugiej.

Do art. 111.

§ 148. Pełnomocnictwo ogólne (generalne), upoważniające do zastępstwa we wszelkich sprawach lub w sprawach pewnej kategorii, podlega opłacie w wysokości 3 zł.

Odpis takiego pełnomocnictwa, zaświadczony bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę, lub przez pełnomocnika, podlega zasadniczo również opłacie w wysokości 3 zł. Jeżeli jednak odpis taki złożono w postępowaniu, należącym w pierwszej instancji do sądu powiatowego, względnie sądu pokoju, albo do sądu przemysłowego, lub kupieckiego, albo do urzędu rozjemczego do spraw najmu, to podlega opłacie w wysokości 1 zł.

Do art. 114.

§ 149. Przy uiszczeniu opłaty od obligacyi, wypuszczonych w Polsce, należy w deklaracji (§ 44) podać znamiona obligacyi (ich rodzaj, numer emisji, serje, numery) oraz ich wartość nominalną.

Opłatę od obligacyi, wypuszczonych zagranicą, uiszczą się według zasad, przewidzianych co do akcyj zagranicznych w § 147.

Do art. 115 (ustępu ostatniego).

§ 150. Uiszczenie opłaty od obligu na zlecenie, wymienionego w ustępie ostatnim art. 115, następuje przy analogicznem zastosowaniu zasad podanych co do weksli w § 156 (ustępach: drugim i trzecim) oraz w § 157.

§ 151. Uiszczenie opłaty od pierwszego indosu na składowym dowodzie zestawniczym (warrantie) — o ile nie następuje „bezpośrednio“ na mocy zezwolenia, udzielonego przez izbę skarbową zarządowi domu sładowego (art. 25, ustęp trzeci), ma nastąpić przed umieszczeniem poświadczenia zarządu domu składowego (art. 31, ustęp drugi, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1020), a mianowicie:

1) bądź — na podstawie wymiaru dokonanego przez urząd skarbowy (art. 23, punkt b, art. 24, punkt b) — znaczkami stemplowymi, względnie gotówką, według zasad podanych w § 35,

2) bądź — gdy opłata nie przewyższa 100 zł. — drogą skasowania znaczków stemplowych przez zarząd domu składowego; skasowanie następuje bądź przez przepisanie początkowymi lub końcowymi wyrazami poświadczenia domu składowego, bądź zapomocą pieczętki firmowej zarządu domu składowego.

W razie przedstawienia warrantu urzędowi skarbowemu celem wymierzenia opłaty stemplowej (punkt 1) urząd skarbowy nie umieszcza na warrancie pieczęci wpływu (§ 34).

Do art. 116.

§ 152. Oblig (skrypt dłużny, rewers), stwierdzający otrzymanie pożyczki od spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego, której podstawowym zadaniem statutowym jest udzielanie członkom pożyczek oraz przyjmowanie wkładów pieniężnych, podlega opłacie w wysokości 0.3% od sumy zobowiązania, jeżeli bądź w myśl statutu, bądź na mocy uchwały walnego zgromadzenia, obowiązującej w dniu podpisania obligu, suma najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi (art. 46, punkt 2 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), nie przewyższa: a) co do związków samorządowych spółdzielni i innych zrzeszeń — 8000 zł., b) co do innych członków — 800 zł.

§ 153¹¹⁾. W razie zezwolenia, aby spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego, uiszczają za jego pośrednictwem opłaty od obligów (art. 116, ustęp drugi), stosuje się § 143.

Spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego, mogą — bez osobnego zezwolenia — kasować znaczki stemplowe na obligach datą skasowania oraz odciskiem swej pieczęci.

Do art. 119.

§ 154. Jeżeli wyciąg z rachunku bieżącego, wydany przez przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankierskimi, zawiera nie tylko odpis rachunku bieżącego za dany okres, lecz także prowizję, należną wystawcy wyciągu z tytułu prowadzenia rachunku bieżącego, to wyciąg podlega nie tylko opłacie w wysokości 20 gr. od arkusza, przewidzianej w art. 119, lecz nadto opłacie w wysokości 0.2% od kwoty prowizji (art. 90, ustęp drugi).

Do art. 122 — 125¹²⁾.

§ 155. Opłatę stemplową od weksli uiszcza się zasadniczo przez napisanie go na urzędowym blankiecie wekslowym.

Wypuszczone zostają dwa rodzaje blankietów urzędowych wekslowych: 1) dla weksli trasowanych, 2) dla weksli własnych a w każdym rodzaju 21 kategorii wartości, a mianowicie:

¹¹⁾ Przepis przejściowy w § 197.

¹²⁾ Przepis przejściowy w § 198.

Na blankietach wartości od 20 gr. do 90 groszy włącznie winieta jest koloru granatowego. Na innych blankietach winieta jest dwukolorowa, a mianowicie: na blankietach wartości od 1 zł. 20 gr. do 2 zł. 70 gr. włącznie kolor właściwy winiety jest granatowy, a tło pomarańczowe; na innych blankietach kolor właściwy winiety jest czerwony a tło zielone.

Schemat umowy wekslowej brzmi:

a) na blankietach dla weksli trasowanych:

dnia 192... r. Na

zapłać Pan za ten weksel na zlecenie

..... sumę

Płatny

b) na blankietach dla weksli własnych:

dnia 192... r. Na

zapłać za ten

weksel na zlecenie sumę

Płatny

§ 156. W razie użycia blankietu urzędowego, którego wartość jest niższa od opłaty, należącej się według sumy wekslowej, która ma być wpisana lub już została wpisana, należy uzupełnić blankiet urzędowy bądź drogą skasowania znaczków stemplowych przez urząd skarbowy, bądź przez uiszczenie w kasie skarbowej gotówką kwoty, wskazanej przez urząd skarbowy.

Również w razie wystawienia weksłu na blankiecie nieurzędowym, lub na zwykłym papierze należy uiścić opłatę przez skasowanie znaczków stemplowych lub przez uiszczenie w kasie skarbowej gotówką kwoty, wymierzonej przez urząd skarbowy.

Czy w przypadku poszczególnym ma nastąpić skasowanie znaczków stemplowych, czy uiszczenie gotówką, rozstrzyga się według zasad, podanych w § 35.

W razie przedstawienia urzędowi skarbowemu blankietu urzędowego, lub innego papieru celem uiszczenia opłaty od weksłu urząd skarbowy na przedstawionym mu papierze nie umieszcza pieczęci wpływu (§ 34).

§ 157. Jeżeli w przypadku poszczególnym kwota, która ma być uiszczona tytułem opłaty stemplowej od weksłu (bądź opłata pełna, bądź reszta należności, po potrąceniu kwoty częściowej, uiszczonej po

przednio) nie przewyższa 100 zł., to skasowanie znaczków stemplowych może być dokonane również przez notariusza, przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczтовую Kasę Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Bank Polski oraz przez te banki prywatne i spółdzielnie, którym Minister Skarbu na to zezwolił.

Osoby powyższe mogą kasować jedynie znaczki stemplowe, umieszczone na blankietach wekslowych (urzędowych albo nieurzędowych) oraz na pismach, zawierających co najmniej nazwę „weksel“, ewentualnie inne jeszcze cechy wekslu (art. 1 i 99 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem, Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926); nie mogą więc kasować znaczków stemplowych, umieszczonych na zwykłym papierze wcale niezapisanym, lub zaopatrzonym jedynie w podpis. Mogą kasować znaczki stemplowe na wekslach tylko przed upływem terminu, oznaczonego w art. 123.

Znaczki stemplowe umieszcza się na odwrotnej stronie wekslu (względnie blankietu wekslowego), a mianowicie na węższym brzegu papieru; jeżeli jednak na odwrotnej stronie wekslu, wystawionego za granicą, są już indosy, to należy umieścić znaczki stemplowe bezpośrednio poniżej ostatniego indosu — tak, aby między nim a znaczkami nie było odstępów.

Znaczki stemplowe kasuje się przez wypisanie na każdym znaczku daty skasowania oraz umieszczenie pieczęci urzędowej notariusza, względnie pieczęci firmowej banku lub spółdzielni; pieczęć ma być tak wyraźna, aby dała się łatwo odczytać. Poniżej znaczków stemplowych należy umieścić następujące zaświadczenie: „Skasowano znaczki stemplowe za . . . zł. . . gr., słowami . . . dnia . . . 19 . . . r.“ Zaświadczenie to ma być podpisane przez notariusza, względnie przez tego funkcjonariusza banku lub spółdzielni, który dokonał skasowania.

Spółdzielnia, należąca do związku rewizyjnego (art. 68 i 70 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach, Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733) może — bez osobnego zezwolenia — kasować znaczki stemplowe na wekslach trasowanych, wystawionych przez spółdzielnię oraz na wekslach własnych, jeżeli te weksle (trasowane lub własne) są płatne na zlecenie spółdzielni lub na jej rzecz. Skasowanie znaczków stemplowych, umieszczonych na wekslu własnym, płatnym na zlecenie spółdzielni, należącej do związku rewizyjnego lub na jej rzecz, ma nastąpić w dniu otrzymania wekslu przez spółdzielnię; pozatem spółdzielnia ma przestrzegać wszystkich postanowień, zawartych w poprzednich ustępach niniejszego paragrafu.

§ 158. Dłużnikami wekslowymi (art. 46, ustęp drugi art. 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 r. o prawie wekslowem, Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926), obowiązany w myśl art. 125 do uiszczenia opłaty od wekslu są:

a) akceptant wekslu trasowanego, w szczególności też akceptant przez wyłączenie (art. 24, 25 oraz 55 — 57 prawa wekslowego),

b) każdy indosant wekslu trasowanego lub własnego (art. 10 — 19 oraz 101 prawa wekslowego), poręczyciel (art. 29 — 31 oraz 101 prawa wekslowego).

Do art. 127 i 128.

§ 159. Do opłaty od przekazu przenośnego zapomocą indosu, a wystawionego w Polsce (art. 127, ustęp pierwszy), jak również od czeku (art. 128) mają analogiczne zastosowanie zasady podane w § 156 (ustępach: drugim i trzecim) oraz w § 157.

Do art. 132.

§ 160. W przypadku wspólności, nie wynikającej ani z dziedziczenia, ani z zapisu, ani z darowizny, ale opierającej się wyłącznie na innych tytułach (np. na kupnie, spółce), należy przedewszystkiem ustalić co do każdego uczestnika wartość brutto jego udziału (części idealnej):

a) w nieruchomościach, położonych w Polsce, b) w innego rodzaju przedmiotach (z wyjątkiem nieruchomości położonych zagranicą).

Następnie przez porównanie wartości części idealnej z wartością (brutto), części fizycznej, ustala się do każdego uczestnika — osobno w zakresie nieruchomości i osobno w zakresie przedmiotów innego rodzaju — czy zachodzi nadwyżka (t. j. czy uczestnik otrzymał na skutek udziału więcej z majątku wspólnego niż miał przed działem), czy też przydzielona mu część fizyczna równa się części idealnej, lub jest od niej mniejsza. (Jest możliwe, że co do tego samego uczestnika działów okaże się nadwyżka w zakresie nieruchomości, a brak nadwyżki w przedmiotach innego rodzaju — lub odwrotnie).

Następnie sumuje się wszystkie ustalone w sposób powyższy nadwyżki w zakresie nieruchomości i od tej sumy wymierza się 4%. Od sumy zaś nadwyżek w zakresie przedmiotów innego rodzaju wymierza się 1%.

Przykład:

Trzy osoby (A. B. C.) kupiły trzy budynki wraz z znajdującymi się w nich nieruchomościami za 300.000 zł., z czego na budynki przypada 240.000 zł., na ruchomości 60.000 zł. Budynki obciążone długami hipotecznymi w wysokości 90.000 zł., czysta wartość całego majątku, podlegającego działowi, wynosi zatem 210.000 zł.

Każdy z nabywców przyczynił się do ceny kupna kwotą 70.000 zł. wobec czego wszystkie nabyte przedmioty należały do każdego z nich w jednej trzeciej części.

Następnie współwłaściciele dzielą się w ten sposób, że A otrzymuje jedną z nieruchomości, wartości 100.000 zł. (obciążoną długiem w wysokości 40.000 zł.), B drugą nieruchomość, wartości 90.000 zł. (dług 30.000 zł.), C trzecią — wartości 50.000 zł. (dług 20.000 zł.), prócz tego otrzymuje A niektóre ruchomości, których wartość wynosi 25.000 zł., B dalszą część ruchomości, które są warte 10.000 zł., C resztę — wartości 25.000 zł. (Przytem cenę wyrównania otrzymuje C od A gotówką 15.000 zł.).

Celem obliczenia opłaty stwierdzamy, że wartość brutto części idealnej, należącej do jednego z współwłaścicieli, wynosi: co do nieruchomości — 80.000 zł. (trzecia część z 240.000 zł.), co do ruchomości — 20.000 zł. (trzecia część z 60.000 zł.). Z tego wynika, że w zakresie nieruchomości otrzymali w i ę c e j, niż mieli: A o 20.000 zł., B o 10.000

złotych; w zakresie ruchomości zaś A i C — każdy o 5.000 zł. Nadwyżka wynosi zatem łącznie: w zakresie nieruchomości 30.000 zł., w zakresie ruchomości 10.000 zł.

Należy więc wymierzyć opłatę w wysokości 4% od 30.000 zł., t. j. 1.200 zł. i w wysokości 1% od 10.000 zł., t. j. 100 zł., razem 1.300 zł.

§ 161. Gdy wspólność wynika częściowo z dziedziczenia, zapisu lub darowizny, a częściowo z innych tytułów, to ustala się nadwyżkę w sposób wskazany w § 160. Opłatę wymierza się tylko od tej części nadwyżki, która odpowiada stosunkowi, w jakim wartość udziałów, nie wynikłych z dziedziczenia zapisu lub darowizny (lecz opierających się na innych tytułach) pozostaje do wartości całego majątku, podlegającego działowi.

Przykład:

Cztery osoby (A. B. C. D). kupiły wspólnie sześć nieruchomości, z których jedna znajduje się w Warszawie, druga w Łodzi, trzecia we Lwowie, czwarta w Krakowie, piąta w Poznaniu, szósta w Wilnie. Każda z tych osób złożyła $\frac{1}{4}$ część ceny kupna, wobec czego owe nieruchomości należały do każdego ze współwłaścicieli w $\frac{1}{4}$ części. Następnie zmarła osoba A, a spadek po niej przypadł w połowie jej dwóm synom (E, F.). Potem E kupił od osoby B jej udział w owych sześciu nieruchomościach. Nakoniec współwłaściciele (C. D. E. F.) dzieła się w ten sposób, że C otrzymuje nieruchomości: łódzką i wileńską, E lwowską, krakowską i poznańską, F warszawską; D otrzymuje spłatę w gotówce. Wartość poszczególnych nieruchomości jest w dniu sporządzania pisma, stwierdzającego umowę o dział, następująca: nieruchomości warszawskiej 500.000 zł., łódzkiej 400.000 zł., lwowskiej 300.000 zł., krakowskiej 200.000 zł., poznańskiej i wileńskiej po 100.000 zł. Wartość łączna wynosi zatem 1.600.000 zł., z czego C otrzymuje 500.000 zł., E 600.000 zł., F 500.000 zł. Z wartości łącznej w kwocie 1.600.000 zł., przypada 400.000 zł. na udziały, wynikające ze spadkobrania, reszta (1.200.000 zł.) na udziały, wynikające z kupna.

Celem obliczenia opłaty stwierdzamy:

a) co do osoby C — że wartość brutto jej udziału w majątku wspólnym wynosi 400.000 zł., że zatem na skutek otrzymania części fizycznej wartości 500.000 zł. ujawniła się nadwyżka w kwocie 100.000 zł.:

b) co do osoby E — że wartość brutto jej udziału wynosiła: z tytułu spadku połowę z 400.000 zł., a zatem 200.000 zł. i z tytułu kupna: 400.000 zł., razem 600.000 zł., że zatem — wobec otrzymania części fizycznej wartości również 600.000 zł. — nadwyżki niema;

c) co do osoby F — że wartość brutto jej udziału (opierającego się wyłącznie na spadkobranie) wynosiła 200.000 zł., że zatem — na skutek otrzymania części fizycznej wartości 500.000 zł., jest nadwyżka w kwocie 300.000 zł. Suma nadwyżek wynosi zatem 400.000 zł.

Ponieważ zaś — jak już stwierdziliśmy wyżej — wartość udziałów, opierających się na kupnie, wynosi $\frac{3}{4}$ całości, przeto należy uiszczyć tytułem opłaty 4% od 300.000 zł. t. j. 12.000 zł.

Do art. 137.

§ 162. Na mocy punktu 14 artykułu 137 są wolne od opłaty: a) pokwitowania, tyjące się należności spółdzielni za towary, dostarczone lub dostarczyć się mające członkowi, albo należności członka za to-

wary, sprzedane spółdzielni, lub jej oddane do komisowej sprzedaży (choćby członek był spółdzielnią), w szczególności znaczki, wydawane przez spółdzielnię celem kontroli zakupów członkowskich, jako też pokwitowanie w przedmiocie sumy wypłaconej przez spółdzielnię członkowi, w zamian za towar jej wzięty, b) pokwitowania, które spółdzielnia kredytowa wydaje członkowi w przedmiocie całkowitej lub częściowej spłaty pożyczki, lub w przedmiocie uiszczenia odsetek.

Pokwitowania, wymienione w punkcie a), są wolne od opłaty tylko wówczas, gdy sprzedaż lub zakupno towaru przez spółdzielnię mieści się w granicach jej działalności określonej statuten.

Do art. 141.

§ 163. Przepis punktu 2 art. 141 tyczy się również takich podań, wystosowanych do polskich urzędów konsularnych, które wniesiono nie do urzędu konsularnego bezpośrednio, lecz za pośrednictwem urzędu państwowego, mającego siedzibę w Polsce. Podania takie podlegają opłatom według zasad, przewidzianych w Ogólnej taryfie opłat konsularnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 56, poz. 402). Opłatę konsularną wymierza właściwy urząd konsularny. Stosuje się Ogólną taryfę opłat konsularnych (a nie ustawę o opłatach stemplowych) do wszelkich podań należących do zakresu działania urzędów konsularnych, a zatem nie tylko wówczas, gdy petent (w napisie podania lub w jego treści) wystąpił z wnioskiem, aby podanie zostało przesłane urzędowi konsularnemu, ale także wówczas, gdy urząd (mający siedzibę w Polsce), do którego podanie wniesiono, mimo braku takiego wniosku, odstąpił podanie właściwemu urzędowi konsularnemu.

W myśl punktu 13 art. 141 są wolne od opłaty podania w sprawach pożyczek państwowych.

Do art. 142.

§ 164. W myśl punktu 1 są wolne od opłaty podania, wnoszone w postępowaniu, unormowanem ustawą z dnia 1 lipca 1926 r. o aktach (metrykach) urodzenia dzieci nieznanym rodziców na obszarze byłego zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 413).

W myśl punktu 9 (a mianowicie na mocy postanowienia, wyrażonego słowami: „w sprawach, tyczących się pomocy kredytowej dla osadników“) są wolne od opłaty wszelkie podania w sprawie pomocy finansowej, udzielonej na podstawie działu VIII ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1).

Do art. 149 i 151.

§ 165. Celem uiszczenia opłaty od podania zapomocą znaczków stemplowych należy na pierwszej stronie, a w razie wniesienia w dwu lub więcej egzemplarzach; na pierwszej stronie jednego egzemplarza, nakleić znaczki stemplowe, których wartość równa się sumie opłat, należących się od wszystkich egzemplarzy, tudzież od odpisów podania oraz od wszystkich załączników.

W razie uiszczenia opłaty gotówką w kasie skarbowej i wydania petentowi osobnego kwitu kasowego — kasa nie umieszcza już pokwitowania nasamem podaniu.

§ 166. Urzędnik biura podawczego winien w razie uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stemplowych (art. 151, zdanie pierwsze) skasować te znaczki, jeżeli nie nasuwa się podejrzenie, iż je podrobiono lub przerobiono albo usunięto z nich oznaki skasowania poprzedniego. W celu skasowania należy albo a) na każdym znaczku stemplowym wycisnąć pieczęć urzędową w ten sposób, aby część pieczęci znajdowała się na znaczku, część zaś poza nim na papierze albo b) każdy znaczek stemplowy przekreślić na krzyż, bądź atramentem bądź zapomocą pieczątki (kasownika), w ten sposób, aby końce linii znajdowały się poza znaczkami, na papierze.

O ile przyjęcie podania lub otwarcie koperty, w której ono się mieści, następuje poza biurem podawczym, kasuje znaczki stemplowe urzędnik, przyjmujący podanie lub otwierający kopertę, albo urzędnik, przezeń upoważniony.

Znaczki stemplowe, skasowane, w sposób podany w poprzednich dwóch ustępach, ulegają ponownemu skasowaniu zapomocą wypisania daty skasowania, atramentem na znaczkach przez urzędnika, któremu poruczono załatwienie podania lub przez urzędnika przezeń upoważnionego — z wyłączeniem jednak urzędnika biura podawczego (ustęp pierwszy niniejszego paragrafu).

Oplata w kwocie 20 gr. za pokwitowanie z przyjęcia podania (art. 149) ma być uiszczona przez naklejenie znaczków stemplowych na tem pokwitowaniu i skasowanie ich w sposób, podany w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 167. Przy wniesieniu podania drogą telegraficzną (art. 151, ustęp drugi), urząd przyjmujący telegram uzepełnia tekst telegramu, umieszczając po podpisie nadawcy uwagę: „Stempel zł.“

Urząd przyjmujący telegram kasuje znaczki stemplowe odeiskiem stempla kalendarzowego.

Urządy, powołane do przyjmowania telegramów, nie odmawiają przyjęcia telegramów nieostemplowanych. Nie jest też ich rzeczą badać, czy poszczególne podanie telegraficzne podlega opłacie i w jakiej wysokości. Mają jednak przy telegramach, zawierających podania, wystosowane do urzędów państwowych, a niezaopatrzonych w znaczki stemplowe, zwrócić uwagę nadawcy, że podanie odnośne — jeśli podlega opłacie — nie będzie załatwione. O ileby nadawca mimo tej uwagi nie chciał zaopatrzyć telegramu w znaczki stemplowe, urząd przyjmujący telegram stwierdzi to, umieszczając po podpisie nadawcy uwagę: „Stempla odmówiono“.

Uwagi, wymienione w ustępach pierwszym i trzecim niniejszego paragrafu, mają być telegrafowane na równi z tekstem właściwym. Przy obliczaniu ilości wyrazów celem ustalenia należności za telegram, wlicza się również wyrazy, z których składają się wspomniane uwagi.

Do art. 152.

§ 168. Jeżeli od podania, wniesionego przez osobę, która ma za mieszkanie lub siedzibę na obszarze Polski, wcale nie uiszczono opłaty lub uiszczono ją niedostatecznie, to należy — o ile, § 170 nie postanawia inaczej — postąpić w sposób następujący:

Urzędnik, któremu poruczono załatwienie podania, umieszcza na niem uwagę: „Kancelarja wezwie do uiszczenia opłaty . . . zł. . . . gr. (wzór 12)“.

Kancelarja sporządza wezwanie na druku w formie karty pocztowej, ułożonym według wzoru 12 i wysyła je pocztą, poczem umieszcza poniżej polecenia uwagę: „Wysłano dnia“.

Adresat winien przy odbiorze zawiadomienia uiścić pojedynczą opłatę pocztową, przypadającą według taryfy za list urzędowy (§ 5, punkt 2a, rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 749). Jeśliby odmówił uiszczenia, to poczta zwraca pismo jako niedoreczone urzędowi wysyłającemu, który ma pismo te przechować przy podaniu.

W razie dodatkowego uiszczenia opłaty kancelarja notuje na podaniu datę dostarczenia znaczków stempłowych lub nadesłania kwitu kasy skarbowej i kasuje znaczki stempłowe w sposób, wskazany w ustępie pierwszym §-u 166, względnie przykleja kwit kasowy do podania. Urzędnik, któremu poruczono załatwienie podania, kasuje znaczki stempłowe, w sposób wskazany w ustępie przedostatnim §-u 166.

§ 169. Zasadniczo nie należy przedsięwziąć żadnych czynności urzędowych, zmierzających do załatwienia podania, zanim petent nie uczyni zadość wezwaniu w przedmiocie dodatkowego uiszczenia opłaty (§ 168). W przypadkach jednak, w których wstrzymanie załatwienia groziłoby niebezpieczeństwem niemożności załatwienia przychylnego, wolno wydać zarządzenie tymczasowe — oczywiście z równoczesnym wystosowaniem zawiadomienia w myśl § 168.

Załatwienie tymczasowe mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty urząd winien umotywić — zapomocą notatki, umieszczonej na referacie załatwienia.

§ 170. Odpowiedź ostateczna na podanie (czyli właściwe załatwienie podania) może nastąpić zasadniczo tylko w razie uiszczenia opłaty. Od tej zasady zachodzą wyjątki:

- a) jeżeli za załatwieniem mimo uiszczenia opłaty przemawiają względy publiczne lub względ na poważny interes petenta;
- b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny.

W przypadkach, wymienionych wyżej w punktach a), b), należy załatwienie mimo nieuiszczenia opłaty stempłowej umotywić zapomocą notatki na referacie załatwienia oraz umieścić na tymże referacie uwagę: „Kancelarja wezwie do uiszczenia opłaty zł. gr. oraz kosztów doręczenia gr. (wzór 13)“.

Kancelarja sporządza w dwóch egzemplarzach wezwanie na druku w formie kartki pocztowej, ułożonym według wzoru 13 i doręcza jeden z tych egzemplarzy za dowodem doręczenia. W przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty należy wezwanie wysłać jako przesyłkę poleconą za recepisem zwrotnym, a w treści wezwania wymienić jako, koszta doręczenia“ kwotę, wynikającą z zesumowania opłat pocztowych: za list urzędowy, za polecenie i za recepis zwrotny. Po wysłaniu wezwania kancelarja umieszcza na referacie załatwienia poniżej polecenia, określonego w ustępie poprzednim uwagę: „Wysłano dnia“.

Drugie egzemplarze wezwań według wzoru 13 kancelarja przechowuje w osobnej okładce pod napisem: „Podania nieostempłowane“.

Nadchodzące dowody doręczenia należy dołączać do odnośnych wezwań.

Po dostarczeniu przez petenta znaczków stemplowych, względnie kwitu kasy skarbowej, kancelarja postępuje w sposób, podany w § 168.

Jeżeli petent mimo upływu dwóch tygodni od doręczenia mu wezwania nie dostarczy znaczków stemplowych ani kwitu kasowego, kancelarja umieszcza na egzemplarzu wezwania, pozostałym w urzędzie, uwagę: „Opłaty do dnia nie uiszczono“, zaopatruje tę uwagę w podpis i w pieczęć urzędową, poczem ów egzemplarz wezwania wraz z dowodem doręczenia przesyła temu urzędowi skarbowemu (§ 16), w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę; urząd skarbowy zarządza następnie przymusowe ściągnięcie opłaty.

§ 171. Jeżeli wcale nie uiszczono opłaty od podania, wniesionego — bez pośrednictwa polskiego urzędu konsularnego — przez osobę, zamieszkałą zagranicą, lub uiszczono opłatę niedostatecznie, to podanie ma być mimo to załatwione, a odpowiedź na podanie ma być przesyłana temu urzędowi konsularnemu R. P., w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę. Urząd konsularny doręcza odpowiedź petentowi za pobraniem opłaty konsularnej.

Jeżeli w przypadku powyższym podanie podlega w myśl art. 146 opłacie w wysokości 10 zł., to urząd, który załatwił podanie, ma to oznajmić urzędowi konsularnemu.

Do art. 153.

§ 172. Urząd, do którego wniesiono podanie, względnie ten urząd, który wystosował wezwanie do uiszczenia opłaty, przesyłając izbie skarbowej wniosek o zwrot opłaty, ma dołączyć podanie — ewentualnie też inne akta, będące w związku, jeżeli zdaniem urzędu potrzebne są do rozstrzygnięcia. Izba skarbowa zawiadamia o rozstrzygnięciu urząd, który przesłał wniosek o zwrot i zarazem zwraca mu jego akta.

Do art. 155.

§ 173. Opłacie stemplowej w wysokości 1 zł., przewidzianej w punkcie b) art. 155, podlegają: 1) wyciągi i inne świadectwa z ksiąg metrykalnych, prowadzonych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (prócz opłaty stemplowej należy uiścić opłatę w myśl ustawy niemieckiej z dn. 6 lutego 1876 r., Dz. Pr. Rzeszy, str. 23, względnie w myśl rozporządzenia, wydanego na mocy ustawy z dnia 22 listopada 1921 r., Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 721; 2) wyciągi i inne świadectwa z ksiąg metrykalnych, prowadzonych na pozostałym obszarze Państwa, jeżeli Państwo nie ponosi kosztów utrzymania urzędu stanu cywilnego, wydającego świadectwo.

Do art. 156 (punkt 1).

§ 174. Punkt 1 artykułu 156 tyczy się tylko tych przypadków, w których nadanie obywatelstwa zależy wyłącznie od uznania władzy (art. 8 i 9 ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44, oraz art. 14 rozporządzenia z dn. 7 czerwca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320).

Poświadczenie obywatelstwa polskiego, służącego pewnej osobie z mocy ustawy (art. 11 powołanego rozporządzenia z 1930 r.) podlega opłacie w wysokości 3 zł. przewidzianej w art. 154; poświadczenie takie jest wolne od opłaty, jeżeli dotyczy obywatelstwa nabytego drogą obcej, opartej na traktacie międzypaństwowym (punkt 1 artykułu 160 w związku z punktem 16 artykułu 142).

Do art. 156 (punkt 5).

§ 175. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki, podlegają opłacie:

- 1) w wysokości 5 zł. — koncesje,
 - a) na wypożyczalnię książek i nut lub na czytelnię,
 - b) na wykonywanie przemysłu podkuwania koni,
- 2) w wysokości 3 zł. — koncesje,
 - a) na handel starzyzną,
 - b) na utrzymanie na miejscach publicznych środków przewozowych do użytku powszechnego; z wyjątkiem samochodów,
 - c) na wykonywanie zawodu posłańca, lub tragarza.

Do art. 160.

§ 176. Jeżeli urząd, wydający świadectwo, nie żąda opłaty stempowej, gdyż świadectwo jest wolne od opłaty na mocy art. 160, to ma zaznaczyć w aktach powód uwolnienia od opłaty.

Do art. 161.

§ 177. W razie uiszczenia opłaty zapomocą znaczków stempowych urząd, wydający świadectwo, nakleja znaczki stempowe na świadectwie i kasuje zapomocą pieczęci urzędowej.

Wyjątek stanowią świadectwa, wymienione w art. 156. Znaczki stempowe, dostarczone do tych świadectw, mają być naklejone na właściwym akcie, pozostającym w urzędzie, który wydaje świadectwo; jeżeli urząd ten zapisuje świadectwa tego rodzaju do specjalnego rejestru, to znaczki stempowe mogą być również umieszczone w tym rejestrze. Uiszczenie opłaty zapomocą znaczków stempowych, umieszczonych na akcie lub rejestrze, ma być poświadczony na świadectwie.

§ 178. W razie doręczenia świadectwa za pośrednictwem polskiego urzędu konsularnego osobie, zamieszkałej zagranicą, mimo nieuiszczenia opłaty, urząd konsularny pobiera opłatę stempową przy doręczeniu świadectwa; w tym celu urząd, który wystawił świadectwo, zawiadamia urząd konsularny o wysokości opłaty, wymieniając właściwy artykuł ustawy o opłatach stempowych, a w przypadku zastosowania art. 156 również odpowiedni punkt tego artykułu.

Co do waluty, w której opłata ma być uiszczona, oraz co do sposobu przerachowania walut obcych obowiązują odpowiednie przepisy, dotyczące się opłat konsularnych.

CZEŚĆ TRZECIA.

Przepisy końcowe.

1. Zmiany organizacyjne.

§ 179. Istniejące w Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie i Wilnie „urzędy skarbowe do spraw opłat stempowych i podatku

spadkowego“, jak również „urząd skarbowy dla podatku spadkowego i stemplowego“ w Katowicach, otrzymują nazwę „urząd opłat stemplowych“.

Przedmiotowy zakres działania tych urzędów obejmuje:

- 1) opłaty stemplowe, unormowane ustawą o opłatach stemplowych z dn. 1. lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570);
- 2) opodatkowanie spadków i darowizn;
- 3) ukończenie spraw, które mają być załatwione według przepisów dawniejszych, uchylonych artykułem 171.

Do zakresu działania urzędów opłat stemplowych w Krakowie i Lwowie należą nadto należytości sądowe (art. 173).

Terytorjalny zakres działania urzędów opłat stemplowych w Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie i Wilnie obejmuje obszar miasta, w którym urząd opłat stemplowych ma siedzibę, a nadto terytorjalny zakres działania starostwa, które ma siedzibę w danym mieście.

§ 180. Z zakresu działania urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych dla powiatu lubelskiego oraz urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych dla powiatu rówieńskiego wydziela się sprawy wymienione w § 179 i przydziela się je (także, o ile chodzi o powiat lubelski, względnie rówieński) urzędowi skarbowemu podatków i opłat skarbowych dla miasta Lublina, względnie dla miasta Równego.

2. Odroczenie płatności.

Do art. 177.

§ 181. Izba skarbową może zezwolić na odroczenie płatności opłaty pojedynczej, nie przewyższającej 100 zł., oraz podwyżki stemplowej, nie przewyższającej 1000 zł. — na czas nie dłuższy niż rok, licząc od dnia, w którym opłatę stemplową, względnie podwyżkę, należało uiścić w myśl art. 20, 21, 28, 30 — 33, 42 i 59.

W razie odroczenia płatności na mocy art. 177 (przez Ministra Skarbu lub przez izbę skarbową) urząd skarbowy (§ 16) na żądanie posiadacza pisma, które podlega opłacie odroczonej, umieści na tem piśmie poświadczenie o odroczeniu płatności. Poświadczenie takie podlega opłacie stemplowej w kwocie 3 zł. (art. 154).

3. Przepisy przejściowe.

Do art. 3.

§ 182. Art. 3 ustawy o opłatach stemplowych, oraz §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia stosuje się również wówczas, jeżeli pismo pierwsze sporządzono przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych, a pismo drugie — lub jeszcze późniejsze — w czasie obowiązywania tej ustawy. W takim przypadku strona ma (w razie wątpliwości) udowodnić uiszczenie od pisma pierwszego opłaty, obliczonej według przepisów, które obowiązywały w czasie sporządzenia pisma pierwszego.

Do art. 5, 21 i 179.

§ 183. Od pism sporządzonych zagranicą przed dniem 1 stycznia 1927 r., nie pobiera się opłaty, jeżeli przed tym dniem uiszczono opłatę według przepisów dotychczasowych.

Do art. 18 oraz do § 20.

§ 184. Aż do dalszego zarządzenia mogą być używane znaczki stemplowe sporządzone według wzorów dotychczasowych, opisanych w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1924 r. (Monitor Polski Nr. 142, poz. 412).

Począwszy od dnia 1 stycznia 1927 r. nie wolno używać znaczków stemplowych, sporządzonych według wzorów dawniejszych, opisanych w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1924 r. (Monitor Polski Nr. 97, poz. 273).

Do art. 18 oraz do § 21.

§ 185. Osoby, które w dniu 31 grudnia 1926 r. wykonywały sprzedaż znaków stemplowych na podstawie decyzji władzy skarbowej, nie potrzebują starać się o ponowne uznanie swego uprawnienia.

Do art. 25.

§ 186. Osoby, którym władza skarbowa przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych zezwoliła na bezpośrednie uiszczanie opłat stemplowych pewnego rodzaju, mają aż do dalszego zarządzenia izby skarbowej (względnie do czasu zrzeczenia się prawa, które wynika z owego zezwolenia) uiszczać opłaty, należące się według ustawy o opłatach stemplowych od przedmiotów objętych owym zezwoleniem— w terminach dotychczasowych i z zastosowaniem dotychczasowych norm o prowadzeniu rejestru.

Osoby te, mają w ciągu miesiąca stycznia 1927 r. donieść izbie skarbowej, w której okręgu mają pomieszkanie lub siedzibę, o służącym im prawie bezpośredniego uiszczania i przytem wymienić władzę, która udzieliła zezwolenia oraz datę i liczbę zezwolenia i załączyć wzory wszystkich rejestrów, do których zapisują opłaty, uiszczane bezpośrednio.

Izba skarbowa może odwołać zezwolenie dawniejsze lub uzależnić dalsze trwanie uiszczania bezpośredniego od zmiany dotychczasowych norm formalnych.

§ 187. § 186 nie dotyczy się opłat, eo do których ustawa o opłatach stemplowych wprowadza ustawowy obowiązek uiszczania bezpośredniego (art. 25, ustęp pierwszy), a które według stanu dotychczasowego były uiszczane bezpośrednio na mocy zezwolenia władzy skarbowej. W tych przypadkach normy dotychczasowe, oparte na decyzji władzy skarbowej, przestają obowiązywać z dniem 1 stycznia 1927 r. i mają zastosowanie wyłącznie odnośnie postanowienia ustawy o opłatach stemplowych.

Do art. 35 — 38.

§ 188. Art. 35 — 38 stosuje się również do danin publicznych, przewidzianych w przepisach prawnych, które ulegają uchyleniu na mocy art. 171.

Do art. 52.

§ 189. Jeśli umowę, wymienioną w punkcie 1 art. 52, zawarto ustnie przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych, a pisemne stwierdzenie nastąpiło w czasie obowiązywania tej ustawy, to opłatę uiszczoną według przepisów dotychczasowych zalicza się na poczet opłaty, która się należy według ustawy o opłatach stemplowych.

Jeśli opłata według przepisów dotychczasowych wynosi więcej, niż przewidziana w ustawie o opłatach stemplowych, to zwrot nadwyżki nie nastąpi.

Do art. 63.

§ 190. Przewłaszczenie — względnie wyrok, wymieniony w § 894 niemieckiej procedury cywilnej, mający za przedmiot przewłaszczenie — nie podlegają opłacie również wówczas, jeżeli przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych sporządzono pismo, stwierdzające czynność prawną, z której wynikł obowiązek przewłaszczenia i bądź uiszczono daninę publiczną, należącą się według przepisów dotychczasowych, bądź pismo owo według przepisów dotychczasowych nie podlegało opodatkowaniu.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do oświadczenia zgody (ustęp drugi art. 63).

Do art. 73 i 90.

§ 191. Rachunek lub inne pismo, stwierdzające wykonanie umowy o sprzedaż rzeczy ruchomej lub umowy o świadczenie usług (art. 72 i ustęp drugi artykułu 90), a sporządzone po wejściu w życie ustawy o opłatach stemplowych, nie podlega opłacie (art. 73, punkt 2) również wówczas, gdy pismo, stwierdzające zawarcie umowy sprzedaży albo umowy o świadczenie usług, sporządzone przed dniem 1 stycznia 1927 r. a opłatę od niego uiszczono według przepisów dotychczasowych.

Do art. 89 i 168.

§ 192. Osoby, zajmujące się wynajmowaniem skrzynek depozytowych, mają do rejestru (wzór 10 do § 121), założonego na rok 1927, zapisać przede wszystkim te umowy, zawarte przed dniem 1 stycznia 1927 r., które mają obowiązywać (wyłącznie lub częściowo) po tym terminie. W kolumnie 5 należy wymienić tylko cenę najmu, przypadającą za czas od dnia 1 stycznia 1927 r.

Do art. 92, oraz do § 122.

§ 193. Art. 92 ustawy o opłatach stemplowych oraz § 122 niniejszego rozporządzenia będą stosowane we wszystkich przypadkach, w których odjazd z portu nastąpił w czasie od dnia 1 stycznia 1927 r.

Jeżeli w przypadku takim przedsiębiorstwo okrętowe uiściło — od umowy o przewóz, zawartej przed dniem 1 stycznia 1927 r. — opłatę w wysokości $\frac{1}{2}\%$ w myśl pozycji 27 taryfy opłat stemplowych, wprowadzonej rozporządzeniem b. Gen. Gubernatora warszawskiego z dn. 19 lipca 1916 r. (Dz. rozp. Nr. 40, poz. 127), to może tę opłatę potrącić od należności, obliczonej według art. 92 i § 122. W tym celu ma w rejestrze opłat stemplowych (wzór 11) przy odnośnej pozycji, w kolum-

nie 18: wymienić kwotę opłaty $\frac{1}{2}\%$ -owej oraz datę i pozycję, pod którą ta kwota została zapisana do rejestru, prowadzonego według norm dotychczasowych, tudzież podać, czy to zapisanie opłaty $\frac{1}{2}\%$ -owej nastąpiło swego czasu do rejestru, prowadzonego przez centralę, czy też przez zakład filjalny i gdzie ów zakład filjalny ma siedzibę. Kwoty opłat $\frac{1}{2}\%$ -owych, uwidocznione w kol. 18 należy podsumować i sumę odjąć od sumy, obliczonej w kolumnie 17.

W razie zastosowania zasad powyższych należy rejestry zakładów filjalnych, obejmujące opłaty $\frac{1}{2}\%$ -towe, przechowywać w centrali = celem umożliwienia kontroli stemplovej.

§ 194. Jeżeli w czasie od dnia 1 stycznia 1927 r. nastąpiło stornowanie umowy o przewóz statkiem morskim, to należy uiścić według zasad, podanych w § 122, tylko w tych przypadkach, w których pierwsze zadatkowanie należności za przewóz nastąpiło również w czasie od dnia 1 stycznia 1927 r.

Do art. 100.

§ 195. Zaliczkę (punkt „a“ art. 100) za miesiąc styczeń 1927 r. oraz za następne miesiące tegoż roku należy uiścić w wysokości jednej dwunastej części należności całorocznej, obliczonej według obrotów ostatniego z tych okresów operacyjnych, co do których zamknięcia rachunków zostały zatwierdzone przed upływem danego miesiąca.

Jeżeli okres operacyjny, według którego obliczono zaliczkę, nie jest okresem ostatnim, to należy w ciągu tygodnia po zatwierdzeniu rachunków za okres ostatni wyrównać ewentualną różnicę w sposób, podany w § 134 (ustępie drugim) niniejszego rozporządzenia.

Zakłady ubezpieczeń, niedawno założone, które do czasu wejścia w życie ustawy o opłatach stemplovej nie zdążyły jeszcze dokonać zatwierdzenia rachunków za pierwszy okres operacyjny, mają do czasu, gdy to zatwierdzenie nastąpi, obliczać zaliczkę według faktycznych obrotów miesięcznych.

Do art. 102 i 169.

§ 196. Postanowienia art. 102, dotyczące się powiększenia kapitału jak również ustęp pierwszy artykułu 169, będą stosowane również w tych przypadkach, w których uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej została powzięta przed dniem 1 stycznia 1927 r., a okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat, rozpoczął się w 1927 r. Jeżeli w takim wypadku przed dniem 1 stycznia 1927 r. uiszczono opłatę w całości lub w części, w kwocie wyższej od tej, którąby się należała w myśl art. 169, a powiększenie kapitału zakładowego doszło do skutku, to zwrot nadwyżki nie nastąpi.

Do art. 104 i 116.

§ 197. Udzielone przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplovej zezwolenia, na mocy których spółdzielnie uiszczają opłaty od wpłat na udziały lub od obligów za pośrednictwem związku rewizyjnego, zachowują moc aż do dalszego zarządzenia Ministra Skarbu, względnie do zrzeczenia się przez związek prawa, wynikającego z takiego zezwolenia.

Do art. 124 oraz do § 155.

§ 198. Aż do dalszego zarządzenia mogą być używane urzędowe blankiety wekslowe, sporządzone według wzorów dotychczasowych, opisanych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dn. 28 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 515) i z dnia 23 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 775).

Do art. 135.

§ 199. Ustęp drugi art. 135 stosuje się również wówczas, jeżeli punktacje sporządzono przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych, pismo zaś, stwierdzające umowę sporządzono w czasie obowiązywania tej ustawy.

Jeżeli opłata, uiszczona według przepisów dotychczasowych, wynosi więcej niż opłata, która stała się wymagalna w czasie obowiązywania ustawy o opłatach stemplowych, zwrot nadwyżki nie nastąpi.

Do art. 171.

§ 200. Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego pozostaje w mocy tymczasowo (w myśl ustępu ostatniego art. 171 oraz ze względu na art. 1 § 2, ustęp 1 konwencji niemiecko-polskiej, dotyczącej Górnego Śląska z dnia 15 maja 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 361), § 29 niemieckiej ustawy osadniczej, ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Reform Rolnych z dnia 21 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 796).

4. Wejście w życie.

§ 201. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1927 r.

Minister Skarbu:
G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości:
A. Meysztowicz.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski.

Minister Przemysłu i Handlu:
E. Kwiatkowski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Dr. Jurkiewicz.

Minister Komunikacji:
Romocki.

Minister Reform Rolnych:
Witold Staniewicz.

Minister Spraw Zagranicznych:
August Zaleski.

Wzór 2 do § 38 i 44.

DEKLARACJA**celem uiszczenia opłaty stemplovej gotówką.**

Przy niniejszem składam sumę zł. gr. słowami

..... tytułem opłaty stemplovej od
.....
.....
.....Nazwisko i imię (firma, nazwa) oraz dokładny adres płatnika.....
.....
.....

....., dnia 19 .. r.

Podpis osoby, która wnosi opłatę
.....
.....

Notariusz

Wzór 3 do § 59.

w

WYKAZ WPŁYWÓW NA DOCHÓD MINISTERSTWA SKARBU

za miesiąc 19..... r.

1	2	3	4	5	6	7										13	
Pozycja niniejszego wykazu	№ repertorium	Data czynności urzędowej	Data pobrania opłaty lub podatku od darowizn	Przedmiot opłaty (lub podatku od darowizn)	Podstawa wymiaru	P O B R A N E K W O T Y										UWAGI	
						O P Ł A T Y S T E M P L O W E											
						od przejścia własności nieruchomości	od spółek	od weksli	nie wymienione w kolumnach 7—9	podwyżki	Podatek od darowizn						
					zł	gr.	zł	gr.	zł	gr.	zł	gr.	zł	gr.	zł	gr.	

Notarjusz

Wzór 4 do § 60.

.....
dnia 19

№

**DO
KASY SKARBOWEJ**

w

Wpłacam przy niniejszem za czas od do
(pozycje wykazu wpływów od do włącznie)
na rachunek Ministerstwa Skarbu:

tytułem opłat stempl. od przejścia własności nieruchom.	zł.	gr.
„ „ „ „ spółek	zł.	gr.
„ „ „ „ weksli	zł.	gr.
„ „ „ „ wyżej niewymienionych. . .	zł.	gr.
„ podwyżek stemplowych	zł.	gr.
„ podatku od darowizn	zł.	gr.
razem	zł.	gr.

słowami

Podpis i pieczęć notariusza

Nazwa urzędu

Wzór 5 do § 75.

Liczba aktu, przy którym znajduje się zakwestjonowane pismo

Do
Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat
Skarbowych

Do
Urzędu Opłat Stemplowych

w.....

ZAWIADOMIENIE

o dostrzeżonem naruszeniu ustawy o opłatach stemplowych.

1. Rodzaj pisma, miejsce i data wystawienia, przedmiot, imiona i nazwiska (wzgl. firmy lub nazwy) oraz możliwie dokładne adresy osób, które pismo podpisały.
2. Imię, nazwisko (względnie firma lub nazwa) i możliwie dokładny adres osoby, która przedstawiła zakwestjonowane pismo oraz data wniesienia tego pisma.
3. Nazwa urzędu, któremu przesłano zakwestjonowane pismo i data przesłania.
4. Na czym polega naruszenie ustawy. Uzasadnienie tej opinii.

....., dnia.....19.....r.

Podpis

[Wzór 7 do § 87 (wypełniony przykładowo).

Wykaz znaków stemplowych

przedstawionych celem wymiany przez

(imię i nazwisko oraz dokładny adres)

Pozycja	Rodzaj znaków stemplowych	Kategoria wartości		Ilość sztuk	Wartość łączna		UWAGI
		zł.	gr.		zł.	gr.	
1	Znaczki stemplowe . . .	—	50	23	11	50	
2	"	1	—	27	27	—	
3	"	3	—	30	90	—	
4	Blankiety wekslowe . .	—	60	10	6	—	
5	"	6	—	18	108	—	
6	Blankiet wekslowy z naklejonym znaczkiem stemplowym łącznej wartości				9	—	
7					12	—	
Razem					263	50	

Wzór 8 do § 108.

Firma.....

Rejestr opłat stemplowych od licytacji.

1	2	3	4		5	6
Pozycja	Data licytacji	Określenie przedmiotu sprzedanego	C e n a		Opłata stemplowa w wysokości 0,2%	UWAGI
			zł.	gr.		

Wzór 10 do § 121.

Firma.....

Rejestr opłat stemplowych od najmu skrzynek depozytowych.

1	2	3	4	5	6		7
Pozycja	Data zawarcia umowy	Nazwisko i imię (firma, nazwa) klienta	Okres, na który skrzynkę wynajęto	Cena najmu za cały czas, wymieniony w kolumnie 4-ej	Opłata stemplowa		UWAGI
					zł.	gr	

REJESTR OPŁAT STEMPLOWYCH

od dokumentów, uprawniających do jazdy statkiem morskim, za miesiąc 19..... r.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
P o z y c j a	Określenie umożliwiająca odszukanie sprawy w księgach lub w aktach przedsiębiorstwa, prowadzącego rejestr	Data zapisania do rejestru	Nazwisko i imię podróżnego; miejscowości, określające początek i koniec podróży	Numer biletu okrętowego	Numer prepaidu	Numer wizy urzędu emigracyjnego	Nazwa okrętu. Port, z którego okręt odszedł. Data odejścia	Data stornowania umowy o przewóz	Podstawa wymiaru				Przerachowanie na walutę polską kwoty, wymienionej w kolumnie 13 względnie 14 jeżeli w kol. 10 jest wymieniona waluta obca	Oplata stempłowa		UWAGI	
									w razie wypełnienia kolumny 8	Suma kolumn 11 i 12	w razie wypełnienia kol. 9	Przerachowanie na walutę polską kwoty, wymienionej w kolumnie 13 względnie 14 jeżeli w kol. 10 jest wymieniona waluta obca					
																	należność za przewóz statkiem morskim
														zł.	gr.	zł.	gr.

Wzór 13 do § 170.

(Strona pierwsza).

..... dnia 192 .. r.

L.

Przy wnoszeniu opłaty należy przedstawić niniejsze zawiadomienie lub powołać się na powyższą liczbę.

Przy podaniu z daty 192 .. w przedmiocie

brak opłaty stemplowej w kwocie zł. gr.

Należy złożyć w podpisany urządzie znaczki stemplowe wartości zł. — gr. (obejmującej opłatę stemplową oraz koszt doręczenia niniejszego wezwania w kwocie gr.) lub zamiast nich kwit którejkolwiek kasy skarbowej z uiszczenia tej kwoty gotówką. W razie niedostarczenia znaczków stemplowych lub kwitu kasowego w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania nastąpi ściągnięcie przymusowe powyższej kwoty wraz z kosztami egzekucyjnymi.

.....
(Określenie urzędu i oddziału kancelaryjnego).....
(Podpis)*(Strona druga).*

P.

.....
ul.

poczta

Wzór 12 do § 168.

(Strona pierwsza).

..... dnia 192 .. r.

L.
Przy wnoszeniu opłaty należy przedstawić niniejsze
zawiadomienie lub powołać się na powyższą liczbę.

Przy podaniu z daty 192 w przedmiocie

brak opłaty stemplowej w kwocie zł. gr.

Należy złożyć w podpisany urzędzie znaczki stemplowe wartości po-
wyższej lub zamiast nich kwit którejkolwiek kasy skarbowej z uiszczenia
kwoty powyższej gotówką.

W przeciwnym razie podanie nie będzie załatwione.

.....
(Określenie urzędu i oddziału kancelaryjnego)......
(Podpis)*(Strona druga).*P.
.....

ul.

poczta

Urzędownie.

Opłatę pocztową uiści adresat.

20.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

z dnia 14 grudnia 1926 r.

w sprawie opłat stemplowych od weksli. *)

Na podstawie art. 9 (ustępu pierwszego) ustawy z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 38, poz. 313) oraz na podstawie art. 176 (zdania ostatniego) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zarządza się:

§ 1. W razie wystawienia wekslu bez określenia kwoty długu i bez daty wystawienia (art. 1, ustępy czwarty i piąty, ustawy z dn. 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli) i uiszczenia w sposób prawidłowy opłaty stemplowej w wysokości 18 zł. (§ 2 rozporządzenia z dnia 19 maja 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 513) można uiścić dopłatę (art. 1, ustęp czwarty powołanej ustawy z 1921 r.) tylko do końca lutego 1927 r. Dopłata ma nastąpić zasadniczo po wpisaniu sumy wekslowej. Przedtem dopłata będzie przyjęta tylko w takim razie, gdy kwota, którą podatnik składa, wynosi co najmniej 12 zł.

Począwszy od dnia 1 marca 1927 r., będą stosowane do weksli, wymienionych w ustępie poprzednim, postanowienia ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570),

§ 2. Weksle, wystawione zagranicą przed dniem 1 stycznia 1927 r., a wprowadzone do Polski w czasie od dnia 1 stycznia 1927 r., podlegają w myśl art. 179 (ustępu drugiego) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) przepisom tejże ustawy.

§ 3. Prolongata wekslu wystawionego przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r., dokonana w czasie obowiązywania tej ustawy, nie podlega opłacie stemplowej.

§ 4. Celem uiszczenia opłaty stemplowej od następujących weksli, wystawionych przed wejściem w życie ustawy o opłatach stemplowych z 1926 r., a podlegających ustawie z dnia 26 października 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr 38, poz. 313), a mianowicie:

- 1) od weksli blanco (§ 1 niniejszego rozporządzenia),
- 2) od weksli, wystawionych zagranicą a wprowadzonych do Polski przed dniem 1 stycznia 1927 r.,
- 3) od weksli płatnych za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, a nie przedstawionych do zapłaty z upływem trzech miesięcy od daty wystawienia,
- 4) od weksli z oznaczonym terminem płatności, nie przedstawionych do zapłaty z upływem trzech miesięcy od daty wystawienia — należy weksel przedstawić urzędowi skarbowemu (§ 16 rozporządzenia

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 127 z dn. 29/XII 1926 r. poz. 745.

z dnia 20 listopada 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713), który postąpi w sposób, wskazany w § 156 powołanego rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1927 r.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

—o—

21.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 grudnia 1926 r.

zawierające postanowienia przejściowe w zakresie naruszeń przepisów o opłatach stemplowych *).

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam, co następuje:

Art. 1. Postanowienia ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570) będą stosowane również do naruszeń przepisów, wymienionych w artykule 171 powołanej ustawy, o ile są od przepisów tych łagodniejsze; jeżeli chodzi o postępowanie, stosowane będą zawsze przepisy powołanej ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku.

Jednakowoż w sprawach, w których przed 1 stycznia 1927 r. nastąpiło rozstrzygnięcie w instancji pierwszej, należy stosować wyłącznie przepisy dotychczas obowiązujące.

Art. 2. Na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, postępowanie na skutek środków odwoławczych od wymiarów lub uiszczeń podatku stemplowego na mocy pruskiej ustawy o podatku stemplowym odbywa się według zasad, podanych w art. 45 — 47 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570), a nie ma zastosowania § 26 pruskiej ustawy o podatku stemplowym. Przepisu tego nie stosuje się do spraw, w których przed dniem 1 stycznia 1927 r. nastąpiło rozstrzygnięcie w instancji pierwszej.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 128 z dn. 30/XII 1926 r. poz. 756.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej w dniu 1 stycznia 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:

J. Piłsudski.

Minister i Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

K. Bartel.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski.

Minister Spraw Zagranicznych:

August Zaleski.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości:

A. Meysztowicz.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

K. Niezabytowski.

Minister Przemysłu i Handlu:

E. Kwiatkowski.

Minister Komunikacji:

Romocki.

Minister Robót Publicznych:

Moraczewski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Dr. Jurkiewicz.

Minister Reform Rolnych:

Witold Staniewicz.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

22.

z dnia 27 grudnia 1926 r.

wydane co do §§ 8 — 12 w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, celem wykonania w zakresie opłat stemplowych rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. w sprawie pobierania w roku 1927 nadzwyczajnego 10%-owego dodatku do podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłacanych, względnie przymusowo ściąganych zaległości wyżej wymienionych danin (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 697 *).

Na podstawie ustępu drugiego art. 176 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) oraz na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 697) zarządza się:

§ 1. Rozporządzenie z dnia 20 listopada 1926 r., zawierające przepisy wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713) ulega na czas do końca 1927 r. zmianom wymienionym w §§ 2 — 13 niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Punkt „g“ §-u 18 uzupełnia się zdaniem następującem: „Celem stwierdzenia czy opłata przewyższa 50 zł., względnie 100 zł., oblicza się kwotę, należną według ustawy o opłatach stemplowych, nie doliczając dodatku 10%-owego, ustanowionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 697)“.

§ 3. Przed §-em 20 — po nagłówku: „c) Znaki stemplowe“ — umieszcza się § 19 a, który brzmi: „Celem uiszczenia opłaty za pomocą znaków stemplowych należy użyć znaczków stemplowych, względnie urzędowego blankietu wekslowego, których wartość nominalna równa się kwocie, należnej według ustawy o opłatach stemplowych, bez dodatku 10%-owego“.

§ 4. Ustęp pierwszy § 21 otrzymuje brzmienie następujące: „Znaczki stemplowe oraz urzędowe blankiety wekslowe (§ 155) sprzedają kasy skarbowe oraz dystrybutorzy znaków stemplowych — po cenie, która równa się wartości nominalnej znaku stemplowego, zwiększonej o 10%“.

§ 5. W § 23 zdanie pierwsze ustępu drugiego otrzymuje brzmienie następujące: „Kasa skarbową wydaje dystrybutorowi znaki stemplowe za gotówkę, po potrąceniu prowizji w wysokości 3% od nominalnej wartości znaków stemplowych“.

Wzór 1 do § 23 ulega zmianie, na tem polegającej, że między rubryką, oznaczoną wyrazami: „Razem suma A i B“, a rubryką, oznaczoną wyrazami: „resztę należności“, umieszcza się trzy rubryki, z których pierwsza jest oznaczona słowami: „dodatek 10%-owy“, druga słowem: „razem“, trzecia wyrazami: „prowizja 3% od sumy A i B“.

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 130 z dn. 31/XII 1926 r. poz. 780).

§ 6. Zdanie pierwsze § 26 otrzymuje brzmienie następujące: „Znaczkii stemplowe oraz blankiety wekslowe nie mogą być sprzedawane po cenie wyższej od kwoty, wyrażającej wartość nominalną znaku stemplowego, zwiększoną o 10%“.

§ 7. W § 43 zdanie pierwsze ustępu ostatniego otrzymuje brzmienie następujące: „Podatnik ma po zapisaniu do rejestru wszystkich pism, względnie czynności prawnych, za daną połowę miesiąca podsumować kwoty opłat, do sumy, w ten sposób obliczonej, dodać 10% i sumę łączną wnieść do kasy skarbowej, a mianowicie za pierwszą połowę miesiąca: do dnia 22 bieżącego miesiąca, a za drugą połowę: do dnia 7 miesiąca następnego“.

§ 8. Po § 53 umieszcza się § 53 a, który brzmi: „Notariusz wymierza i pobiera dodatek 10%, ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 697).“

Dodatek ten oblicza się tylko przy opłacie pojedynczej, a nie przy podwyżce.

Celem obliczenia podwyżki mnoży się przez 5, względnie przez 25, tylko opłatę pojedynczą, bez dodatku 10%“.

§ 9. W § 55 początek punktu 2 (przed drugim nawiasem) otrzymuje brzmienie następujące: „podział tej sumy na szczególne części składowe t. j. opłatę pojedynczą, dodatek 10% i podwyżkę, a w razie wymierzenia kilku opłat — wymierzenie każdej opłaty z osobna“.

§ 10. W § 56 przed wyrazami „zaraz po zaofiarowaniu“ umieszcza się wyrazy: „wraz z dodatkiem 10%“.

§ 11. Ustęp przedostatni § 59 uzupełnia się następującem zdaniem końcowem: „W kolumnach 7 — 10 oraz 12 wymienia się odnośne kwoty bez dodatku 10%-owego. Dodatek ten należy uwidocznic oddzielnie, a mianowicie w kolumnie 13“.

§ 12. W deklaracji według wzoru 4 do (§ 60) należy wymienić oddzielnie kwotę, wniesioną tytułem dodatku 10%-owego; należy podać łączną sumę kwot, zapisanych do kolumny 13 wykazu wpływów, nie rozdzielając jej na poszczególne rodzaje opłat stemplowych i podatek od darowizn.

§ 13. Wzory 12 i 13 (do § 168 i 170) ulegają zmianie, na tem polegającej, że zdanie przedostatnie uzupełnia się po wyrazie „gotówką“ słowami „wraz z dodatkiem 10%-owym“.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1927 r.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości:

A. Meysztowicz.

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 4 stycznia 1927 r.

w sprawie sprostowania omyłek w tekście ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych *)

Omyłki zachodzące w tekście ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570) prostuje się w następujący sposób:

- 1) W art. 11 w wierszu 5 zamiast „z“ powinno być „za“.
- 2) W art. 54 w wierszu 3 od końca zamiast „przebudówek“ powinno być „przybudówek“.
- 3) W napisie rozdziału XII zamiast „zmiana“ powinno być „zamiana“.
- 4) W art. 121 w wierszu 3 od końca zamiast „inne“ powinno być „innej“.
- 5) W art. 156 w punkcie 3 zamiast „nominalnej“ powinno być „minimalnej“.

Prezydent Rzeczypospolitej:

I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

J. Piłsudski.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości:

A. Meyszłowicz.

*) Ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 3 z dn. 14/I 1927 r. poz. 15.

ADRES ADMINISTRACJI: MINISTERSTWO POCZT I TELEGRAFÓW
Warszawa, Plac Napoleona Nr. 8, II p., pokój Nr. 4.

Cena prenumeraty kwartalnie 3 złote.	Cena egzemplarza pojedynczego 1 złoty.
---	---

Cena ogłoszeń: 1 wiersz petitowy lub jego miejsce w kolumnie dwuszpaltowej: 12 groszy

Prenumeratę można wpłacać za pośrednictwem PKO. na konto czekowe Nr. 30027.

